

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Tilsynsberetning 2022

—
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Tilsynsberetning 2022

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

2023

ISSN nr. 2596-6626

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Indhold

Forord 7

Indledning 8

FAGLIGT TILSYN 13

1 Folkeskoleområdet 14

1.1 Kvalitetstilsyn med undervisningen i folkeskolen 14

1.2 Tilsyn med prøver 15

1.3 Tilsyn med fravær 16

1.4 Tilsyn med undervisning på interne skoler 16

1.5 Tilsyn med regionale skoler 17

1.6 Kvalitetstilsyn med specialskoler 18

1.7 Afslutning af tilsynsopgaver vedrørende 2021 19

1.8 Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022 19

1.9 Læringspunkter fra tilsynet med folkeskoleområdet i 2022 20

2 Friskoler og privatskoler 22

2.1 Tilsyn med frihed og folkestyre-kravet 22

2.2 Tilsyn med prøver 23

2.3 Tilsyn med prøvefrie friskoler og privatskoler 24

2.4 Tilsyn med de certificerede tilsynsførendes tilsynserklæringer 25

2.5 Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022 26

2.6 Læringspunkter fra tilsynet med fri- og privatskoleområdet 2022 28

3 Efterskoler og frie fagskoler 30

3.1 Tilsyn med efterskoler, frie fagskoler og fri- og privatskoler med kostafdeling med mange udsatte elever 30

3.2 Tilsyn med prøver 31

3.3 Tilsyn med "10. årgang" på efterskole 31

3.4 Tilsyn med efterskoler med samlet særligt tilbud 32

3.5 Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022 32

3.6	Læringspunkter fra tilsynet med efterskoler og frie fagskoler i 2022	33
4	Gymnasiale uddannelser	35
4.1	Kvalitetstilsyn med undervisningen og trivslen på de gymnasiale uddannelser	35
4.2	Tilsyn med udsatte unge på gymnasiale uddannelser	36
4.3	Tilsyn med faglig kompetence for suppleringskandidater	37
4.4	Tilsyn med prøver og karaktergivning	37
4.5	Tilsyn med institutionernes kvalitetssystem	38
4.6	Tilsyn med status på undervisningen i skriftlig sproglig korrekthed i danskfaget på det gymnasiale område.....	39
4.7	Tilsyn med prøvefrie private institutioner	39
4.8	Tilsyn med det fleksible klasseloft på gymnasieområdet	40
4.9	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022.....	41
4.10	Læringspunkter fra tilsynet med det gymnasiale område i 2022	42
5	Erhvervsuddannelser	44
5.1	Tilsyn med erhvervsuddannelsernes kvalitet	44
5.2	Tilsyn med indberetning af risiko for frafald	46
5.3	Tilsyn med minimumstimetallet for lærerstyret undervisning på grundforløbet.....	47
5.4	Tilsyn med institutionernes kvalitetssystem	48
5.5	Tilsyn med karaktergivning i grundfagene	49
5.6	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022.....	50
5.7	Læringspunkter fra tilsynet med erhvervsuddannelsesområdet i 2022	50
6	Den Forberedende Grunduddannelse (FGU)	53
6.1	Risikobaseret tilsyn med FGU.....	53
6.2	Tilsyn med skoleydelse.....	54
6.3	Afslutning af tilsynsopgaver vedrørende 2021	54
6.4	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022.....	55
6.5	Læringspunkter fra tilsynet med FGU i 2022	56
7	Almen voksen- og efteruddannelse.....	57
7.1	Udvikling af risikobaseret tilsyn på VEU-område	57
7.2	Tilsyn med implementering af egenkontrol	57
7.3	Tilsyn med skriftlige prøver på avu og FVU	58
7.4	Tilsyn med mundtlige prøver på avu.....	58
7.5	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022.....	59
7.6	Læringspunkter fra tilsynet med VEU-området i 2022	59

8	Arbejdsmarkedsuddannelser	60
8.1	Tilsyn med kvaliteten af AMU gennem evalueringsresultater	60
8.2	Tilsyn med AMU-udbydernes svarprocent for evaluering af Arbejdsmarkedsuddannelser	61
8.3	Tilsyn med AMU-udbydernes afholdelse af prøver	61
8.4	Tilsyn med AMU udbydernes regeloverholdelse	62
8.5	Tilsyn med udliciteret aktivitet	63
8.6	Tilsyn med IDV-aktivitet og opfyldelse af udbudsforpligtelsen	64
8.7	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022	64
8.8	Læringspunkter fra tilsynet med AMU i 2022	65

ØKONOMISK TILSYN66

9	Det økonomiske tilsyn	67
9.1	Økonomisk-administrativt tilsyn med institutionernes økonomi og regeloverholdelse	67
9.2	Prædiktivt eftersyn	69
9.3	Tilsyn med institutionernes finansielle strategi	69
9.4	Tilsyn med revisorkvalitet	70
9.5	Tilsyn med indtægtsdækket virksomhed	71
9.6	Tilsyn med chefløn (regulerede institutioner)	72
9.6.1	Tilsyn med lønfastsættelsen	72
9.6.2	Tilsyn med resultatkontrakter	73
9.7	Tilsyn med opgørelse af tilskudsudløsende aktivitet på de lovregulerede institutionsområder	73
9.8	Tilsyn med bestyrelsesuddannelseskravet i IEU-loven	74
9.9	Afslutning af tilsynsopgaver vedrørende 2021	75
9.10	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022	75
9.11	Læringspunkter fra det økonomiske tilsyn i 2022	77

TILSYN MED STØTTEORDNINGER79

10	Specialpædagogiske støtteordninger (SPS)	80
10.1	Tilsyn med for sent aflyst tolk	80
10.2	Tilsyn med automatiske tildelinger - det frie område	81
10.3	Tilsyn med refusion med støttetimer – individuelle og på hold	81
10.4	Tilsyn med forløbsbeskrivelser i forbindelse med støttetimer	82
10.5	Specialundervisningsaktivitet på de frie grundskoler for skoleåret 2022/2023	83

10.6	Tilsyn med indberetning af studieaktivitet	84
10.7	Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022.....	85
10.8	Læringspunkter fra tilsynet med SPS-området i 2022.....	86
ØVRIGE OMRÅDER		88
11	Dagtilbudsområdet.....	89
12	Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).....	90
12.1	Tilsyn med andelen af STU-elever i kommunerne	90
12.2	Læringspunkter fra tilsynet med STU-området i 2022	90
13	Tilsyn med vedtægter	92
14	Tilsyn med AUB.....	94
15	Tilsyn med forsøgs- og udviklingsprojekter.....	95
TILSYNENES SAMLEDE VIRKNING.....		97
16	Tilsynenes samlede virkning i 2022	98
16.1	Langsigtede mål for de risikobaserede tilsyn	98
16.1.1	Folkeskolen	99
16.1.2	FGU.....	99
16.1.3	Erhvervsuddannelser	99
16.1.4	Gymnasiale uddannelser	100
16.1.5	Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU).....	100
16.1.6	Udvikling i resultater for skoler og institutioner i det risikobaserede kvalitetstilsyn.....	101
16.1.7	Folkeskoleområdet.....	102
16.1.8	Fri- og privatskoler og efterskoler	104
16.1.13	Erhvervsuddannelsesområdet	105
16.1.14	Gymnasiale uddannelser	106
16.1.15	Arbejdsmarkedsuddannelser	108
16.2	Skoler, institutioner og kommuners oplevelse af tilsynet	109
16.2.1	Oplevelsen af de risikobaserede kvalitetstilsyn.....	110
16.2.2	Oplevelsen af de tematiske tilsyn	110
16.2.3	Oplevelsen af enkeltsagstilsyn.....	111

Forord

I Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) fører vi tilsyn med, at skoler og institutioner lever op til lovgivningens krav til indholdet og kvaliteten af undervisningen, og at de statslige tilskud, institutioner og skoler modtager, anvendes lovligt og forsvarligt, samt at skoler og institutioner drives økonomisk bæredygtigt.

Styrelsens tilsyn er alsidigt og følger to hovedspor. Det ene spor har til formål at *kontrollere* uddannelsernes kvalitet samt regeloverholdelse. Det sikrer styrelsen bl.a. gennem sine planlagte tilsynsaktiviteter. Det andet spor har til formål at bidrage med *understøttende vejledning*. Det sikrer styrelsen dels gennem løbende sparring med sektoren og dels gennem brugen af vores læringskonsulenter på de forskellige uddannelsesområder. Tilsynsberetningen giver et overblik over de samlede tilsyn, som STUK har gennemført i 2022.

2022 er det første år under styrelsens aktuelle tilsynsstrategi. STUK har derfor arbejdet med nye tiltag på tilsynsområdet. Tiltag, som har strategiens to pejlemærker for øje: 1) STUK sætter elever og kursister først og 2) STUKs tilsyn og vejledning er konkret og anvisende.

STUK har i medfør af strategien fra 2022 påbegyndt udsendelse af spørgeskemaer til de skoler, institutioner og kommuner, som STUK har afsluttet et tilsyn med. Det er en evaluering af skolers, institutioners og kommuners oplevelse af tilsynet til brug for styrelsens videre udvikling af tilsynet. Evalueringen viser bl.a., at næsten fire ud af fem skoler/institutioner/kommuner udtrykker i de tematiske tilsyn i 2022 oplever, at det var klart, hvad baggrunden for STUKs tilsyn var.

Ligeledes arbejder STUK i medfør af strategien systematisk med at opstille kort- og langsigtede mål for institutioner, der er udtaget i det risikobaserede kvalitetstilsyn på det regulerede område – i de fleste tilfælde i tæt samarbejde med de pågældende institutioner. Målene bliver opstillet med udgangspunkt i de indikatorer, som skoler og institutioner er udtrukket i tilsyn på og skal være medvirkende til at sikre positive forandringer på den enkelte institution eller skole. Det drejer sig bl.a. om skolers og institutioners løfteevne samt om elevers og kursisters faglige resultater, deres trivsel, deres frafald og deres overgang til videre uddannelse. Styrelsen følger på baggrund af målene også udviklingen i resultaterne fra det risikobaserede kvalitetstilsyn for at evaluere, om resultaterne på skoler udtaget i tilsyn forbedres. Dette, samt resultaterne af spørgeskemaundersøgelserne, kan der læses mere om i det sidste afsnit i denne beretning: *Tilsynenes samlede virkning*.

Vi ønsker med tilsynsberetningen for 2022 at medvirke til oplysning og fortsat dialog med skoler, institutioner og andre interessenter. Dette til gavn for vores fælles arbejde for fagligt stærke uddannelser til alle elever, studerende og kursister.

Rigtig god læselyst!

Direktør Julie Elm Vig Albertsen
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Juni 2023

Indledning

Tilsynsberetningen er en samlet afrapportering af Styrelsen for Undervisning og Kvalitets tilsynsaktiviteter i 2022. Tilsynsberetningens formål er at gøre en samlet status på styrelsens tilsynsarbejde og -resultater og kommunikere disse resultater i samlet form til hovedinteressenter og institutioner på de forskellige tilsynsområder.

Styrelsen fører tilsyn med, om skoler og institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område overholder lovgivningens krav til indholdet af skolernes og institutionernes undervisning og øvrige virke, om undervisningen er af tilfredsstillende kvalitet, og om de tildelte midler anvendes forsvarligt.

Tilsynet omfatter knap 1.100 selvejende uddannelsesinstitutioner, som årligt modtager lidt over 30 mia. kroner i tilskud. Styrelsen fører også tilsyn med udviklingen på landets over 1.000 folkeskoler i tæt samarbejde med kommunerne.

I tabellen nedenfor er der en opgørelse over, hvordan tilskud og elevtal har fordelt sig på uddannelsesområderne i 2022.

Tabel 1: Opgørelse af elevtal og tilskud på uddannelsesområder i 2022

Uddannelsesområde	Elevtal (bestand september 2022 fra uddannelsesstatistik.dk)	Samlet statsligt tilskud (ordinære driftstilskud ekskl. kommunale bidrag og udgifter jf. FL22)
Folkeskoler	509.734	-
Frie grundskoler	121.722	7,1 mia. kr.
Efterskoler	31.132	2,1 mia. kr.
Øvrige, grundskole	18.354	-
FGU	8.144	1,1 mia. kr.
Gymnasiale uddannelser	142.710	11,7 mia. kr.
Erhvervsuddannelser	110.384	6,3 mia. kr.
Uddannelser for voksne (AMU og almen VEU)*	481.445	2,5 mia. kr.

*Ved uddannelser for voksne er opgørelsen for antallet af *kursusdeltagere*. Dette tal er forskellig fra antallet af unikke deltagere, idet samme person kan deltage på flere forskellige kurser. Tallet dækker over året 2021, hvorfra den seneste fulde opgørelse er tilgængelig.

Tilsynets hovedindhold

Styrelsen er bemyndiget til på Børne- og Undervisningsministeriets vegne at varetage tilsynet på ministeriets område, jf. § 1, nr. 7, i bekendtgørelse nr. 82 af 20. januar 2022 om Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Således er STUK – i samarbejde med de øvrige institutioner i Børne- og Undervisningsministeriet – også bemyndiget til at varetage det såkaldte

ulovbestemte sektortilsyn.

Styrelsens tilsynsopgaver med uddannelser og institutioner falder i følgende kategorier:

- Fagligt kvalitetstilsyn
- Økonomisk tilsyn
- Tilsyn med støtteordninger
- Øvrige tilsynsområder (herunder det ulovbestemte sektortilsyn)

Tilsynet indgår som en integreret del af styrelsens samlede kvalitets- og kapacitetsunderstøttende aktiviteter og understøtter herved til lokal kapacitetsopbygning på skoler og uddannelsesinstitutioner og i kommuner.

Styrelsens tilsynsindsats kontrollerer uddannelsernes kvalitet samt regeloverholdelse, ligesom tilsynet skal bidrage med understøttende vejledning. Samlet set skal tilsynene være helhedsorienteret og effektive, ligesom de skal understøtte en effektiv og bæredygtig Institutionsdrift, og at offentlige midler anvendes ansvarligt og til det tiltænkte formål.

Styrelsen kan i sit tilsyn gøre brug af sanktioner over for skoler og institutioner. Styrelsens sanktionsanvendelse kan for eksempel bestå i påbud over for en skole eller institution, bortfald af tilskud, krav om tilbagebetaling af tilskud, indgreb over for skolens eller institutionsbestyrelse eller tilbagekaldelse af godkendelse af institutioner eller udbud. Sanktionsmulighederne og rammerne for brugen af disse har hjemmel i gældende regulering på det konkrete uddannelses- og institutionsområde.

Inden for det ulovbestemte område har STUK ikke – som på det lovbestemte tilsynsområde – en forpligtigelse til at føre tilsyn i konkrete tilfælde. STUK kan dog konkret beslutte at gøre dette, hvis det skønnes at have principiel eller væsentlig betydning, fx med henblik på vejledning, retledning eller indskærpelse af konkrete bestemmelser i lovgivningen, fx fordi der er en formodning om, at der kan være tale om systematisk eller vidtrækkende administration i strid med reglerne.

Fire tilsynsspor

Styrelsens planlagte tilsyn foretages som risikobaserede tilsyn, tematiske tilsyn og undersøgende tilsyn. Ud over den planlagte tilsynsaktivitet gennemfører styrelsen i løbet af året en række enkeltsagstilsyn, som styrelsen indleder på baggrund af konkrete henvendelser, presseomtale og lignende.

I de **risikobaserede tilsyn** følger styrelsen de enkelte uddannelses- og institutionsområders resultater med udgangspunkt i screeninger på baggrund af udvalgte indikatorer. På baggrund af screeningerne foretager styrelsen en samlet risikovurdering af de enkelte skoler og institutioner. Skoler og institutioner, som viser tegn på vedvarende dårlige resultater, bliver udvalgt til tilsyn.

De **tematiske tilsyn** retter sig mod særskilte områder inden for eller på tværs af de enkelte uddannelses- og institutionsområder, hvor styrelsen vurderer, at der kan være risiko for, at

skoler og institutioner er fagligt eller økonomisk udfordrede, eller hvor der er mistanke om manglende regeloverholdelse.

De **undersøgende tilsyn** er tilsyn med et forebyggende sigte. Det kan eksempelvis være medvirkende til at øge kendskab til regler og data – og indsigt i årsagerne til forskelle eller udviklinger i skolernes indberettede data, for eksempel løfteevne eller timetal. Dette kan opnås ved, at styrelsen survey-baseret afdækker årsager eller leverer strategisk udvalgt data til skoler og institutioner, som opfordres til at drøfte dem på det rette ansvarlige niveau for eksempel bestyrelsesmøder, ligesom styrelsen vil bede om kortfattede opfølgninger, hvor dette er relevant.

Enkeltsagstilsyn er tilsyn med specifikke skoler eller uddannelsesinstitutioner. Enkeltsagstilsyn iværksættes, hvis styrelsen får en tilstrækkelig tungtvejende mistanke om, at den pågældende skole eller uddannelsesinstitution overtræder gældende lovgivning eller på anden måde har væsentlige vanskeligheder – herunder økonomiske – som kræver styrelsens indgriben. Derved adskiller enkeltsagstilsyn sig fra risikobaserede, tematiske og undersøgende tilsyn, som planlægges forud og indgår i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets årlige tilsynsplan.

Omfanget af enkeltsagstilsyn varierer over tid og mellem uddannelsesområderne, både i forhold til antallet af sager og omfanget af de enkelte sager. Oftest opstår enkeltsagstilsyn på baggrund af løbende observationer eller henvendelser udefra, herunder fra kommuner, elever og forældre, men de kan også udspringe af observationerne fra de planlagte risikobaserede, tematiske eller undersøgende tilsyn.

Styrelsens tilsyn fordelt på institutionstyper i 2022

Styrelsens tilsyn dækker bredt både på uddannelses- og institutionsniveau. Omfanget og antallet af tilsyn varierer fra år til år. Den nedenstående tabel bidrager med et overblik over dækningen af styrelsens tilsynsindsats i 2022 fordelt på antal af institutions- tilsynstyper. Tilsynsdækningen indbefatter alle skoler og institutioner, der enten har fået påbegyndt, afsluttet eller haft en verserende tilsynssag i 2022.

Tabel 2: Verserende, afsluttede eller påbegyndte tilsyn i 2022 fordelt på institutionstype

Institutionstype	Antal institutioner i tilsyn	Antal institutioner i alt	Tilsynsdækning, pct.
Dagbehandlingstilbud og behandlingshjem	16	160	10
Efterskoler	62	204	30
Efterskoler med samlet særligt tilbud	15	38	40
Erhvervsakademier	6	8	75
Erhvervsskoler m.v.*	76	77	99
Folkehøjskoler	1	71	1
Folkeskoler	89	1.074	8
Frie fagskoler	2	14	14
Friskoler og private grundskoler	114	541	21

Institutionstype	Antal institutioner i tilsyn	Antal institutioner i alt	Tilsynsdæk- ning, pct.
Gymnasier og Hf-kurser	104	130	80
Institutioner for forberedende grunduddannelse	27	27	100
Kommunale ungdomsskoler og ungdomskostskoler	2	111	2
Private gymnasier og Hf-kurser	15	26	58
Private udbydere af AMU og EUD	11	25	44
Professionshøjskoler	6	8	75
Specialskoler for børn	4	124	3
2-årig stx	2	4	50
Universiteter	7	8	88
Voksenuddannelsescentre	23	30	77
I alt	582	2.680	22

Anmærkning: I visse tilfælde findes der flere institutionstyper på samme institution. Derfor kan en institution figurere i flere institutionstyper. *Erhvervsskoler mv. indbefatter AMU-centre, Social- og sundhedsskoler, landbrugsskoler, tekniske skoler samt handelsskoler.

Tabel 2 viser antallet af forskellige institutionstyper, som styrelsen førte tilsyn med i 2022. Det blev ført et eller flere tilsyn på i alt 582 institutioner ud af i alt 2.680 institutioner. Dette svarer til 22 pct. af institutionerne under styrelsens ressortområde.

Tilsyn på professionshøjskoler, erhvervsakademier og universiteter omfatter hovedsageligt tilsyn med specialpædagogisk støtte (SPS), som varetages af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Hvis der udelukkende ses på dækningsgraden for de statsfinansieret selvejende institutioner, førte styrelsen et eller flere tilsyn med 230 institutioner ud af i alt 264 institutioner. Dette svarer til en dækningsgrad på 87 pct. for det samlede antal statsfinansieret, selvejende institutioner.

Tabel 3: Tilsynsdækning for påbegyndte, verserende og afsluttede tilsyn for de statsfinansieret, selvejende institutioner i 2022

Institutionstype	Antal institutioner i tilsyn	Antal institutioner i alt	Tilsynsdæk- ning, pct.
Erhvervsskoler mv.*	76	77	99
Gymnasier og Hf-kurser	104	130	80
Institutioner for forberedende grunduddannelse	27	27	100
Voksenuddannelsescentre	23	30	77
I alt	230	264	87

Anmærkning: I visse tilfælde findes der flere institutionstyper på samme institution. Derfor kan en institution figurere i flere institutionstyper. *Erhvervsskoler mv. indbefatter AMU-centre, Social- og sundhedsskoler, landbrugsskoler, tekniske skoler samt handelsskoler.

Den høje tilsynsdækning skyldes især, at der i 2022 har været en del verserede tematiske tilsyn på institutionerne. For erhvervsskolerne fylder bl.a. det tematiske tilsyn med minimumstimetallet for lærerstyret undervisning på grundforløbet. Tilsynet blev påbegyndt i 2019 på næsten samtlige erhvervsskoler og for en del institutioner først afsluttet i 2023. Tilsynet er beskrevet i afsnit 5.3. På de gymnasiale område fylder især det tematiske tilsyn med det fleksible klasseloft samt det tematiske tilsyn med suppleringskandidater. Tilsynene er beskrevet i henholdsvis afsnit 4.8 og 4.3.

Styrelsen påbegyndte i alt 802 tilsynssager i 2022 fordelt på 133 enkeltsagstilsyn, 109 risikobaserede tilsyn og 376 tematiske tilsyn samt 184 undersøgende tilsyn.

Varigheden af styrelsens tilsyn varierer afhængigt af tilsynstype samt af sagens indhold og karakter. De planlagte risikobaserede tilsyn følger oftest en årlig kadence fordelt på enten et almindeligt år eller et skoleår afhængig af datagrundlaget. Planlagte tematiske tilsyn følger som udgangspunktet ikke nogen fast kadence, men styrelsen sigter som hovedregel efter at afslutte tilsynene inden for samme år, som de er planlagt til at blive påbegyndt, med mindre det på forhånd er tilrettelagt, at tilsynet kører over en længere tidshorizont.

Tabel 4: Antal påbegyndte tilsyn fordelt på tilsynstype i 2022

Tilsynstype	Antal
Påbegyndte <i>enkeltsagstilsyn</i> i 2022	133
Påbegyndte <i>risikobaserede</i> tilsyn i 2022	109
Påbegyndte <i>tematiske</i> tilsyn i 2022	376
Påbegyndte <i>undersøgende</i> tilsyn i 2022	184
I alt	802

Enkeltsagstilsynene, som ikke er planlagte, skifter i varighed afhængig af den enkelte sags kompleksitet. Af nedenstående tabel fremgår det, at styrelsen i 2022 afsluttede i alt 113 enkeltsagstilsyn, hvoraf 60 tilsyn var afsluttet inden for to måneder, 30 tilsyn var afsluttet inden for to til fire måneder, 9 tilsyn var afsluttet inden for fire til seks måneder og 9 tilsyn varede længere end seks måneder inden de blev afsluttet.

Tabel 5: Antal afsluttede enkeltsager i 2022

Varighed	Antal
Inden for 2 måneder	60
2 til 4 måneder	30
4 til 6 måneder	14
Længere end 6 måneder	9
I alt	113

FAGLIGT TILSYN

Styrelsens faglige tilsyn bidrager til sikringen af de bedst mulige rammer for undervisning af børn, unge og voksne. Styrelsen varetager det faglig-pædagogiske tilsyn med uddannelser, skoler og institutioner inden for ministeriets ressort og bidrager gennem tilsynet til opfyldelse af ministeriets mål om fagligt stærke uddannelser til alle.

1 Folkeskoleområdet

1.1 Kvalitetstilsyn med undervisningen i folkeskolen

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen fører et årligt kvalitetstilsyn på folkeskoleområdet. Tilsynets formål er at identificere skoler med vedvarende kvalitetsudfordringer samt at sikre, at kommunerne har fokus på og arbejder målrettet med at forbedre kvaliteten på skolerne. Aktuelt omfatter tilsynet alene almindelen af den danske folkeskole. Tilsynet med specialskoler beskrives i afsnit 1.6.

Kvalitetstilsynet baseres på en gennemgang af data for faglige resultater, trivsel og tegn på mulige parallelsamfundsproblematikker. Som led i vurderingen af, om der er grundlag for at udtage en skole til tilsyn, indhentes redegørelser fra kommuner og skoler i form af skriftlige notater og/eller ved møder. Skoler vil som led i udtagelsen til tilsyn få tilbud om et rådgivningsforløb med ministeriets læringskonsulenter.

Styrelsen vurderer årligt, om tilsynssager for skoler, der har været i tilsyn i et år eller mere, kan afsluttes eller skal fortsætte, herunder om kommunen skal pålægges sanktioner i form af udarbejdelse af en handlingsplan for skolen eller skolevæsenet. I vurderingen indgår blandt andet opdaterede data på indikatorer, erfaringer fra rådgivningsforløb med læringskonsulenterne og drøftelser med kommunerne. Centralt for vurderingen er, om der er udsigt til, at den negative udvikling er vendt eller kan forventes at vende på baggrund af de igangsatte indsatser.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn

Tilsynets resultater

I kvalitetstilsynet 2021/22 anmodede styrelsen 24 kommuner om redegørelser for 32 skoler, som ikke allerede var i kvalitetstilsyn. På baggrund af styrelsens vurderinger blev 13 nye skoler udtaget til tilsyn. Af de 13 skoler indgik faglige udfordringer for seks skolers udtag. Tilsvarende indgik trivsel for fem skoler, og for to skoler indgik parallelsamfundsproblematikker. I kvalitetstilsynet 2021/22 fik 21 skoler fra 17 kommuner afsluttet deres tilsynssag. Alle skoler, som blev udtaget til tilsyn i kvalitetstilsynet 2021/22, tog imod tilbuddet om rådgivning fra styrelsens læringskonsulenter. Samlet set var 30 skoler fra 17 kommuner i november 2022 omfattet af kvalitetstilsynet med folkeskolen. Heraf havde fem skoler i tre kommuner en verserende handlingsplan efter pålæg af styrelsen som led i kvalitetstilsynet.

1.2 Tilsyn med prøver

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen har i 2022 påbegyndt ét tematisk tilsyn med prøvefritagelser samt gennemført to undersøgende tilsyn med prøvetid og standpunktskarakterer.

Formålet med det tematiske tilsyn er at undersøge, om folkeskolerne overholder reglerne i prøvebekendtgørelsen om blandt andet prøvefritagelse, tilbud om ny prøve i tilfælde af sygdom eller udeblivelse fra prøve og regler om prøveafholdelse.

Formålet med det undersøgende tilsyn med karaktergivning ved prøver og standpunktskarakterer er at undersøge karaktergivningen for skoleårene 2016/17-2018/19 til brug for en stillingtagen til, om der grundlag for at gennemføre et tematisk tilsyn med, om karaktergivningen lever op til den nationale standard, som følger af prøvevejledningen for fagene.

Formålet med det undersøgende tilsyn med prøvetid ved folkeskolens prøver 2021/22 var at afdække, hvorvidt der i sektoren er generelle mønstre i anvendt tid til 9. klasseprøverne, som indikerer, at skolerne tildeler eleverne forlænget prøvetid på et usagligt grundlag. Tilsynet blev gennemført både på folkeskoleområdet og friskoleområdet.

Tilsynstype

Tematisk og undersøgende tilsyn

Tilsynets resultater

Resultater fra det tematiske tilsyn foreligger ikke endnu. Tilsynet forventes færdiggjort i foråret 2023, og resultater vil fremgå i tilsynsberetningen for 2023.

Resultaterne af det undersøgende tilsyn med karaktergivning ved prøver og standpunktskarakterer viser, at der for langt de fleste folkeskoler var et mindre karaktergab mellem prøvekaraktererne i dansk mundtlig og dansk skriftlig i perioden 2016/17-2018/19. Et mindre antal skoler havde dog gennemsnitligt karaktergab på over tre karakterpoint. Styrelsen gennemfører i efteråret/vinter 2023 et tematisk tilsyn med karaktergivningen ved afgangsprøverne i sommeren 2023.

Resultatet af det undersøgende tilsyn med prøvetid viser, at kommunerne har udfordringer med at sikre, at elever gennemfører prøverne inden for normeret tid. Som opfølgning på tilsynet har styrelsen fokus på vejledning af sektoren om reglerne for anvendt tid til prøverne.

1.3 Tilsyn med fravær

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen gennemførte i 2022 et tilsyn med folkeskolernes fraværsregistrering. Formålet var ud fra eksisterende fraværsdata at undersøge, om reglerne for fraværsregistrering efterleves i skolernes registreringspraksis. Reglerne for notering og registrering af fravær blev som følge af delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund tydeliggjort med bekendtgørelse nr. 1063 af 24/10/2019 om elevers fravær fra undervisningen. De nye regler trådte i kraft den 1. januar 2020. Der er udgivet en vejledning om reglerne.

I tilsynet blev fraværsdata for alle landets folkeskoler analyseret med henblik på at identificere bekymrende udsving i data, som kan indikere forkert fraværsregistrering og som evt. kan give anledning til opfølgende vejlednings- og tilsynsaktiviteter omkring fraværsregistrering. Mulige årsager til fravær indgår ikke i analysen.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn

Tilsynets resultater

Resultatet af det undersøgende tilsyn viser, at der generelt er forholdsvis store forskelle i ulovligt fravær skolerne imellem. En række skoler har derudover registreret nul pct. ulovligt fravær. Styrelsen vurderer, at dette eventuelt kan indikere forkert fraværsregistrering eller forkert indberetning af data. Derudover viser fraværsdata for 10. klassetrin store forskelle i fravær på tværs af skoler samt manglende indberetninger af fraværsdata. Dette kan ligeledes indikere forkert fraværsregistrering. Blandt skoler, der har registreret ingen ulovligt fravær, og skoler, der ikke har indberettet fraværsdata, ses en overrepræsentation af specialskoler. Dertil viser analysen af fraværsdata for forskellige klassetyper, at en forholdsvis stor andel af skolerne har registreret nul procent ulovligt fravær for deres specialklasser. Dette kan ligeledes indikere en forkert fraværsregistrering.

På baggrund af det undersøgende tilsyn igangsættes styrket vejledning om reglerne for fraværsregistrering til landets kommuner, hvor der gøres opmærksom på tilsynets resultater. Kommuner med skoler, der har registreret ingen ulovligt fravær, skoler, der i et eller flere af årene ikke har indberettet fravær, eller skoler med 10. klasser og skoler med specialklasser, samt specialskoler vil få særskilt og målrettet kommunikation herom og opfordres til at styrke deres vejledning og opfølgning på området.

1.4 Tilsyn med undervisning på interne skoler

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen iværksatte i 2022 et tilsyn med 15 kommuner, som har interne skoler. Tilsynene har været både geografisk fordelt og fordelt på hhv. interne skoler på anbringelsessteder og interne skoler i dagbehandlingstilbud.

Formålet med tilsynet er at sikre, at eleverne i de interne skoler modtager et fyldestgørende undervisningstilbud på samme vilkår som andre elever i folkeskolen. Tilsynet indeholder ni fokuspunkter fx den interne skoles overenskomst, den samlede undervisningstid, fagrække og timetal, fravær, kommunens tilsyn mm. Ligesom tilsynet baseres på de to pejlemærker for styrelsens tilsynsstrategi for 2022-2024, jf. indledningen.

Det har været centralt for styrelsen, at tilsynet primært skulle afdække de samme fokuspunkter som ved de to tidligere tilsyn fra 2018 og 2020. Beslutning om de samme fokuspunkter sker for at fortsat at følge op på at de interne skoler overholder reglerne, som regulerer deres undervisning, hvilket også var formålet ved de to tidligere tilsyn, forud for forventning om ikrafttrædelse af ny lovgivning fra 2024.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynene har samlet set vist, at eleverne i de interne skoler i overvejende grad ikke har modtaget et fyldestgørende undervisningstilbud på samme vilkår som andre elever i folkeskolen. Det skal dog fremhæves, at ikke alle tilsynsforløb endnu er afsluttet. Der er i alle afsluttede tilsynssager afgivet henstillinger til beliggenhedskommunerne, hvilket antyder, at der generelt er udfordringer med regeloverholdelse på området. Det er dog samtidig erfaringen fra tilsynene, at kommunerne er samarbejdsvillige, følger styrelsens henstillinger og ønsker at bidrage til, at eleverne på de interne skoler skal modtage et fyldestgørende undervisningstilbud.

På baggrund af tilsynet igangsætter styrelsen en bredere vejledning af kommunerne for at sikre opmærksomhed i forvaltninger og hos interne skoler om regler i folkeskoleloven. Derudover forventes som nævnt ny lovgivning fra 2024 som opfølgning på aftalen af 16. marts 2022 om at styrke undervisningen for udsatte og anbragte børn og unge, der bl.a. også medfører styrkelse af tilsyn både i kommunalt og statsligt regi.

1.5 Tilsyn med regionale skoler

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet med de af regionsrådet drevne lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud inden for folkeskolen varetages af børne- og undervisningsministeren, jf. § 47 b i folkeskoleloven.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet fører tilsyn med, at folkeskoleloven og tilhørende bekendtgørelser overholdes.

De fire lands- og landsdelsdækkende specialundervisningstilbud er hjemlet i folkeskolelovens § 20, stk. 3, som blev indsat i folkeskoleloven i forbindelse med kommunalreformen 2007. Det fremgår her, at det påhviler regionsrådet at drive lands- og landsdelsdækkende

undervisningstilbud for børn og unge under 18 år, som er henvist til specialundervisning ved regionrådets foranstaltning, jf. § 21 i folkeskoleloven. Det samme gælder for børn, der henvises til specialpædagogisk bistand ved regionens undervisningstilbud, men som endnu ikke har påbegyndt skolegangen.

De fire regionalt drevne specialundervisningstilbud er:

- **Center for Døvblindhed og Høretab i Region Nordjylland**
- **Center for Høretab i Region Syddanmark**
- **Syncenter Refsnæs i Region Sjælland**
- **Geelsgårdskolen i Region Hovedstaden**

Tilsynet gennemføres med en række udvalgte fokuspunkter i regelgrundlaget, fx timetal, løbende evaluering, procedurer ved fritagelser, fraværsregistrering.

Tilsynstype

Tilsynet er et lovbestemt tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Som i de tidligere tilsyn med de regionale skoler kan der konstateres udfordringer i anvendelsen af regelgrundlaget, idet skolernes elever ofte har særdeles vidtgående funktionsnedsættelser. Der er på skolerne et godt og erfaringsbaseret kendskab til løsninger på disse udfordringer fx med nedskaleringer af de faglige mål i folkeskoleloven.

Styrelsen har i tilsynet givet henstillinger. Gennemgående problemstillinger har været reglerne om registrering af elevfravær og den kommunale PPR-betjening i forbindelse med de lovpligtige pædagogisk-psykologiske vurderinger. Styrelsen har i den forbindelse givet vejledning om reglerne og om mulighederne for et samarbejde, hvor de henvisende kommuner har ansvaret for de pædagogisk-psykologiske vurderinger.

1.6 Kvalitetstilsyn med specialskoler

Beskrivelse af tilsynet

I 2022 har styrelsen gennemført et pilotforsøg med en model for kvalitetstilsynet med specialskoler, herunder undersøgt, hvorvidt og i hvilken udstrækning screenings- og analysemodellen, der anvendes i det risikobaserede kvalitetstilsyn med folkeskolens almenområde, kan anvendes meningsfuldt med udgangspunkt i data fra specialskoler.

På baggrund af pilotforsøget vurderer styrelsen, at der er grundlag for at iværksætte en tilsynsmodel, hvor specialskoler udtages til videre analyse på baggrund af både en risikobaseret screening og en stikprøve. Igangsættelse afventer stillingtagen til (og evt. justering af) hjemmelsgrundlaget i folkeskolelovens § 57d.

Styrelsen fortsætter udvikling af kvalitetstilsyn på det øvrige specialundervisningsområdet (interne skoler og specialklasserækker i almene folkeskoler).

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet forventes iværksat, når hjemmelsgrundlaget er afklaret.

1.7 Afslutning af tilsynsopgaver vedrørende 2021

Tilsyn med klasseloft

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet med klasseloft havde til formål at påse kommunernes overholdelse af den maksimale klassestørrelse i grundskolen, som er fastsat i folkeskolelovens § 17 (klasseloftet), hvoraf det følger, at elevtallet normalt ikke må overstige 28 elever.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

14 kommuner (omfattende 20 skoler/afdelinger) blev vurderet til ikke at overholde reglerne for klassestørrelsen. Tilsynet viste, at de 14 kommuner var udfordrede i deres registreringspraksis, og flere havde misforstået folkeskolelovens §25 om udskudt klassedannelse. Styrelsen har videregivet oplysninger for fire kommuner (omfattende otte skoler/afdelinger) til Ankestyrelsen. Det er kommuner og skoler, som ved tidligere tilsyn er blevet gjort opmærksom på, at de ikke overholder folkeskolelovens § 17. Styrelsen har indskærpet for kommunerne, at de skal revidere praksis, så den bliver i overensstemmelse med gældende ret. Styrelsen har ligeledes tilbudt at bistå med vejledning om reglerne om klasseloft.

1.8 Enkeltstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen gennemførte også enkeltstilsyn i 2022 på folkeskoleområdet.

Tilsyn med organisering af specialundervisning i ungdomsskolens heltidsundervisning.

Styrelsen afsluttede i 2022 en enkeltstilsyn om en kommunens beslutning om at organisere specialundervisning i ungdomsskolens heltidsundervisning. Kommunen havde besluttet at lade ungdomsskolens heltidsundervisning udgøre et specialundervisningstilbud efter folkeskoleloven, hvilket ikke er i overensstemmelse med lovgivningen. Ungdomsskolen er ikke et af de mulige specialundervisningstilbud, som en kommune efter folkeskoleloven kan henvise elever med behov for undervisning i specialskoler og specialklasser eller for støtte i mindst 9 ugentlige undervisningstimer i den almindelige undervisning til.

Ungdomsskolen kan altid kun være et frivilligt tilbud til eleverne, og eleverne har altid krav på at få et relevant tilbud i folkeskolen. Det skal ligeledes være tydeligt for forældre/elev, at

et tilbud om at overgå til ungdomsskolens heltidsundervisning ikke erstatter, at den unge reelt får et folkeskoletilbud, herunder et relevant specialundervisningstilbud inden for rammerne af folkeskoleloven, fx i en specialklasse eller specialskole.

Kommunen tog generelt set styrelsen henstillinger til efterretning i det videre arbejde.

1.9 Læringspunkter fra tilsynet med folkeskoleområdet i 2022

Øget opmærksomhed på årsager til kvalitetsudfordringer på folkeskoler og øget fokus på evalueringskultur

Erfaringer fra styrelsens dialog med kommuner og skoler i kvalitetstilsynet med folkeskoler indikerer, at nogle skoler og kommuner har et primært fokus på igangsatte indsatser på den enkelte skole, men ikke i alle tilfælde et fokus på årsagerne til de identificerede kvalitetsudfordringer eller konkrete delmål og mål for forbedring af kvaliteten – samt hvordan der løbende kan følges op herpå. Styrelsen vil i den fremadrettede dialog med sektoren i regi af kvalitetstilsynet tilstræbe en styrket opmærksomhed på, hvordan systematisk anvendelse af data, kvalitetsmål og opfølgning kan anvendes blandt andet som led i den kommunale udvikling af skoler, der har dårlige resultater.

På baggrund af erfaringer med rådgivningsforløb med skoler og kommuner i kvalitetstilsyn i 2022, ser styrelsen ligeledes et generelt behov for en målrettet indsats for at styrke en sammenhængende evalueringskultur på skoler og i kommuner. En styrket evalueringskultur kan give skoler og kommuner bedre forudsætninger for i fællesskab at understøtte en positiv udvikling for skolen på baggrund af en gensidig tillid og nysgerrighed ift. skolens udfordringer set fra forskellige typer data og perspektiver. Gennem rådgivningsforløbet vil styrelsen derfor søge at integrere forskellige typer data og viden som komponenter i en videns- og dataunderstøttet skoleudvikling.

Øget opmærksomhed på roller og forventninger i rådgivningsforløb.

Styrelsen er blevet opmærksom på, at der kan være behov for en endnu tydeligere rolle- og forventningsafstemning i forbindelse med opstart af et rådgivningsforløb, således at det er tydeligt for skole og kommune, dels hvad de kan forvente af rådgivningen, dels hvordan kommunen vil understøtte skolen under og efter rådgivningsforløbet. Dette for at styrket grundlaget for, at udviklingsarbejdet forankres lokalt og fortsætter efter rådgivningsforløbets ophør. Derudover har styrelsen i relation til rådgivningen i 2022 erfaret, at der er en tendens til, at en række kommuner har mere end én skole i tilsyn, hvilket stiller nogle nye krav til tilrettelæggelse og koordination på tværs af rådgivningsforløb. STUK vil fremadrettet have fokus på at tilrettelægge rådgivningsforløbene under hensyntagen til dette.

Øget opmærksomhed på det kommunale ansvar for undervisningen på interne skoler på anbringelsessteder eller dagbehandlingstilbud.

Det tematiske tilsyn viser en faglig bred fordeling af henstillinger til kommunerne. Den brede fordeling giver en indikation af, at der er behov for et styrket kommunalt fokus på et forstærket samarbejde mellem de interne skoler og deres beliggenhedskommuner.

Det forstærkede samarbejde kan med fordel omhandle, at kommunerne sikrer sig, at de modtager fraværsregistreringer i henhold til fraværsbekendtgørelsen. Det tematiske tilsyn har vist, at ikke alle kommuner har været bekendte med, at fraværsbekendtgørelsen også er gældende for de interne skoler.

Et andet centralt område er, at beliggenhedskommunerne sikrer sig, at de interne skoler er bekendte med korrekt håndtering af eksempelvis fritagelsesreglerne for fag og folkeskolens prøver, herunder også mulighederne for prøve på særlige vilkår samt orientering til den unges forældre i forhold til konsekvensen ved, at den unge ikke opnår folkeskolens afgangsprøve.

Et tredje punkt, som kan fremhæves, er visitationen til de interne skoler. Ifølge § 3 i bekendtgørelse nr. 693 af 26. maj 2020 er det kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor en intern skole ligger (beliggenhedskommunen), der træffer beslutning om henvisning af en elev til specialpædagogisk bistand i den interne skole. Det tematiske tilsyn har vist, at dette ikke sker i alle tilfælde.

Øget fokus på korrekt indberetning af data

På baggrund af tilsyn med klasseloft og fravær i 2022 har styrelsen bemærket, at mange skoler er i risiko for at blive udtaget til tilsyn, alene fordi data ikke er korrekt indberettet. Konsekvensen af mangelfulde eller forkerte indberetninger kan derfor være, at kommuner kan få udtaget skoler til tilsyn alene på baggrund af kommunale fejl i dataindberetninger, hvor skolens praksis ellers ellers er helt i tråd med gældende lov.

2 Friskoler og privatskoler

2.1 Tilsyn med frihed og folkestyre-kravet

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen gennemførte i 2022/23 et risikobaseret tilsyn med frihed og folkestyre-kravet. Tilsynet er et årligt tilbagevendende tilsyn, som blev gennemført første gang i skoleåret 2019/20. Formålet med tilsynet er at undersøge og sikre, at fri- og privatskolerne lever op til kravet i fri- og privatskoleloven om, at skolerne efter deres formål og i hele deres virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre.

Tilsynet baseres på en gennemgang af data for timetal og karakterer i dansk, kønsligestilling, elevinddragelse, donationer til skolen, baggrundsforhold om eleverne (herkomst og bopæl i udsatte boligområder) samt underretninger til de sociale myndigheder. Skoler, der udtages til tilsyn, bliver aflagt to uanmeldte tilsynsbesøg af styrelsen, hvor der bl.a. observeres undervisning og afholdes møder med skolens ledelse.

Tilsynstype

Risikobaseret

Tilsynets resultater

Datagennemgangen resulterede i, at styrelsen bad 30 fri- og privatskoler om at indsende en redegørelse. Styrelsen udtog herefter 10 af de 30 skoler til tilsyn. Tidligere år har de uanmeldte tilsynsbesøg været placeret i 4. kvartal, men i dette tilsyn blev perioden for tilsynsbesøg i stedet lagt i 1. kvartal. Dette gav styrelsen mulighed for at observere undervisning i seksualundervisning på flere skoler i tilsynet, da mange skoler deltager i Sex & Samfunds årlige undervisningskampagne "Uge 6".

Tilsynet er pt. under afslutning, hvorfor der endnu ikke kan afrapporteres på eventuelle påbud og henstillinger givet til skoler i tilsynet. Overordnet set har tilsynet vist, at de udtagne skoler generelt er bevidste om og velreflekterede over indholdet af frihed og folkestyre-kravet, herunder arbejdet med frihed og folkestyre i undervisningen i de tilfælde hvor en høj andel af skolens elever har en ikke-vestlig baggrund.

2.2 Tilsyn med prøver

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen har i 2022 påbegyndt et tematisk tilsyn med prøvefritagelser samt gennemført to undersøgende tilsyn med prøvetid og standpunktskarakterer.

Formålet med det tematiske tilsyn var at undersøge, om skolerne overholder reglerne i prøvebekendtgørelsen om blandt andet prøvefritagelse, tilbud om ny prøve i tilfælde af sygdom eller udeblivelse fra prøve og regler om prøveafholdelse.

Formålet med det undersøgende tilsyn med karaktergivning var at afdække, hvorvidt der var en stor forskel mellem 9. klasses prøvekarakterer og standpunktskarakterer, herunder har tilsynet undersøgt, hvordan fremtidige tilsyn med selve bedømmelsen af eleverne kan tilrettelægges. Tilsynet blev gennemført for både fri- og privatskoler, efterskoler og folkeskoler.

Formålet med det undersøgende tilsyn med prøvetid ved folkeskolens prøver 2021/22 var at afdække, hvorvidt der blandt skolerne er generelle mønstre i anvendt tid til 9. klasseprøverne, som indikerer, at skolerne tildeler eleverne forlænget prøvetid på et usagligt grundlag. Tilsynet blev gennemført for både fri- og privatskoler, efterskoler og folkeskoler.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn og undersøgende tilsyn.

Tilsynets resultater

Det tematiske tilsyn med prøver i forbindelse med 9. klasseprøverne på fri- og privatskoler og efterskoler blev igangsat i december 2022, hvor syv fri- og privatskoler samt ni efterskoler blev udtaget til tilsynet. Tilsynet pågår fortsat og forventes afsluttet ultimo maj 2023.

De forløbelige resultater viser, at det for flere skoler er uklart, hvilke krav der er til dokumentation i forbindelse med en prøvefritagelse, herunder at skolen skal sikre skriftlig dokumentation for årsagen til elevens fritagelse samt udarbejde en kort redegørelse for, hvordan elevens udbytte af undervisningen skal evalueres på anden vis. Styrelsen vil på baggrund af tilsynets samlede resultater vurdere, hvorvidt der i sektoren er behov for generel vejledning om reglerne.

Styrelsens undersøgende tilsyn med karaktergivning har vist, at der for langt de fleste fri- og privatskoler samt efterskoler kun var et mindre karaktergab (under et karakterpoint), både når standpunktskaraktererne sammenholdtes med prøvekaraktererne, og når prøvekaraktererne sammenholdtes med hinanden. Det vurderes på baggrund af det undersøgende tilsyn med karaktergivning, at der ikke er behov for generel vejledning på området.

Resultatet af det undersøgende tilsyn med prøvetid viste, at skolerne generelt har udfordringer med at sikre, at eleverne gennemfører prøverne inden for normeret tid i dansk læsning og i nogen grad også mundtlig matematik. Det er styrelsens vurdering, at der er behov

for et øget fokus på og vejledning om reglerne for prøvetiden for disse to fag. I 2023 vil styrelsen derfor gennemføre et tematisk tilsyn med prøvetid ved folkeskolens afgangsprøver 2021/22. Formålet er at følge op på det undersøgende tilsyn med anvendt prøvetid i 2022 ved at undersøge årsagerne til, at eleverne har forlænget prøvetid.

2.3 Tilsyn med prøvefrie friskoler og privatskoler

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen førte i 2022 et tematisk tilsyn med prøvefrie fri- og privatskoler. Tilsynet havde til formål at undersøge, om skolernes undervisning stod mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Styrelsen gennemfører med passende mellemrum tematiske tilsyn med de prøvefrie fri- og privatskoler, da styrelsen ikke har mulighed for at følge skolernes resultater på samme måde som skoler, der aflægger folkeskolens prøver. Styrelsen gennemførte sidst et tematisk tilsyn med prøvefrie fri- og privatskoler i 2019.

Tilsynstype

Tematisk

Tilsynets resultater

På baggrund af i alt 47 fri- og privatskoler, der havde meddelt Børne- og Undervisningsministeriet, at de ikke afholdt folkeskolens prøver i skoleåret 2021/2022, blev 30 skoler, der alle i de tre foregående skoleår havde haft elever på 9. klassetrin, omfattet af en intern analyse omfattende skolens elevers overgangsfrekvens til ungdomsuddannelse og en kvalitativ gennemgang af skolernes hjemmesider. På den baggrund blev syv skoler udtaget til tilsynet og 19 skoler omfattet af et opfølgningsspør. De 19 skoler i opfølgningsspøret havde alle udfordringer i forhold til lovpligtige oplysninger på hjemmesiden om skolens mål og planer for undervisningen og/eller evaluering af skolens samlede undervisning og opfølgningsplan.

De syv skoler i tilsynet blev anmodet om at indsende en redegørelse, hvorefter styrelsen af lagde et anmeldt tilsynsbesøg på hver af skolerne.

Tilsynet viste overordnet, at skolernes undervisning på seks af skolerne lever op til stå mål med-kravet, og at skolerne har en vellykket evalueringspraksis af elevernes udbytte af undervisningen. De seks skoler modtog dog en række pålæg vedrørende manglende oplysninger på skolernes hjemmesider og henstillinger vedrørende skriftlige planer for elever, der modtager specialundervisning.

For så vidt angår den syvende skole afsluttedes tilsynet med påbud om at sikre, at undervisningen i de obligatoriske fag og emner står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, samt påbud om at sikre, at skolens ordblindeindsats lever op til fri- og privatskolelovens krav.

De 19 skoler, der blev omfattet af opfølgningssporet fik pålæg om at offentliggøre de manglende oplysninger på skolens hjemmeside.

2.4 Tilsyn med de certificerede tilsynsførendes tilsynserklæringer

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen gennemførte i 2022 et tematisk tilsyn med de certificerede tilsynsførendes tilsynserklæringer, som den forældrevalgte tilsynsførende hvert år afgiver til forældrekredsen og skolens bestyrelse.

Tilsynet havde til formål at undersøge tre emner:

- Om erklæringerne opfyldte kravene til tilsynserklæringerne, som de fremgår af lov om friskoler og private grundskoler m.v. og bekendtgørelse om valg og certificering af tilsynsførende ved frie grundskoler m.v.
- Forældrenes og bestyrelsernes brug af tilsynserklæringen, og om tilsynserklæringen giver forældrene og bestyrelserne de oplysninger, som de har behov for, samt om forældrene og bestyrelserne kan bruge tilsynserklæringen til at følge skolens kvalitetsudvikling.
- Om tilsynserklæringerne altid er positive, eller om tilsynserklæringerne også rummer kritik og/eller anviser områder, som skolen bør have fokus på at forbedre.

Tilsynet tog dels udgangspunkt i skolernes tilsynserklæringer og dels gennemførte styrelsen en spørgeskemaundersøgelse, som blev sendt til bestyrelsen på alle landets fri- og privatskoler.

Tilsynstype

Tematisk

Tilsynets resultater

Tilsynet viste for det første, at alle tilsynserklæringer opfylder alle formelle krav. Tilsynet viste dog samtidigt, at det i knap 1/5 af erklæringerne ikke fremgår, om den tilsynsførende har overværet undervisning inden for alle tre fagområder, og at det oftest var undervisning i den praktiske/musiske fagblok, der manglede. Styrelsen har noteret sig, at den tilsynsførende kun kan angive et enkelt fagområde pr. lektion, hvorfor et evt. manglende fagområde ikke nødvendigvis er udtryk for det reelle billede af den overværede undervisning.

Tilsynet viste også, at de tilsynsførende i høj grad benytter erklæringens muligheder for at give en overordnet beskrivelse af tilsynet med skolen, men at en del tilsynsførende kun i meget begrænset omfang uddyber de obligatoriske afkrydsningsfelter. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke er krav om, at de tilsynsførende skal benytte uddybningsfelterne.

Spørgeskemaundersøgelsen viste, at skolernes bestyrelser enten i høj grad eller nogen grad oplevede at kunne bruge tilsynserklæringen til at følge skolens kvalitetsudvikling, og at tilsynserklæringen i vid udstrækning blev drøftet i bestyrelsen og på skolens generalforsamling. Endelig gav bestyrelsesmedlemmerne udtryk for, at det er vigtigt for dem, at tilsynserklæringen er uddybet skriftligt i tekstfelterne benævnt ”uddybning”.

Styrelsen gennemgik tilsynserklæringer fra skoleåret 2017/18 til skoleåret 2021/22 for skoler, der i samme periode havde modtaget påbud fra styrelsen på områder af skolens virke, som den certificerede tilsynsførende også fører tilsyn med. Tilsynet viste, at tilsynserklæringerne i 16 ud af 19 tilfælde tegnede et udelukkende positivt billede af skolens virke.

Det skal i den forbindelse understreges, at den tilsynsførendes tilsyn er underlagt andre rammer end styrelsens tilsyn, hvorfor det ikke kan forventes, at den tilsynsførende altid vil kunne identificere problemstillinger, som styrelsen kan være gjort bekendt med på anden vis.

Tilsynet har afdækket et vejledningsbehov hos de tilsynsførende om tilsynserklæringens muligheder for skriftlig uddybning og indtastning af overværet undervisning.

2.5 Enkeltagsstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen afsluttede i 2022 25 enkeltagsstilsyn med fri- og privatskoler. Hovedparten af sagerne omhandlede skolernes efterlevelse af stå mål med-kravet og skolernes specialundervisning, mens øvrige temaer var overholdelse af frihed og folkestyre-kravet – blandt andet to skolars undervisningspraksis til sociale myndigheder – og skolernes arbejde med konflikthåndtering, forældresamarbejde og elevtrivsel. Derudover omhandlede to sager den pædagogiske tilgang til eleverne. Endvidere har tilsynet behandlet flere sager om skolers praksis for udskrivning af elever i medfør af fri- og privatskolelovens § 4 a.

I 23 tilsynssager vurderede styrelsen, at skolerne levede op til fri- og privatskoleloven. Flere af sagerne indeholdt i afslutningsbrevene henstillinger til skolerne af vejledende og retningssigende karakter om forhold undersøgt i tilsynet.

I to tilsynssager vurderede styrelsen, at skolerne ikke levede op til stå mål med-kravet. Begge skoler blev sat under skærpet tilsyn. I den ene sag traf styrelsen afgørelse om tilbagebetaling af tilskud, samt afgørelse om udstedelse af påbud, hvor styrelsen også gav skolen henstillinger. I den anden sag traf styrelsen afgørelse om bortfald af tilskud og status som friskole efter loven samt krav om tilbagebetaling af tilskud.

Tilsyn med stå mål med-kravet, herunder specialundervisning mv.

Styrelsen har afsluttet seks enkeltagsstilsyn, der har omhandlet skolernes efterlevelse af stå mål med-kravet, herunder skolernes specialundervisning og anden specialpædagogisk indsats. En sag gav anledning til henstillinger, mens to af sagerne førte til afgørelser med sanktioner.

I den ene af de tre sager vurderede styrelsen, at eleverne modtog et fyldestgørende undervisningstilbud, men fandt dog anledning til at henstille, at skolen fortsat skulle have fokus

på etablering af skriftlige procedurer og de skriftlige planer for skolens elever med specialundervisnings-behov, ligesom skolen vedvarende skulle følge op på henvendelser til kommunen i relation til den pædagogiske-psykologiske rådgivning.

I den anden sag blev skolen sat under skærpet tilsyn. Styrelsen traf afgørelse om bortfald og tilbagebetaling af en del af skolens tilskud samt afgørelse om, at skolen ikke længere er omfattet af fri- og privatskolelovens regler på grund af manglende overholdelse af stå mål med-kravet. Styrelsen lagde vægt på, at skolen havde en meget lille mængde af gennemført faglig undervisning, begrænsede faglokaler og undervisningsmaterialer, en høj andel af elevfravær og en høj andel elever med særlige behov uden hjælpemidler, specialundervisning eller anden synlig støtte. Derudover fandt styrelsen, at skolens ledelse udviste et begrænset kendskab til krav for undervisningens indhold og evaluering, ligesom skolen manglende grundlæggende struktur om det samlede skoletilbud. Styrelsen vurderede endvidere, at skolens praksis ikke understøttede de ansattes skærpede underretningspligt efter servicelovens § 153 og dermed ikke levede op til frihed og folkestyre-kravet.

I den tredje sag blev skolen også sat under skærpet tilsyn. Styrelsen vurderede indledningsvis, at der var grundlag for at træffe afgørelse om bortfald af tilskud og at fratage skolen adgangen til at være omfattet af fri- og privatskoleloven. På baggrund af skolens høringssvar fandt styrelsen, at skolen havde iværksat en lang række tiltag for at imødekomme styrelsens kritik, og at der derfor ikke længere var grundlag for den varslede sanktion. Styrelsen vurderede dog fortsat, at der havde været tale om så alvorlige brud på fri- og privatskoleloven, at der var grundlag for at træffe afgørelse om tilbagebetaling af tilskud for den bagudrettede periode og en betinget tilbageholdelse af det fremadrettede tilskud. Styrelsen sendte samtidig en ny partshøring til skolen, da styrelsen fandt, at der var grundlag for at udstede en række påbud til skolen. Styrelsen udstedte herefter påbud til skolen om at sikre, at skolens specialundervisning og anden specialpædagogisk indsats samt skolens supplerende undervisning og anden faglig støtte levede op til stå mål med-kravet. Styrelsen vurderede bl.a., at skolen ikke sikrede en tilstrækkelig kvalificeret kortlægning af elevernes vanskeligheder og kvalificeret tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af skolens specialpædagogiske indsats i almenundervisningen og i skolens specialundervisning. Styrelsen vurderede videre, at skolens ikke sikrede lærernes kvalifikationer i forhold til at undervise skolens elever med særlige behov, samt at skolen og dens ansatte ikke havde tilstrækkelig viden om den skærpede underretningspligt.

Tilsyn med udskrivning af elever

Styrelsen har på baggrund af henvendelser til styrelsen gennemført flere enkeltsagstilsyn med skolers efterlevelse af reglerne om udskrivning af elever i fri- og privatskoleloven. Tilsynene har bl.a. omhandlet skolernes inddragelse af elever forud for udskrivning eller bortvisning fra skolen, herunder at en elevs perspektiv og synspunkter skal inddrages, inden skolen træffer beslutning om at udskrive eleven. Endvidere har styrelsens tilsyn omfattet skolernes dokumentation for dens inddragelse af elevens perspektiv og synspunkter.

Styrelsen har i en række af sagerne fundet anledning til at indskærpe over for skolerne, at reglerne om udskrivning af elever skal overholdes. Styrelsen har derfor henstillet over for skolerne at have nedskrevne procedurer for udskrivning af eleverne.

Tilsyn med frihed og folkestyre-kravet

To tilsyn omhandlede skolernes pædagogiske tilgang til eleverne, herunder omhandlede den ene sag påstande om uretmæssig brug af magtanvendelse. Derudover omhandlede tilsynene skolernes procedurer og praksis for konflikthåndtering og forældresamarbejde.

Styrelsen konstaterede, at der ikke var enighed om, at der havde været tale om magtanvendelse. Styrelsen lagde i sagerne vægt på, at skolerne havde redegjort for deres generelle procedurer for konflikthåndtering og skolernes pædagogiske tilgang, hvor bl.a. uretmæssig magtanvendelse ikke var udtryk for den pædagogiske praksis på skolen. I den ene sag henstillede styrelsen, at skolen havde vedvarende fokus på skolens pædagogiske tilgang for at sikre et trygt og tillidsfuldt læringsmiljø, hvor skoleledelsen kommunikerer på en måde, der understøtter samarbejde og konstruktiv dialog både med eleverne og forældrene. I den anden sag henstillede styrelsen, at skolen fortsatte sit arbejde med at udarbejde en skriftlig procedure for udskrivninger.

En tredje tilsynssag omhandlede en skoles håndtering af en voldsepisode mellem elever, medarbejdernes skærpede underretningspligt og skolens praksis i forbindelse med konflikthåndtering. Styrelsen fandt, at skolen havde handlet ansvarligt, og at skolens praksis for konflikthåndtering og arbejde med elevernes trivsel understøttede, at skolen efterlevede af frihed og folkestyre-kravet. Styrelsen fandt dog, at skolen ikke havde igangsat tilstrækkelige tiltag, jf. en tidligere henstilling fra styrelsen, hvorfor styrelsen henstillede, at skolen sørgede for, at ledelsen og alle ansatte opkvalificeres med viden om tegn på mistrivsel og omsorgssvigt hos børn.

2.6 Læringspunkter fra tilsynet med fri- og privatskoleområdet 2022

Vejledning om krav til hjemmesidernes form og indhold

Som led i styrelsens tilsynsvirksomhed følger styrelsen ofte op på, om skolernes hjemmesider i form og indhold lever op til de krav, der er fastsat i lovgivningen.

Tilsynet har for det første vist, at mange frie skoler ikke har alle lovpligtige oplysninger liggende på hjemmesiden. Derfor har styrelsen udarbejdet en tjekliste, som er publiceret på [uvm.dk: Frie grundskoler tjekliste | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](https://uvm.dk/frie-grundskoler-tjekliste)

I forhold til kvaliteten af de dokumenter og oplysninger som ligger på skolernes hjemmesider, har styrelsen i sit tilsyn erfaret, at særligt to områder giver udfordringer for skolerne:

- 1) Skolen skal offentliggøre slutmål, delmål og undervisningsplaner på skolens hjemmeside.
- 2) Skolen skal regelmæssigt foretage en evaluering af skolens samlede undervisning og udarbejde en plan for opfølgning på evalueringen. Resultatet af evalueringen og

opfølgingsplanen skal offentliggøres på skolens hjemmeside med mindre skolen har valgt selvevaluering som lokal tilsynsform.

En række skoler i tilsynet har således vist sig at have udfordringer med at udarbejde mål og planer, som lever op til lovkravene, ligesom mange skoler beskriver, hvordan de evaluerer frem for at lægge evalueringens resultat og den tilhørende opfølgingsplan på hjemmesiden.

Tilsynet har i forlængelse heraf vist et generelt vejledningsbehov til sektoren. Styrelsen gennemførte derfor to webinarer for de skoler, som havde været omfattet af enten tilsyn eller opfølgning i det tematiske tilsyn med prøvefrie skoler med fokus på henholdsvis 1) krav til fri- og privatskolars mål og planer og 2) krav til skolernes evaluering af skolens samlede undervisning og opfølgingsplan. Styrelsen vil endvidere fremover i tilsynssager med fokus på stå mål med-kravet have særlig fokus på vejledning af skolerne angående disse to krav.

Vejledning om udskrivninger

Den 1. januar 2021 trådte nye regler i kraft, der betyder, at fri- og privatskoler, efterskoler samt frie fagskoler skal inddrage elever forud for, at de træffer beslutning om at udskrive en elev.

Styrelsen har i 2021 og 2022 ført en række tilsyn med udgangspunkt i udskrivninger af elever fra frie skoler. Styrelsen erfarede således i tilsynet i 2021, at en stor del af de udtagne skoler havde behov for vejledning til at forbedre deres praksis for udskrivninger af elever. Dette billede er blevet bekræftet i 2022.

Styrelsen vil før sommerferien 2023 offentliggøre en opdateret vejledning om udskrivninger med udgangspunkt i de nye regler. Det nye vejledningsmateriale har, ligesom forgængeren, til formål at medvirke til, at skolerne og deres medarbejdere kan håndtere de udskrivningssager, der måtte opstå. Vejledning følges op med et tematisk tilsyn i efteråret 2023.

3 Efterskoler og frie fagskoler

3.1 Tilsyn med efterskoler, frie fagskoler og fri- og privatskoler med kostafdeling med mange udsatte elever¹

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen førte i 2022 et tematisk tilsyn med efterskoler, frie fagskoler og kostskoler med mange udsatte elever. Tilsynets formål var at sikre udsatte elevers trivsel og faglige udvikling, at medarbejdere og ledelse har de nødvendige kompetencer, og at eleverne får den støtte, som de har brug for. Baggrunden for tilsynet var en opmærksomhed på, at en målgruppe med mange udsatte elever stiller særlige krav til ledelsen af skolen og kompetencer i medarbejdergruppen, så det sikres, at eleverne får den støtte, som de har behov for både i og uden for undervisningen.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet var nyt, og styrelsen udviklede til brug for tilsynet en række nye indikatorer til brug for en datagennemgang vedr. skolernes elevgrundlag. Seks skoler blev udtaget i tilsynet. Tilsynet viste, at skolernes generelle virke understøtter arbejdet med elevernes trivsel. Dette kom til udtryk ved, at skolernes ledere og bestyrelser generelt havde fokus på bl.a. medarbejderens relationsfaglighed og relevante kompetencer i forhold til målgruppen, forhold vedrørende elevråd, resultaterne i undervisningsmiljøvurderinger og trivselsmålinger, anti-mobbestrategier, opsynet med eleverne uden for skoletiden, opmærksomhed på forebyggelse af krænkelser mellem eleverne, optagelsesprocedure og praksis for underretninger til de sociale myndigheder.

Tilsynet viste også, at undervisningen generelt lever op til stå mål med-kravet og kravet om, at undervisningen og samværet på en efterskole eller en fri fagskole skal sigte mod livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse og have en bred almen karakter. Tilsynet viste, at flere af skolerne havde udfordringer med at udarbejde korrekte skriftlige planer for elever med specialundervisningsbehov, hvorfor styrelsen har givet henstillinger om at rette op på dette.

¹ Det bemærkes, at dette tilsyn også vedrører fri- og privatskoler med kostafdeling, men er placeret i kapitlet om efterskoler og frie fagskoler.

3.2 Tilsyn med prøver

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet med prøver er på fri- og efterskoleområdet beskrevet i afsnit 2.2 under afsnittet om fri- og privatskoler.

3.3 Tilsyn med "10. årgang" på efterskole

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen har i 2022 gennemført et undersøgende tilsyn med det, som med en samlebetegnelse kan kaldes "10. årgang", hvilket betyder et efterskoleår, hvor undervisningen kan tilrettelægges uden for de sædvanlige 10. klasses rammer. Dette indebærer bl.a., at elever i 10. årgang ikke kan aflægge folkeskolens prøver som afslutning på deres efterskoleophold, og at undervisningen ikke skal stå mål med kravene til undervisningen i de obligatoriske fag, selvvalgt opgave, uddannelsesplan og vejledning i folkeskolelovens § 19 c, stk. 2, 3, 5 og 6.

Formålet med tilsynet har været at gøre styrelsen og sektoren klogere på, hvordan efterskoler har organiseret deres 10. årgangstilbud, herunder har der været fokus på, om der blandt skolerne generelt er uklarhed om reglerne for og grænserne mellem 10. klasse og 10. årgang. Der har desuden ikke tidligere været gennemført et tilsyn med 10. årgang.

Tilsynstype

Undersøgende

Tilsynets resultater

Det undersøgende tilsyn er blevet afsluttet med en fælles erfaringsopsamling med tilsynets opmærksomhedspunkter og information om reglerne. Opsamlingen er offentliggjort på [uvm.dk: 10. årgang på efterskoler \(uvm.dk\)](http://uvm.dk:10.årgangpåefterskoler(uvm.dk)).

Opsamlingen viser, at der er stor spredning og variation i indholdet af skolernes 10. årgangstilbud. Det bunder i, at undervisningen ikke behøver at stå mål med undervisningen i 10. klasse, og at der dermed ikke nødvendigvis skal undervises i de traditionelle skolefag. Undervisningsformen er typisk projektorienteret. Eleverne kan ikke afslutte skoleåret med at gå til folkeskolens afgangsprøver, da undervisningen ikke skal stå mål med folkeskolens. Omvendt kan skolerne ikke betegne tilbuddet, som en "prøvefri 10. klasse", da det ikke vil være i overensstemmelse med efterskolelovens regler for 10. klasse, hvor det er obligatorisk at tilbyde prøver.

3.4 Tilsyn med efterskoler med samlet særligt tilbud

Beskrivelse af tilsynet

I 2021/2022 gennemførte styrelsen tilsyn med fem efterskoler med samlet særligt undervisningstilbud, som fører til prøve. Formålet med tilsynet var at undersøge, om efterskolerne lever op til stå mål med-kravet i efterskolelovens § 2, stk. 1, i specialundervisningen, samt hvorvidt eleverne får den støtte, de har krav på efter reglerne. Da tilsynene ikke var afsluttet på tidspunktet for udgivelsen af tilsynsberetningen 2021, afrapporteres der først på tilsynet nu.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

To af skolerne i tilsynet har en elevgruppe, der primært består af elever med ordblindhed. Disse skoler blev afsluttet uden bemærkninger.

De tre øvrige skoler har elever med større udfordringer, herunder indlæringsvanskeligheder. Disse skoler er i praksis prøvefri skoler, der benytter den mulighed, der er givet efterskoler med samlet særligt undervisningstilbud, til kun at føre til prøve i dansk og matematik. Skolerne blev vejledt i at registrere sig som prøvefrie skoler. En af skolerne blev afsluttet med henstillinger, de to øvrige skoler modtog både påbud om at stå mål med folkeskolen i alle fag, ligesom der blev givet forskellige henstillinger.

Tilsynet viste, at skolerne generelt råder over de rette specialpædagogiske kompetencer og har strategier for uddannelse af det pædagogiske personale.

3.5 Enkeltagsstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen afsluttede i 2022 15 enkeltagsstilsyn på området for efterskoler og frie fagskoler. Sagerne varierede i indhold og omhandlede stå mål med-kravet, specialundervisning, frihed og folkestyre-kravet, underretninger til de sociale myndigheder og påstande om magtanvendelse samt skolernes praksis for udskrivning af elever.

Styrelsen vurderede, at skolerne generelt set levede op til reglerne i lov om efterskoler og frie fagskoler. I flere af sagerne gave styrelsen henstillinger eller bemærkninger til skolerne af vejledende og retningsgivende karakter om forhold undersøgt i tilsynet. Som eksempel herpå kan fremhæves henstilling om at sikre retningslinjer for inddragelse af elevers synspunkter forud for udskrivning fra skolen, skolernes arbejde med den generelle pædagogiske praksis, eller at en skole i sin undervisning og pædagogiske praksis også tager racismeproblestillinger op og eksplicit tager afstand herfra som led i skolens arbejde med frihed og folkestyre-kravet.

I en tilsynssag om en efterskoles efterlevelse af stå mål med-kravet fandt styrelsen anledning til at give henstillinger til skolen. Styrelsens henstillinger gik på, at skolen fortsatte sin igangsatte visitationsproces med henblik på, at skolens elevgruppe matchede personalets kompetencer, at skolen fortsat søgte at øge nogle af lærernes didaktiske og pædagogiske kompetencer, samt at skolen fortsat arbejdede med klasserumsledelse.

En anden tilsynssag omhandlede en skoles manglende redskaber til dens elevgruppe, og at ledelse og medarbejdere i enkelte tilfælde ikke hensigtsmæssigt havde kunnet håndtere konfliktfyldte situationer. Styrelsen vurderede, at skolens interne supervision ikke var tilstrækkelig til at understøtte medarbejdernes arbejde med skolens elevgruppe. Styrelsen henstillede derfor, at skolen skulle sikre eksternt psykologfaglig supervision for skolens medarbejdere med henblik på at understøtte medarbejdernes pædagogiske praksis for at understøtte og sikre alle elevers udvikling og trivsel.

En række tilsynssager omhandlede påstået magtanvendelse mellem lærer og elever i skolernes pædagogiske tilgang til eleverne, herunder uretmæssig magtanvendelse i forbindelse med en skoles kropsvisitering og urinprøvetagning af elever.

I de pågældende sager vurderede styrelsen, at skolerne havde redegjort for deres generelle pædagogiske tilgang, herunder at magtanvendelse ikke var en del af den pædagogiske praksis på skolen. Styrelsen fandt dog anledning til at henstille over for flere af skolerne, at de – hvis fagpersoner eller ledelse har grund til at antage eller har kendskab til, at en elev har været udsat for fysisk vold – straks sørger for at underrette herom til den unges bopælskommune, som følge af den skærpede underretningspligt.

Tilsyn med udskrivning af elever

Flere enkeltsagstilsyn har givet anledning til at se nærmere på skolernes udskrivningspraksis, og om skolerne sikrer sig, at eleven inddrages, jf. § 4 a i lov om efterskoler og frie fagskoler. Styrelsen har i den forbindelse undersøgt, om skolerne har kunnet dokumentere, at elevens perspektiv og synspunkter har været inddraget forud for, at skolen har besluttet at udskrive eleven.

Styrelsen har i flere af sagerne fundet anledning til at indskærpe over for skolerne, at reglerne om udskrivning af elever skal overholdes. Styrelsen henstillede i den forbindelse skolerne til at have nedskrevne procedurer for udskrivning af eleverne.

3.6 Læringspunkter fra tilsynet med efterskoler og frie fagskoler i 2022

Tydelighed om regler og rammer for 10. årgang

Det undersøgende tilsyn med 10. årgang på efterskoler har givet anledning til, at styrelsen i sin vejledning til sektoren har præciseret, at elever på 10. årgang ikke har mulighed for at gå til nogen af folkeskolens prøver, og at elever i 10. klasse skal tilbydes prøver i de obligatoriske fag i 10. klasse. Styrelsen har derfor opdateret uvm.dk, så det tydeligt fremgår, hvilke regler og rammer der hører til henholdsvis 10. klasse og 10. årgang.

Vejledning om udskrivninger

Den 1. januar 2021 trådte nye regler i kraft, der betyder, at fri- og privatskoler, efterskoler samt frie fagskoler skal inddrage elever forud for, at de træffer beslutning om at udskrive en elev.

Styrelsen har i 2021 og 2022 ført en række enkeltsagstilsyn med udgangspunkt i udskrivninger af elever fra efterskoler. Styrelsen erfarede således i tilsynet i 2021, at en stor del af de udtagne skoler havde behov for vejledning til at forbedre deres praksis for udskrivninger af elever. Dette billede er blevet bekræftet i 2022.

Styrelsen vil før sommerferien 2023 offentliggøre en opdateret vejledning om udskrivninger med udgangspunkt i de nye regler. Det nye vejledningsmateriale har, ligesom forgængeren, til formål at medvirke til, at skolerne og deres medarbejdere kan håndtere de udskrivnings-sager, der måtte opstå. Vejledning følges op med et tematisk tilsyn i efteråret 2023.

4 Gymnasiale uddannelser

4.1 Kvalitetstilsyn med undervisningen og trivslen på de gymnasiale uddannelser

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen fører et årligt kvalitetstilsyn på alle fire gymnasiale uddannelser. Formålet med tilsynet er at identificere institutioner med vedvarende kvalitetsudfordringer samt at sikre og understøtte, at institutionerne har fokus på og arbejder målrettet med at forbedre egne resultater.

Tilsynet baseres på en screening af data for kvalitetsindikatorer (eksamensresultater, frafald, overgang til videregående uddannelse, socioøkonomisk reference, trivsel) og tegn på parallelsamfundsproblematikker. Sidstnævnte er tilføjet som følge af delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund.

Institutioner, der falder ud i screeningen, indsender indledningsvist en redegørelse for de bagvedliggende årsager til udfordringen, hvorefter styrelsen tager stilling til, om institutionen skal fortsætte i videre tilsyn. Institutioner i tilsyn kan få tilbud om et rådgivningsforløb med ministeriets læringskonsulenter eller indgå i et tilsynsforløb forankret i styrelsens Kontor for Gymnasier.

Styrelsen vurderer årligt, hvorvidt tilsynssager for institutioner, der har været i tilsyn i mere end et år, skal afsluttes, fortsættes, eller om institutionen pålægges sanktioner, fx i form af et eller flere påbud eller en indsatsaftale. I vurderingen indgår nye data på indikatorer, erfaringer fra eventuelt rådgivningsforløb med læringskonsulenter og drøftelser med institutionerne. Centralt for vurderingen er, om der er udsigt til, at den negative udvikling er vendt eller kan forventes at vende på baggrund af de igangsatte indsatser.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater

I alt faldt 71 gymnasiale afdelinger ud i tilsyn på baggrund af screeningen på en eller flere af kvalitetsindikatorerne. Alle afdelinger indsendte redegørelser til styrelsen. Derudover modtog 40 afdelinger et opmærksomhedsbrev om, at deres faglige resultater lå relativt lavt. På baggrund af en analysefase og en samlet vurdering fortsatte 31 afdelinger i kortere eller længerevarende tilsynsforløb. 24 afdelinger blev tilbudt at deltage i et fleksibelt eller intensivt rådgivningsforløb med de gymnasiale læringskonsulenter. Derudover fortsatte 4 afdelinger i et skærpet tilsynsforløb forankret i Kontor for Gymnasier, og 4 afdelinger fortsatte

som enkeltsagstilsyn og har fået enten påbud eller fornyet deres indsatsaftaler. De resterende afdelinger fik på baggrund af en samlet vurdering afsluttet deres tilsynssag. Afdelinger, som enten indgik i et intensivt rådgivningsforløb eller i et skærpet tilsynsforløb, skulle opstille kort- og langsigtede mål. De langsigtede mål indeholder en tidsbestemt og konkret forbedring af den eller de indikatorer, som afdelingen er udtaget til tilsyn på baggrund af. Eksempelvis kan et langsigtet mål indbefatte, at en afdeling skal forbedre sin overgangsfrekvens, så den ligger på landsgennemsnittet et givent år, således at der kan følges systematisk op på målopfølgningen. Kortsigtede mål indeholder konkrete mål, indsatser og proceskrift, der samlet understøtter indfrielsen af de langsigtede mål.

For så vidt angår tilsynet med parallelsamfundsproblematikker faldt 26 gymnasiale afdelinger ud i screeningen på mindst en indikator. Ud af de 26 afdelinger bad styrelsen 5 afdelinger om at redegøre for en række forhold relateret til parallelsamfundsproblematikker. Ingen afdelinger blev på baggrund af analysen af redegørelserne udtaget i tilsyn med parallelsamfundsproblematikker.

4.2 Tilsyn med udsatte unge på gymnasiale uddannelser

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet med udsatte unge (unge med ungeuddannelsespålæg og elever med særligt behov for socialpædagogisk støtte) blev gennemført i forlængelse af det risikobaserede kvalitets-tilsyn. Tilsynet blev iværksat som opfølgning på en Rigsrevisionsundersøgelse på ungdomsuddannelsesområdet. De institutioner, der blev udtaget i det risikobaserede kvalitetstilsyn, eksempelvis på grund af højt frafald, blev anmodet om at forholde sig til håndteringen af elever med henholdsvis uddannelsespålæg trin 4 og elever, som institutionen er informeret om eller selv har identificeret som havende behov for specialpædagogisk støtte.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet viste, at ingen af de adspurgte gymnasiale institutioner havde unge med uddannelsespålæg trin 4. Når det kommer til elever med behov for specialpædagogisk støtte, som institutionen er informeret om eller selv har identificeret, viser tilsynet, at institutionerne har et stort fokus på området. Det kommer til udtryk via faste og velbeskrevne procedurer for hele arbejdet med det specialpædagogiske område, som er meget bredt. Institutionerne forholder sig således til alt fra identifikation af elever med behov for støtte, ansøgning om støtte, håndtering af elever med særlige behov i den daglige undervisning til særlige behov i forbindelse med prøveafholdelsen. Mange institutioner benyttede også lejligheden til at beskrive vigtigheden af trivselsarbejdet.

Tilsynet viste overordnet set, at de af tilsynet omfattede institutioner generelt har velbeskrevne og faste procedurer for arbejdet med specialpædagogisk støtte, og der var derfor ikke anledning til at indskærpe reglerne over for nogen af de adspurgte institutioner.

4.3 Tilsyn med faglig kompetence for suppleringskandidater

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet med faglig kompetence for suppleringskandidater havde til formål at afdække, hvorvidt kandidater, der gennemfører en suppleringsuddannelse, opfylder de faglige mindstekrav, da stikprøver har vist manglende regelefterlevelse på området. Samtidig havde tilsynet til formål at øge opmærksomheden på, at kandidater forud for påbegyndelse af pædagogikumforløb – både ordinære forløb og suppleringsforløb – skal have faglig kompetence i faget eller fagene.

I forbindelse med tilsynet blev det undersøgt, hvorvidt 60 tilfældigt udvalgte kandidater, der var blevet tilmeldt suppleringsforløbet på pædagogikumuddannelsen, havde faglig kompetence.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet viste, at 44 ud af de 60 suppleringskandidaterne havde faglig kompetence. Dermed opfyldte 16 af de tilmeldte kandidater ikke kravet om faglig kompetence, og de manglede således de nødvendige uddannelsesmæssige kvalifikationer for at gennemføre suppleringsuddannelsen. På baggrund af resultaterne vil styrelsen fortsat have fokus på at styrke kommunikationen om reglerne om faglig kompetence til sektoren, bl.a. via Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

4.4 Tilsyn med prøver og karaktergivning

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet med prøver og karaktergivning er en del af et bredere tilsyn, der foregår på tværs af styrelsens uddannelsesområder. På det gymnasiale område består tilsynet dels af et tematisk tilsyn med karakterdiskrepans mellem års- og prøvekarakterer samt et undersøgende tilsyn med prøveaflægning, herunder særlige prøvevilkår. Tilsynene føres for at sikre en national standard for det faglige niveau i de gymnasiale uddannelser.

Det tematiske tilsyn med karakterdiskrepans er blevet udskudt til første halvår af 2025. Dette skyldes bl.a., at COVID-19 har medført, at elever har fået ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til eksamensresultater i flere fag, hvilket betyder, at tilsynet ikke kunne baseres på et tilstrækkeligt datagrundlag.

Samtidig er det undersøgende tilsyn med prøveaflægninger, herunder særlige prøvevilkår afviklet på baggrund af prøvedata for skriftlig dansk A. I forbindelse med tilsynet blev 23 institutioner, der havde en høj andel prøver med forlænget tid, anmodet om at indsende oplysninger om deres praksis for tildeling af særlige prøvevilkår.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn og undersøgende tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet med prøveafmåling, herunder særlige prøvevilkår kastede lys over en række udfordringer i forhold til særlige prøvevilkår. Tilsynet pegede på, at institutioner har udfordringer med at tildele særlige prøvevilkår på baggrund af en individuel vurdering af elevens behov for kompensation til prøven. Samtidig pegede tilsynet på, at nogle elever, der ikke har en funktionsnedsættelse, tildeles særlige prøvevilkår, herunder elever med fonologisk usikker kodning. Generelt viste tilsynet også tegn på en stigning i andelen af elever, der får særlige prøvevilkår i forbindelse med skriftlig dansk A. Tilsynet har medført, at styrelsen vil styrke vejledningen til sektoren samt afholde et webinar med henblik på en åben drøftelse med sektoren om særlige prøvevilkår.

4.5 Tilsyn med institutionernes kvalitetssystem

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet havde til hensigt at kortlægge graden af institutionernes opfyldelse af regelsæt om offentliggørelse af kvalitetssystem, herunder selvevaluering, opfølgingsplaner, informationsindsamling og beskrivelse af principperne for og tilrettelæggelsen af det systematiske kvalitetsarbejde. Baggrunden for tilsynet var, at styrelsen var bekendt med, at institutionerne kan have udfordringer med at leve op til kravet om offentliggørelse.

I forbindelse med tilsynet besvarede alle gymnasiale institutioner et spørgeskema, hvor de bl.a. skulle indsætte links til de lovpligtige kvalitetsdokumenter på deres hjemmeside. Herudover skulle institutionerne beskrive deres praksis for inddragelse af bestyrelse, medarbejdere og elever i deres kvalitetssystem. Samtidig blev 21 institutioner tilfældigt udvalgt til en nærmere gennemgang af deres hjemmeside.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn.

Tilsynets resultater

Samlet set viste tilsynet, at der er stor variation i, hvorvidt og hvordan institutionerne offentliggør de forskellige kvalitetsdokumenter. Spørgeskemaundersøgelsen viste, at de fleste institutioner angiver, at de har de lovpligtige kvalitetsdokumenter offentliggjort på hjemmesiden. Dog viste stikprøveundersøgelsen, at en stor del af institutionerne ved tidspunktet for gennemgangen ikke havde offentliggjort kvalitetsdokumenterne på deres hjemmeside. Det var især institutionens seneste selvevaluering, de seneste tre års opfølgingsplaner og resultater af den seneste elevtrivselsundersøgelse (ETU), der manglede. Som opfølgning på tilsynet inviterede styrelsen i første kvartal af 2023 alle gymnasiale institutioner til et webinar om kvalitetssystemer. Derudover vil styrelsen arbejde på at kvalificere vejledningsmaterialet yderligere på området.

4.6 Tilsyn med status på undervisningen i skriftlig sproglig korrekthed i danskfaget på det gymnasiale område

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet er at undersøge, hvordan der undervises i sproglig korrekthed i gymnasiet. Set fra et tilsynsperspektiv er det væsentligt, at der i undervisningen og vootingssituationen er en klar bevidsthed om sikringen af den nationale standard og læreplanernes faglige mål. Baggrunden for igangsættelsen af tilsynet er tilbagemeldinger fra blandt andet censorer ved de skriftlige gymnasiale prøver, som peger på, at der på et antal gymnasiale institutioner er udfordringer med elevernes sproglige korrekthed. Udfordringerne viser sig blandt andet i resultaterne fra de skriftlige prøver i dansk. Som en del af tilsynet undersøges status på undervisningen i skriftlig sproglig korrekthed.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet forventes afsluttet i 2. halvår af 2023.

4.7 Tilsyn med prøvefrie private institutioner

Beskrivelse af tilsynet

Det faste risikobaserede tilsyn indeholder som et centralt element en screening på indikatoren gennemsnitligt eksamensresultater. Dette kan i sagens natur ikke gennemføres på de prøvefrie institutioner, herunder fem institutioner der udbyder toårig hf efter Steiner-pædagogikken. Tilsynet formål er at undersøge, om de pågældende institutioners undervisning lever op til den nationale standard for gymnasiale uddannelser, herunder om de følger læreplanernes krav og mål. Heri ligger bl.a. institutionernes planlægning og gennemførelse af undervisningen, samt deres evalueringspraksis i forhold til elevernes faglige udbytte af undervisningen og institutionernes evaluering af den samlede undervisning.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet er udskudt til første halvår af 2024.

4.8 Tilsyn med det fleksible klasseloft på gymnasieområdet

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen fører årligt tilsyn med overholdelse af det fleksible klasseloft og anvendelse af mulighederne for at fravige klasseloftet på 1. klassetrin på de regulerede og private gymnasiale fuldtidsuddannelser.

Det er en betingelse for udbetaling af tilskud til de gymnasiale fuldtidsuddannelser, at der i gennemsnit er en maksimal klassekvotient på 28 elever beregnet per uddannelse og klassetrin (det fleksible klasseloft). Institutionerne kan dog i visse tilfælde fravige det fleksible klasseloft for eksempel, hvis en elev har behov for at gå et klassetrin om, eller hvis klassekvotienten overskrides på grund af en elev på udvekslingsophold.

Tilsynet foretages på grundlag af indberetning fra den enkelte institution med de gennemsnitlige klassekvotienter for 1. klassetrin på de gymnasiale fuldtidsuddannelser, som institutionen udbyder, samt institutionens eventuelle anvendelse af mulighederne for at fravige klasseloftet. Efter 1. klassetrin påhviler tilsynet med overholdelsen af det fleksible klasseloft den enkelte institution og dennes revisor.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Styrelsen modtog for skoleåret 2021/22 i alt 216 indberetninger. Tilsynet viste, at 47 institutioner (22 procent) havde flere end 28 elever i klasserne på tværs af 1. klassetrin. For 28 ud af 47 institutioner blev tilsynet afsluttet uden bemærkninger. Institutionerne havde dokumenteret, at tilskudsbetingelsen var fraveget efter reglerne herom. For 19 ud af de 47 institutioner blev tilsynet afsluttet med en tilskudsreduktion. Tilskudsreduktionen for skoleåret 2021/22 udgjorde i alt 1,8 mio. kr., svarende til 58 elever. Til sammenligning udgjorde tilskudsreduktionen for skoleåret 2020/21 i alt 5,4 mio. kr. svarende til i alt 189 elever.

Tilsynet viser, at flere institutioner end tidligere har overholdt klasseloftet i skoleåret 2021/22. Ligeledes har flere institutioner end tidligere optaget elever ud over 28 ved at anvende én af fravigelsesmulighederne, jf. reglerne herom. Den samlede tilskudsafskæring er derfor den laveste siden 2018/19.

Institutionernes indberetninger viste desuden en gennemsnitlig klassekvotient på 1. klassetrin på 24,2 elever for alle institutioner, jf. tabel 1. Gennemsnitstallene dækker over de samlede gennemsnitlige klassekvotienter fordelt på de forskellige gymnasiale fuldtidsuddannelser og institutionstyper på 1. klassetrin.

Tabel 1. Gennemsnitligt antal elever per klasse for skoleåret 2021/22

Uddannelse	Institutionstype			Gnsn. elever pr. uddannelser
	Almene gymnasier og VUC	Erhvervsskoler	Private gymnasier	
Hf	23,9	26,1	20,8	23,7
Hhx	23,5	25,9	-	25,6
Htx	23,0	22,7	-	22,7
Stuenterkursus	16,2	-	15,6	15,7
Stx	25,6	21,3	22,7	25,1
Hovedtotal	24,7	24,4	21,0	24,2

Læringspunkter fra tilsynet med det fleksible klasseloft på gymnasieområdet i 2022

Tilsynet har afdækket et betydeligt lavere antal overskridelser og tilskudsafskæringer end i skoleåret før. Som årsagsforklaringer kan der primært peges på at der tidligere år har været Corona-relaterede overskridelser. Ligeledes er der gennemført en styrket vejledning til opgørelse af elever, der overskrider klasseloftet med baggrund i en af fravigelsesmulighederne.

4.9 Enkeltagsstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen har gennemført 52 enkeltagsstilsyn i løbet af 2022 – med stor variation i omfang og indhold. Til sammenligning blev der gennemført 6 enkeltagsstilsyn i løbet af 2021. Forskellen skyldes bl.a., at pædagogikumsager som noget nyt medregnes i antallet af enkeltstilsyn.

Tilsyn med faglig kompetence og pædagogikum

Styrelsen får løbende henvendelser fra tilsynsførende og institutioner vedrørende gymnasielæreres faglige kompetence. I 2022 har styrelsen gennemført 41 enkeltagsstilsyn på området. I ca. halvdelen af sagerne drejer det sig om kandidater, der har påbegyndt deres pædagogikum, men som må afbryde forløbet, da det undervejs viser sig, at kandidaten ikke har faglig kompetence i et eller flere af de fag, som kandidaten var planlagt til at tage pædagogikum i.

Tilsyn med frihed- og folkestyrekravet

Der er i 2022 gennemført fem tilsyn med frihed- og folkestyrekravet på det gymnasiale område. Tre af sagerne blev indledt på baggrund af omtale i medierne. To af tilsynene blev startet på baggrund af borgerhenvendelser. Institutionerne har i forbindelse med tilsynene skulle indsende redegørelser om forholdene på institutionerne, samt hvordan de vil sikre efterlevelse af frihed- og folkestyrekravet. Derudover har styrelsen aflagt ét eller flere tilsynsbesøg på to af institutionerne. Fire ud af de fem tilsyn er afsluttet på baggrund af en samlet vurdering af de indsendte redegørelser og eventuelle besøg.

Tilsyn med tilrettelæggelse af idræt C

På baggrund af en henvendelse indledte styrelsen med tilrettelæggelsen af idræt C på en institution, da der på baggrund af henvendelsen var usikkerhed omkring, hvorvidt reglerne for tilrettelæggelse blev overholdt. Institutionen blev anmodet om at indsende en redegørelse. Efter en vurdering af institutionens redegørelse, vurderede styrelsen, at institutionen overholder gældende regler, og tilsynet blev derfor afsluttet.

Tilsyn med efterlevelse af reglerne vedr. ordblinde elever

Styrelsen modtog en borgerhenvendelse, der skabte tvivl om, hvorvidt en institution overholdt reglerne for håndtering af elever med ordblindhed. Efter en redegørelse fra institutionen afsluttede styrelsen tilsynet med en indskærpelse af, at det forventes, at institutionen fremadrettet sørger for at alle ansatte er velinformerede og velbekendte med vejledningsproceduren i forhold til elever med ordblindhed, så disse elever får den relevante støtte til at gennemføre uddannelsen på lige fod med andre elever.

Tilsyn i forlængelse af det risikobaserede kvalitetstilsyn

Styrelsen har indledt fire nye enkeltsagstilsyn og fortsat fire eksisterende enkeltsagstilsyn, som alle udspringer af det risikobaserede kvalitetstilsyn. De otte institutioner har gennem en længere årrække præsteret dårligt i forhold til én eller flere kvalitetsindikatorer, herunder eksamensresultater, socioøkonomisk reference (løfteevne) og overgang til videregående uddannelse. Fire af disse institutioner har fået påbud eller har fornyet deres indsatsaftale med styrelsen. Dette indebærer, at styrelsen har opstillet mål for kvalitetsudviklingen på institutionen og indgår i tæt samarbejde med institutionen omkring opfyldelsen af aftalernes eller påbuddenes indsatser. De fire øvrige institutioner har opstillet kort- og langsigtede mål for deres kvalitetsudfordringer, og målene indgår i et aftalepapir med styrelsen.

4.10 Læringspunkter fra tilsynet med det gymnasiale område i 2022

Det risikobaserede kvalitetstilsyn for 2021/22 har været kendetegnet ved en større volumen, hvor en relativt stor del af den gymnasiale sektor har været udtaget i tilsyn (71 afdelinger). Dermed har årets kvalitetstilsyn haft fokus på at nå ud til en større del af sektoren, så tilsynet i højere grad kunne understøtte et bredere kvalitetsløft og et kontinuerligt fokus på faglige resultater i sektoren. Det øgede udtag har blandt andet affødt, at styrelsen har arbejdet med nye og differentierede koncepter for læringskonsulentforløb, der i højere grad kan rumme den bredere målgruppe.

Samtidig har det store fokus på bredden i kvalitetstilsynet 2022 medført, at kvalitetstilsynet i 2022/23 snarere vil rette sit fokus på dybden, herunder at følge op på og løbende have dialog med de institutioner, som fortsat er i tilsynsforløb.

Med dette års risikobaserede tilsyn skulle institutioner som noget nyt opstille kort- og langsigtede mål med udgangspunkt i den kvalitetsindikator, de var udtaget i tilsyn på baggrund af. Det er styrelsens vurdering, at arbejdet med kort- og langsigtede mål er et konstruktivt

redskab, der både kan bidrage til, at institutionen løbende arbejder databaseret med at forbedre egne resultater, samtidig med at institutionerne kan få arbejdsro til at iværksætte og følge op på indsatser.

Endelig har tilsynet gjort styrelsen opmærksom på, hvordan de kvalitetsindikatorer, der indgår i screeningen, kan blive endnu mere brugbare for de gymnasiale institutioner. Dette har konkret medført, at indikatoren for socioøkonomisk reference (løfteevne) er justeret i forhold til det risikobaserede tilsyn 2022/23, således at resultaterne er mere gennemsigtige, og så det er lettere for institutionerne at følge udviklingen årligt. Derudover vil styrelsen arbejde på at kvalificere trivselsindikatoren yderligere, blandt andet for at tage hensyn til den relativt lille spredning, der er i de fem differentierede trivselsindikatorer.

Erfaringer fra rådgivningsforløb på det gymnasiale område

Styrelsen har i 2022/23 haft syv institutioner på det gymnasiale område i længerevarende (intensive) rådgivningsforløb i forbindelse med det risikobaserede tilsyn, foruden at der er afholdt opfølgingsmøder med institutioner, der har været i rådgivningsforløb året inden. Det er styrelsens erfaring, at det har været gavnligt at sætte særligt fokus på de indledende møder mellem skole og læringskonsulenter for at lave en udfoldet analyse af den enkelte skoles kvalitetsudfordringer, inden de kort- og langsigtede mål fastlægges. Især har erfaringerne med at anvende kvalitative analyser som fokusinterviews med elever og lærere vist sig at være brugbare for bedre at kunne identificere og fastlægge relevante indsatser.

På baggrund af det øgede udtag i det risikobaserede tilsyn har læringskonsulenterne udviklet et nyt og fleksibelt rådgivningsforløb for institutioner med mindre kvalitetsudfordringer. Styrelsen har i den sammenhæng fået erfaringer med at samle skoler i tilsyn (7 afdelinger) til en kombination af webinarer og en enkelt temadag med fysisk fremmøde. De fleksible forløb har haft fokus på at formidle viden og god praksis om hhv. den datainformerede praksis, skoleindsatser med kort- og langsigtede mål samt kvalitetssystemer. Formålet hermed har været at understøtte skolernes kapacitetsopbygning.

Erfaringer fra de undersøgende tilsyn

De iværksatte undersøgende tilsyn for 2022 har været informative i styrelsens arbejde med vejledning af sektoren og udvikling af rammerne for institutionernes opgaver, idet de har bidraget til, at styrelsen har fået indsigt i institutionernes praksis på en række områder. De undersøgende tilsyn gjort har gjort styrelsen opmærksom på områder, hvor styrelsen bør have fokus på at øge sin kommunikation med sektoren og justere sin vejledning. Helt konkret har de undersøgende tilsyn ledt til afholdelse af flere webinarer og et kommende arbejde med at justere styrelsens vejledning, bl.a. om kvalitetssystemer.

5 Erhvervsuddannelser

5.1 Tilsyn med erhvervsuddannelsernes kvalitet

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen fører et årligt kvalitetstilsyn med erhvervsuddannelserne. Formålet med tilsynet er at understøtte, at institutionerne leverer uddannelse af høj kvalitet og indfrier deres forpligtelse til at bidrage til at opfylde erhvervsuddannelsesreformens fire klare mål:

1. Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse
2. Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse
3. Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, som de kan
4. Tilliden til og trivslen på erhvervsskolerne skal styrkes

Tilsynet baseres på en screening af data for indikatorer for faglige resultater, trivsel, og tegn på parallelsamfundsproblematikker. Sidstnævnte er tilføjet som følge af delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund. Styrelsen indhenter indledningsvist redegørelser fra de institutioner, der udtages i tilsyn på baggrund af screeningen. Redegørelserne belyser institutionernes arbejde med de udfordringer, screeningen påpeger. På baggrund af en helhedsvurdering af institutionernes udfald på indikatorerne i screeningen og indsendte redegørelser, indledes der et *videre tilsyn* med et antal udvalgte institutioner.

I samarbejde med de institutioner, der udtages til *videre tilsyn*, opstiller styrelsen kort- og langsigtede mål for den eller de indikatorer, institutionen er i tilsyn på, jf. [styrelsens tilsynsstrategi](#) for 2022-2024.

Styrelsen vurderer løbende, om tilsynssager for institutioner kan afsluttes eller skal fortsætte med eller uden en pålagt sanktion. I vurderingen kigges blandt andet på, om der tegn på, at institutionen lever op til de fastsatte kort- og langsigtede mål, nye data fra datavarehuset på den eller de indikatorer, som institutionerne er i tilsyn på, eventuelle erfaringer fra rådgivningsforløb med læringskonsulenterne og dialog med institutionerne. Centralt for vurderingen er, om der er udsigt til, at udviklingen er vendt eller kan forventes at vende på baggrund af de igangsatte indsatser.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater

På kvalitetsindikatorerne udtog styrelsen i 2022 fire institutioner på hver af de ni indikatorer, der blev screenet på i 2022. Dette førte til, at 22 institutioner faldt ud i screeningen på mellem én og fem indikatorer i 2021/22.

Syv af de i alt 22 institutioner blev udtaget til *videre tilsyn*. Seks af de syv institutioner i *videre tilsyn* indgik et frivilligt forløb med styrelsens læringskonsulenter, hvoraf tre institutioner blev afsluttet i tilsyn efter tilsynsbesøg på institutionen. Institutionerne arbejdede i forløbene med styrelsens læringskonsulenter med udgangspunkt i den enkelte institutions udfordringer.

Tilsynsforløbene og de efterfølgende læringskonsulentforløb medførte bl.a. fokus på:

- Justering af praksis for det lærepladsopsøgende arbejde og undervisningen i lærepladssøgning på grundforløbets 2. del for at sikre flere elever får en ordinær uddannelsesaftale tidligere i deres uddannelsesforløb
- Identificering af frafaldsårsager med udgangspunkt i underviseres og vejlederes viden om eleverne for at sikre større gennemførelse
- Styrkelse af dataunderstøttet prioritering af indsatser samt gennemførelse og evaluering af indsatser, bl.a. rettet mod frafald eller forbedring af læringsmiljøet for at sikre at flere elever trives og fuldfører en erhvervsuddannelse.
- Implementering af et nyt kvalitetssystem for at understøtte institutionernes systematiske arbejde for at sikre kvalitet i uddannelserne og sikre større gennemførelse
- Onboarding af elever på grundforløbets 1. del for at mindske frafaldet.
- Gennemførelse af observations- og feedbackforløb for undervisere for at styrke samarbejdet og derigennem sikre, at flere elever trives og for at mindske frafaldet.
- Kortlægning af institutionens brug af digitale platforme for at nedsætte kompleksiteten for eleverne med henblik på at sikre en lettere overgang mellem de forskellige uddannelsesforløb

Institutioner, som falder ud i tilsyn i screeningen, men ikke fortsætter i *videre tilsyn*, tilbydes et rådgivningsforløb med ministeriets læringskonsulenter med fokus på de udfordringer, som screeningen har påpeget. I 2022 har fem af institutionerne, der ikke fortsatte i *videre tilsyn* været i længerevarende rådgivningsforløb. Hovedudfordringerne for de fem institutioner, som indgik i rådgivningsforløbene, var fald i søgningen fra grundskole til erhvervsuddannelse, frafald på grundforløbene og andelen af elever i skoleoplæring.

I tilsynet med parallelsamfund faldt én institution ud i screeningen. Institutionen blev ikke udtaget til nærmere redegørelse eller tilsyn, eftersom institutionen ikke faldt ud på kvalitetsindikatorerne i det risikobaserede kvalitetstilsyn, og da der ikke i øvrige data og supplerende information om institutionen blev fundet tegn på hverken parallelsamfunds- eller kvalitetsproblemer. Institutionen blev tilbudt rådgivning ved styrelsens læringskonsulenter. Endvidere blev institutionen opfordret til at dele eventuelle gode eller mindre gode erfaringer med hensyn til bekæmpelse og håndtering af parallelsamfundsudfordringer. Institutionen har ikke henvendt sig til styrelsen.

5.2 Tilsyn med indberetning af risiko for frafald

Beskrivelse af tilsynet

Rigsrevisionen kritiserede i *Beretning om indsatsen for at fastholde udsatte unge i uddannelse* af 17. september 2020, de erhvervsrettede uddannelsesinstitutioners manglende indberetning af elever i risiko for frafald til Ungedatabasen (UDB). Formålet med at indberette elever i risiko for frafald er at understøtte en hurtig og effektiv indsats, når en elev er frafaldstruet. Indsatsen skal foregå i samarbejde mellem uddannelsesinstitutionen og den kommunale ungeindsats (KUI).

Styrelsen udsendte i maj 2020 hyrdebrev til institutionerne om deres indberetningspligt og fulgte op med en dataanalyse i 2021, som viste at uddannelsesinstitutionerne i et meget begrænset omfang indberettede risiko for frafald. På den baggrund har styrelsen fulgt op på institutioners indberetninger af risiko for frafald i form af blandt andet et tematisk tilsyn, der blev iværksat i 3. kvartal 2022. Tilsynet har til formål at undersøge institutioners praksis for indberetning af risiko for frafald og sikre, at institutionerne lever op til gældende regler på området. Tilsynet forventes helt afsluttet i 2023.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Styrelsen udtog 29 institutioner til tilsyn på baggrund af en kvantitativ screening. Institutioner blev udtaget til tilsyn, hvis de levede op til følgende to kriterier:

1. Lav indberetningsprocent: havde indberettet mindre end 10 pct. af institutionens samlede frafald (uden omvalg) på grundforløbet
1. Høj volumen: havde mere end 30 frafaldne elever på grundforløbet

Institutionerne i tilsyn blev bedt om at fremsende en redegørelse for deres arbejde med at vurdere og indberette elever i risiko for frafald. På baggrund af redegørelserne, indberetningstal for 2021 og foreløbige indberetningstal for 2022, fraværestal i 2022, studie- og ordensregler sammenholdt med gældende regler, har styrelsen foretaget en helhedsvurdering af institutionerne i tilsyn.

Styrelsen vurderede, at 27 af de 29 institutioner overholdt indberetningspligten jf. vejledningsbekendtgørelsen kapitel 9. Indberetningstal for 2022 viste, at de 27 institutioner havde øget antallet af indberetninger, hvilket indikerede, at institutionerne havde fået et større fokus på deres vurderings- og indberetningspraksis sammenlignet med tidligere år. Tilsynet med de 27 institutioner blev afsluttet primo 2023, men to institutioner blev fastholdt i tilsyn.

Styrelsen vil tage stilling til det videre tilsynsforløb for de fastholdte institutioner og evt. vurdere behov for yderligere tilsynsskridt på baggrund af opfølgningen i 2023, hvor der følges op på alle erhvervsrettede institutioners indberetningsprocent.

5.3 Tilsyn med minimumstimetallet for lærerstyret undervisning på grundforløbet

Beskrivelse af tilsynet

Med eud-reformen fra 2015 blev der indført krav om et minimumstimetal for lærerstyret undervisning på grundforløbet på gennemsnitligt 25 timer om ugen fra august 2015 stigende til 26 timer om ugen fra august 2016.

Styrelsen påbegyndte i 2019 et tematisk tilsyn med institutionernes overholdelse af regler om minimumstimetallet på grundforløbet. I alt har 79 institutioner (78 institutioner i 2020 og én institution i 2021), fået påbud om at rette op på minimumstimetal for lærerstyret undervisning på 26 timer per uge for den enkelte elev (individuelt krav) samt påbud om at indberette timetal korrekt til Styrelsen for IT og Læring (STIL). Tilsynets samlede opfølgning gennemføres for elever, der har påbegyndt og afsluttet grundforløbet i perioden 1. januar 2021 til 30. juni 2022. Opfølgningen har tre planlagte halvårslige statusopgørelser, hvor styrelsen gennemgår institutionernes data.

Institutioner, der ikke lever op til reglerne for minimumstimetal, sanktioneres økonomisk i forhold til omfanget af deres manglende timetal for den enkelte opgørelsesperiode. Der er fastsat en nedre grænse på 10.000 kr. i hele tilsynets periode i forhold til, om den økonomiske sanktion træder i kraft. Sanktionens størrelse er fastsat, så den svarer til undervisningstilskuddet for den lærerstyrede undervisning, som eleverne ikke har modtaget. Tilsynet forventes afsluttet ultimo 2023.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Styrelsen gennemførte i 2022 den anden af tre planlagte statusopgørelser for de 79 institutioner i tilsyn. Den anden statusopgørelse omfattede elever, der havde påbegyndt og afsluttet grundforløbet i hele 2021. Dermed omfattede den også elever, som indgik i første statusopgørelse (1. halvår 2021), da institutionerne har mulighed for at rette i tidligere indberetninger.

Resultatet af anden statusopgørelse:

- Opdaterede data for første statusopgørelse (omhandlende elever der havde afsluttet grundforløbet 1. halvår 2021) viste store, negative afvigelser fra den tidligere opgørelse af elever i samme periode.
- Data for anden statusopgørelse (omhandlende elever der havde afsluttet grundforløbet i 2. halvår 2021) viste, at institutionerne fortsat havde store problemer med at leve op til timetallet.
- Efter anden statusopgørelse levede 26 ud af 79 institutioner op til timetallet for alle elever påbegyndt og afsluttet grundforløbet i hele 2021.

- Institutionerne modtog en foreløbig afgørelse efter anden statusopgørelse, men den endelige afgørelse på det samlede tilsyn, herunder betaling af evt. sanktion, udmøntes først efter tredje og sidste statusopgørelse. Opgørelsen vil på dette tidspunkt omfatte alle elever der har påbegyndt og har afsluttet grundforløbet i tilsynsperioden (1. januar 2021 til 30. juni 2022).

5.4 Tilsyn med institutionernes kvalitetssystem

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynets formål var at kortlægge graden af institutionernes opfyldelse af regelsæt om offentliggørelse af kvalitetssystem, der er beskrevet i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser § 6. Tilsynet skulle blandt andet give et indblik i bestyrelsernes grad af fokus på kvalitetsarbejdet, samt at offentligheden sikres viden om institutionernes kvalitet.

Skolernes kvalitetssystem har til hensigt at sikre intern løbende kvalitetsudvikling og resultatvurdering af udbudte uddannelsers skoledele. Kvalitetssystemet skal omfatte procedurer for selvevaluering og procedurer for løbende informationsindsamling.

For selvevalueringen gælder det jf. § 7, stk. 2-3 i bekendtgørelsen, at skolen årligt skal gennemføre selvevalueringen, og at skolen på baggrund af selvevalueringen skal udarbejde en opfølgingsplan, som skal være tilgængelig på skolens hjemmeside. Derudover følger det af § 8, stk. 2, at skolens resultater for den løbende informationsindsamling offentliggøres for hvert år senest den 1. marts det efterfølgende år på skolens hjemmeside. Endelig skal skolens samlede beskrivelse af principperne for og tilrettelæggelsen af sit systematiske kvalitetsarbejde være tilgængelig i en kort og overskuelig form på skolens hjemmeside, jf. § 10, bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet blev gennemført med to delundersøgelser:

- En spørgeskemaundersøgelse udsendt til alle udbydere af erhvervsuddannelser med spørgsmål vedrørende deres kvalitetssystem. Spørgeskemaundersøgelsen havde en svarprocent på ca. 88 %.
- En stikprøveundersøgelse af ti udvalgte institutioners hjemmesider, som blev udtaget til tilsyn. Hjemmesiderne blev gennemgået med fokus på offentliggjort kvalitetsarbejde for at vurdere, om institutionerne opfylder kravene hertil, samt for at undersøge institutionernes generelle praksis i kvalitetsarbejdet.

Tilsynet pegede samlet set på, at størstedelen af institutionerne grundlæggende havde en regelafstemt praksis for kvalitetsarbejde. Dog blev der konstateret en række mangler. Manglerne viste sig især i form af utilstrækkelige opfølgingsplaner og/eller manglende årligt opdaterede løbende informationsindsamlinger samt fravær af inddragelse af bestemte

aktørgrupper. Særligt de merkantile skoler, landbrugsskoler og institutioner, som udbyder flere uddannelser end blot eud havde en mangelfuld praksis på disse områder.

Tilsynet pegede også på, at især institutionernes inddragelse af elever eller lærlinge og det/de lokale uddannelsesudvalg i selvevalueringen og arbejdet med opfølgningsplanen havde et forbedringspotentiale. Derudover lå der et forbedringspotentiale i institutionernes offentliggørelse af resultaterne af den løbende informationsindsamling, herunder belysning af, hvordan den enkelte institution arbejder med at nå sine kvalitetsmål.

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen og stikprøveundersøgelsen vurderede styrelsen, at tilsynet skulle afsluttes for alle ti institutioner, der modtog et brev om hovedresultaterne af tilsynet, dels resultaterne af gennemgangen af den pågældende institutions hjemmeside og dels overordnede resultater på tværs af institutioner i tilsynet. Endvidere fik alle udbydere af erhvervsuddannelser information om resultaterne af tilsynet, om hvor de kan finde vejledningsmateriale til kvalitetsarbejdet samt en henstilling til, at de sikrer, at deres kvalitetsarbejde og offentliggørelse heraf er regelafstemt.

Styrelsen udarbejder en opdateret vejledning om kvalitetsarbejde i 2023 og følger op på de institutioner, som tilsynet viste havde en mangelfuld praksis.

5.5 Tilsyn med karaktergivning i grundfagene

Beskrivelse af tilsynet

Eleverne på erhvervsuddannelserne har undervisning i grundfag på grundforløbene (GF1 og GF2) og på hovedforløbet. Tilsynets formål var at skabe et grundlag for vurdering og udvikling af institutionernes arbejde med grundfagene, herunder i forhold til dokumentation og evaluering/bedømmelse. I styrelsen pågår der aktuelt et arbejde med styrkelse af grundfagene på erhvervsuddannelserne, hvilket dette tilsyn bidrager til. Derudover har den lokale undervisningsplan (LUP) været et omdrejningspunkt i tilsynet, da det er her, institutionerne skal beskrive evaluering og bedømmelse i fagene.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn.

Tilsynets resultater

Styrelsen igangsatte tilsynet med seks uddannelsesinstitutioner inden for de fire hovedområder, hvor fire grundfag (dansk, matematik, naturfag og engelsk) var repræsenterede. Institutionerne i tilsyn indsendte lokale undervisningsplaner og oversigter over gennemført undervisning for samlet set otte uddannelser fordelt på de seks institutioner til styrelsens gennemgang.

Styrelsens gennemgang af det indsendte materiale peger på, at det er forskelligt, hvor meget institutionerne følger de anbefalinger, som fremgår af vejledning om LUP, vejledninger til fagbilag og håndbog om bedømmelse og feedback. Resultaterne af gennemgangen peger

endvidere på, at institutionerne kun i begrænset omfang er bekendte med kravet om, at institutionerne skal have oversigter over gennemført undervisning.

Styrelsen vurderede, at institutionerne generelt lever op til minimumskravene omkring dokumentation og evaluering, men med enkelte mangler. Tilsynet blev derfor afsluttet for alle seks uddannelsesinstitutioner, der modtog relevante vejledningsmateriale sammen med en henstilling om at sikre, at de efterlever kravene om ”dokumentation” og ”evaluering” i *bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogs-dansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne*, samt kravene til LUP'en. Styrelsen gjorde ligeledes opmærksom på, at elever og læringe skal gøres bekendt med LUP'erne, og at de seneste LUP'er skal være tilgængelige på institutionernes hjemmesider.

Enkelte institutioner efterspurgte en mere konkret vejledning til arbejdet med indholdet i deres LUP, hvilket styrelsen gav.

Styrelsen vil fremadrettet anvende viden fra det gennemførte tilsyn i andre sammenhænge, herunder fremtidige tilsyn samt vejledning, hvor erhvervsuddannelsesinstitutionernes arbejde med både grundfag og LUP er i fokus. Endvidere vil tilsynets resultater anvendes i det implementeringsarbejde med nye krav til LUP, som pågår i styrelsen. Resultater vedrørende grundfag bruges i det videre udviklingsarbejde med grundfagene.

5.6 Enkeltagsstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen iværksatte i 2021 enkeltagsstilsyn med en skoles overholdelse af reglerne og praksis for ny mesterlæreforb. Tilsynet blev afsluttet i 2022 med indgåelse af en indsatsaftale om forbedring af kvaliteten af skolens praksis for elever i ny mesterlæreforb. Indsatsaftalen er indgået for en 2-årig periode.

Styrelsen iværksatte endvidere, på baggrund af indsendte statusredegørelser i det risikobaserede kvalitetstilsyn i 2022, enkeltagsstilsyn med seks institutioner omhandlende procedurer for kompetencevurdering af alle elever og procedurer for fravær. Tre af de seks institutioner fik iværksat tilsyn med fraværsprocedurer, én institution fik iværksat tilsyn med procedurer for kompetencevurdering og to institutioner fik iværksat tilsyn med procedurer for kompetencevurdering samt med deres fraværprocedure. Da alle seks institutioner kunne dokumentere regeloverholdelse for de forhold, som tilsynet vedrørte, blev tilsynene afsluttet i 2022 uden sanktioner.

5.7 Læringspunkter fra tilsynet med erhvervsuddannelsesområdet i 2022

Erfaringer fra parallelsamfundstilsynet

Tilsynet med parallelsamfund har været en del af det risikobaserede kvalitetstilsyn i tre år. I de tre år tilsynet har eksisteret, har ingen udbydere af erhvervsuddannelser været udtaget

til tilsyn og kun få er faldet ud i screeningen på de tre parallelsamfundsindikatorer. De indledende analyser af de få institutioner, som er faldet ud, har i ingen tilfælde indikeret, at der var tegn på mulige parallelsamfunds- eller kvalitetsudfordringer. Ligesom i 2021, har styrelsen en generelt øget opmærksomhed på risici for parallelsamfund, demokratisk dannelse eller segregering af elevgrupper på en uddannelsesinstitution, som fremadrettet vil anvendes i åbne dialoger med institutionerne, eksempelvis om frafalds- og trivselsudfordringer, der viser sig at være særligt gældende blandt nogle elevgrupper.

Erfaringer fra rådgivningsforløb på erhvervsuddannelsesområdet

Erfaringer fra rådgivningsforløbene i 2022 understreger fortsat, hvor vigtigt det er, at der i det indledende samarbejde med institutionerne fokuseres på den enkelte institutions kvalitetsudfordringer i en lokal kontekst, herunder også i analysen og den efterfølgende fastsættelse af kort- og langsigtede mål samt indsatser.

I 2022 har styrelsens læringskonsulenter fortsat haft særligt fokus på opfølgning og forankring via uddannelsesinstitutionernes kvalitetssystemer. Dette har medvirket til, at det har været muligt for både læringskonsulenterne og institutionerne selv at følge op på virkningen af de ændrede og/eller justerede indsatser og praksis. En stor andel af institutionerne har været optaget af, at designe lokalt forankrede modeller for en helhedsorienteret indsats i forhold til øget gennemførelse samt arbejdet med opnåelse af måltal for indgåelse af lærepladsaftaler.

Erfaringer fra timetaltilsynet

Andelen af elever, der er registreret med minimum 26 timer om ugen i ministeriets datavarehus, er steget fra 47 pct. i 2019 til 92 pct. i 2022. Der er dermed sket en positiv udvikling.

Erfaringerne fra tilsynet med minimumstimetal for lærerstyret undervisning i 2022 tilsiger fortsat, at STUK, i forbindelse med et tilsyn af så teknisk karakter som tilsynet med minimumstimetal, både skal have fokus på at vejlede og på at orientere uddannelsesinstitutionerne grundigt og løbende i hele tilsynsforløbet.

Erfaringer fra tilsyn med indberetning af risiko for frafald

Som følge af, at det er institutionens egne studie- og ordensregler, der danner rammerne for, hvornår en elev er i risiko for frafald, er der ikke en fast grænse for, hvor mange elever, der skal indberettes for risiko for frafald til UDB. Derfor var det ikke på forhånd givet, hvorvidt institutionerne i tilsyn – på trods af lave indberetningsprocenter – efter egen vurdering efterlevede indberetningspligten.

Tilsynet viste, at næsten alle institutioner i tilsynet selv vurderede, at deres indberetningsprocent (antal indberetninger af risiko for frafald sammenholdt med antal frafaldne elever på grundforløbet) ikke var retvisende ift. antallet af elever, der var i risiko for frafald i 2021. Dette kunne have forskellige årsager, bl.a. at institutionen ikke havde haft tilstrækkeligt fokus på indberetningspligten jf. vejledningsbekendtgørelsen, at institutionen kommunikerede med den kommunale ungeindsats på anden vis end via Ungedatabasen eller at der havde været systemtekniske udfordringer.

Måltrettet vejledning om regler

Det er de enkelte institutioners ansvar at leve op til de gældende regler, love og retningslinjer. Flere af de gennemførte tilsyn i 2022 har dog understreget relevansen af, at styrelsen indsamler viden om praksis fra institutionerne, der bruges til at målrette vejledningen til institutionerne om gældende regler. Det gælder eksempelvis de to undersøgende tilsyn, hvor formålet ikke er at sanktionere de institutioner, der viser utilstrækkelig eller mangelfuld regeloverholdelse, men i stedet at indsamle viden om institutionerne praksis på specifikke områder, i disse tilfælde om kvalitetsarbejde og karaktergivning. Denne indsamling af viden har bl.a. været grundlag for overvejelser om, hvordan styrelsen kan forbedre sin vejledning og sparring vedr. hhv. kvalitetsarbejdet og styrkelse af grundfagene på erhvervsuddannelserne.

6 Den Forberedende Grunduddannelse (FGU)

6.1 Risikobaseret tilsyn med FGU

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med kvalitetstilsynet med forberedende grunduddannelse (FGU) er at sætte mål og retning for kvalitetsudviklingen og bidrage til at sikre en ensartet kvalitetsstandard på tværs af landet, hvilket kan bidrage til at gøre det lettere for institutionerne at give god undervisning.

Det risikobaserede kvalitetstilsyn med FGU skal omfatte institutionernes drift og undervisning samt uddannelsens tre retningsgivende mål jævnfør *Aftale om bedre veje til uddannelse og job* (2017):

- De unges overgang til uddannelse eller beskæftigelse: Andelen af unge, der opnår uddannelse eller overgår direkte til ordinær uddannelse eller beskæftigelse efter FGU, skal løbende forbedres på skoleniveau
- De unges trivsel: Trivslen på FGU skal løbende styrkes
- De unges fravær: Institutionerne registrerer og arbejder målrettet med at mindske de unges fravær, herunder ved at afdække og afhjælpe årsagerne hertil.

Sektoren har været i en implementerings- og konsolideringsfase, herunder også i forhold til tilsyn. Det risikobaserede tilsyn på FGU blev gennemført første gang i 2022 (på to ud af 3 indikatorer) og gennemføres herefter årligt.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn

Tilsynets resultater

Det risikobaserede kvalitetstilsyn i 2022 blev gennemført for to af de tre indikatorer, nemlig for trivsel og for fravær. Der var på daværende tidspunkt endnu ikke valide data for overgang til ordinær uddannelse eller beskæftigelse.

Udtag i tilsyn skete ved screening af data for samlet fravær, data for indikatoren 'faglig trivsel' og data for indikatoren 'faglig støtte'. Der blev i screeningen udtaget seks institutioner til at indsende redegørelser for deres praksis i forbindelse med den/de indikatorer, der var udtaget på.

På baggrund af redegørelserne og STUKs øvrige kendskab til institutionerne blev tre institutioner udtaget i videre tilsyn; to institutioner på baggrund af trivselsindikatorer, og en institution på baggrund af fravær. Institutionerne fastsatte i dialog med STUKs langsigtede mål

for en indsats i tilsynet og påbegyndte et rådgivningsforløb med læringskonsulenter. Dette forløb fortsætter ind i 2023.

6.2 Tilsyn med skoleydelse

Beskrivelse af tilsynet

FGU-institutionerne har ansvaret for at opgøre ulovligt fravær og foretage efterfølgende træk i skoleydelse som følge af ulovligt fravær. STUK har derfor i et tematisk tilsyn afdækket, om ulovligt fravær fører til et træk i skoleydelse. Det overordnede formål med tilsynet var at påse, at forudsætningerne for administration af skoleydelse er til stede på et retvisende og objektivt grundlag, og at de administrative procedurer, som er tilrettelagt og dokumenteret, kan bidrage til at sikre, at FGU-institutionen lever op til de regler og krav, som bl.a. fremgår af tilskudsinstruksen for FGU.

Tilsynet er foretaget i 2022.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet har undersøgt institutionernes dokumentation og procedurebeskrivelser for løbende registrering af elever i de studieadministrative systemer ved optagelse, aktivitetsindberetninger, fravær, frafald og udslusning mv. FGU-institutionerne dokumenterede over for STUK i tilsynet, hvordan fravær registreres i timerne og medfører træk i skoleydelse efterfølgende, hvis fraværet ikke har været aftalt, og dermed er ulovligt. Konkret har STUK på baggrund af institutionernes skriftlige procedure- og sagsgangsbeskrivelser vedrørende de studieadministrative systemer på 6 institutionsbesøg afdækket, hvordan grunddata og registrering af eleverne i de studieadministrative systemer foregår generelt – og specifikt ift. skoleydelse. Institutionerne var tilfældigt udvalgt, dog således at begge leverandører af studieadministrative systemer indgik i stikprøven. Tilsynet har afdækket, at der ikke er tilvejebragt tilstrækkelig systemunderstøttelse til registrering af elever med nedsat tid, hvor den nedsatte tid skal betales af hjemstedskommunen.

Læringspunkter fra tilsynet med FGU-skoleydelse i 2022

Tilsynet har afdækket, at der er behov for at præcisere reglerne vedrørende elever med nedsat tid, og at der er behov for dialog med leverandører af studieadministrative systemer til FGU og FGU-institutionerne om opgørelse og afregning.

6.3 Afslutning af tilsynsopgaver vedrørende 2021

Tilsyn med data og datakvalitet

Styrelsen påbegyndte i slutningen af 2021 et undersøgende tilsyn med fravær, trivsel og frafald på FGU-institutionerne. Tilsynet omfattede alle 27 institutioner. Tilsynet havde form af en spørgeskemaundersøgelse, hvor institutionerne skulle forholde sig til centrale data om

de tre nævnte emner og beskrive deres indsatser på områderne. Tilsynet fungerede også som en indføring i centrale data som forberedelse til risikobaseret tilsyn.

Alle 27 besvarelser viste, at institutionerne generelt forholder sig til data, og alle beskrev deres indsatser for at mindske fravær, fastholde elever og forbedre elevtrivslen. Styrelsen fulgte op i forhold til justering af orienteringsmateriale i forbindelse med de årlige trivselsmålinger og med hovedpunkter fra det undersøgende tilsyn på informationsmøde for institutionerne i maj 2022. Styrelsen brugte også resultaterne fra det undersøgende tilsyn som baggrund for at målrette det risikobaserede tilsyn med fravær og trivsel i 2022.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn.

6.4 Enkeltstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen gennemførte, videreførte og igangsatte i 2022 12 enkeltstilsyn.

Efterlevelse af undervisningsopgaven

Der påbegyndtes i 2021 et enkeltstilsyn med tre institutioner vedrørende efterlevelse af undervisningsopgaven. I 2022 blev endnu en institution inddraget i dette tilsyn. Styrelsen fandt, at institutionerne ikke havde organiseret basis i overensstemmelse med loven. Alle institutioner har fået henstilling om udbud af basis, som styrelsen følger op på.

Blandt andet på baggrund af enkeltsagerne gennemfører styrelsen i 2023 et undersøgende tilsyn med alle institutioners organisering af basis.

Tilsyn med dokumentation for målgruppevurdering samt med dokumentation af vejledningssamtaler og progression i elevernes læring

Rigsrevisionen fandt i forbindelse med undersøgelse af skoleydelse, at der for fem institutioner, som var udtaget i stikprøve til at indsende materiale om elever, var én institution, hvor der ikke var fornøden dokumentation for målgruppevurderinger, og at der for alle fem institutioner ikke var tilstrækkelig dokumentation for månedlige vejledningssamtaler.

Styrelsen har vejledt sektoren om reglerne og har efterfølgende fået redegørelser fra de fem institutioner. Redegørelserne viste, at for så vidt angår dokumentation af målgruppevurderinger levede institutionen op til lovgivningen. For så vidt angik dokumentation for vejledningssamtaler og progression, er fire institutioner fortsat i tilsyn ind i 2023.

Styrelsen følger generelt op på dokumentation af progression i elevernes læring med et undersøgende tilsyn med institutionernes brug af forløbsplaner i 2023.

Tilsyn på baggrund af underretninger og påbud fra Arbejdstilsynet

I 2022 påbegyndtes et enkeltstilsyn med holdstørrelser på agu på en institution. Tilsynet fortsættes i 2023

I 2022 førte styrelsen tilsyn med en institution, der siden FGU-institutionernes start i 2019 havde fået flere påbud fra Arbejdstilsynet, hovedsageligt om psykisk arbejdsmiljø med baggrund i elevmassens sammensætning med bl.a. udad reagerende elever og elever med komplekse problemstillinger. Institutionen gjorde på tilfredsstillende vis rede for gennemførte og igangværende indsatser for at understøtte undervisningen af eleverne. Tilsynet blev afsluttet.

I 2022 førte styrelsen tilsyn med en institution, hvor Arbejdstilsynet havde underrettet om en oplevelse blandt lærerne af manglende forberedelsestid og mangel på konkrete krav til kvaliteten af undervisningen fra ledelsen. Institutionen redegjorde på tilfredsstillende vis for retningslinjer og rammer for lærerforberedelse. Tilsynet blev afsluttet.

6.5 Læringspunkter fra tilsynet med FGU i 2022

Fokus på styrket brug af data

Styrelsen har i 2022 fortsat arbejdet med at understøtte og styrke institutionernes brug af centrale kvalitetsdata i deres arbejde med at udvikle kvaliteten, blandt andet i forbindelse med tilsyn. Dette arbejde har vist, at der fortsat er behov for at understøtte brugen af centrale data, og at fokus på kvaliteten af institutionernes indberetninger af data er væsentligt for at sikre kvaliteten af data i uddannelsesstatistik. I 2023 fortsætter understøttelse af institutionernes brug af centrale data ved bl.a. workshops udbudt af både Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Styrelsen for It og Læring.

Fokus på institutionernes udbud af fag, spor og basis

Tilsynsarbejdet vedrørende enkelte institutioners manglende udbud af basis har vist, at styrelsen har behov for at kommunikere tydeligt over for FGU-institutionerne om udbud af fag og spor og om institutionernes pligt til at efterleve loven og indsende ansøgning om dispensation. STUK vil arbejde på at tydeliggøre institutionernes forpligtelser i forbindelse med udbud af basis, spor og fag.

Fokus på styrelsens kommunikation i forbindelse med tilsyn

Styrelsen har i forbindelse med tilsyn haft fokus på at styrke formidling og kommunikation med sektoren og afholdt virtuelle møder blandt andet ved opstart af tilsyn, hvor der har været næsten 100 pct. deltagelse fra institutionerne samt vejledningsmøder for institutioner, der udtages i risikobaseret kvalitetstilsyn. Styrelsen agter at fortsætte praksis med bl.a. møder ved opstart af tilsyn og vejledningsmøder for institutioner, der udtages i det risikobaserede tilsyn, ligesom dialogen om tilsynet med FGU Danmark er styrket.

Fokus på forløbsplaner og dokumentation for progression

Tilsynsarbejdet har vist, at der fortsat er behov for fokus på institutionernes brug af og dokumentation i forbindelse med forløbsplaner og progression. Styrelsen gennemfører i 2023 et undersøgende tilsyn med institutionernes brug af forløbsplaner og dokumentation, som skal danne baggrund for vurdering af behovet for andre indsatser over for institutionerne, fx i form af vejledning, inspirationsmateriale eller andet.

7 Almen voksen- og efteruddannelse

7.1 Udvikling af risikobaseret tilsyn på VEU-område

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med det risikobaserede tilsyn er blandt andet at identificere vedvarende kvalitetsudfordringer i undervisningen. Det risikobaserede tilsyn er karakteriseret ved en indikatorbaseret screening, der for eksempel årligt monitorerer de enkelte uddannelsesområders faglige kvalitet. På det almene VEU-område er der ikke udviklet indikatorer til brug for risikobaseret tilsyn. Udvikling af indikatorer til risikobaserede tilsyn er en forudsætning for at kunne screene institutioner, udpege underpræsterende institutioner og opstille effektmål.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater

I 2022 har styrelsen, i dialog med Styrelsen for IT og Læring, påbegyndt arbejdet med at udvikle indikatorer til brug for risikobaseret tilsyn på det almene VEU-område. Arbejdet forventes afsluttet i 2023.

7.2 Tilsyn med implementering af egenkontrol

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen udsendte i efteråret 2021 egenkontrolskemaer til sektoren. Skemaerne blev udformet med henblik på dels at bidrage til større gennemsigtighed på tilsynsområdet VUC'er og DOP'ere imellem, dels til harmonisering og ensretning af arbejdet med tilsyn, med henblik på at alle udbydere kan mødes af ensartede og forudsigelige krav. Formålet med tilsynet var at undersøge, hvordan og i hvilket omfang institutionerne havde taget skemaerne til egenkontrol til sig.

Endvidere skulle tilsynet give viden om skemaernes anvendelighed samt betydning for tilsynsarbejdets kvalitet og påvirkning af samarbejdsrelationer VUC og DOP imellem. I det omfang der var institutioner, som ikke brugte skemaerne, skulle grundene hertil forsøges kortlagt.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet har overordnet vist, at langt hovedparten af institutioner har taget egenkontrolskemaerne til sig og anvender dem efter hensigten.

7.3 Tilsyn med skriftlige prøver på avu og FVU

Beskrivelse af tilsynet

I forbindelse med styrelsens resultatmål om prøver, test og karakterer var der planlagt et tilsyn med karaktergivningen ved udvalgte skriftlige prøver på avu samt med udvalgte trinprøver i FVU-dansk og FVU-matematik med fokus på, om karaktergivningen/bedømmelsen lever op til den nationale standard, som følger af prøvevejledningen.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

En gennemgang af dataudtræk fra Styrelsen for IT og Læring vedr. prøveresultater på avu og FVU viste, at der i 2021 var afholdt prøver i et omfang, der vurderedes utilstrækkeligt at basere et tilsyn på. Tilsynet er derfor udskudt til 2023.

7.4 Tilsyn med mundtlige prøver på avu

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet var at undersøge VUC'ernes set up for karaktergivning ved de mundtlige/lokalt stillede prøver på almen voksenuddannelse. Tilsynet skulle afdække, hvordan ledelserne rammesætter regler vedrørende karaktergivning, herunder sikrer fælles fokus og kollegial sparring samt systematisk tilbageblik på sidste års/prøvetermens prøveforløb, karakterresultater, censorindberetninger med videre.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn.

Tilsynets resultater

En gennemgang af dataudtræk fra Styrelsen for IT og Læring vedr. prøveresultater på avu viste, at der i 2022 var afholdt prøver i et omfang, der vurderedes utilstrækkeligt at basere et tilsyn på. Tilsynet blev derfor udskudt til 2023.

7.5 Tilsyn med genvisitering til FVU

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet blev iværksat som følge af et enkeltsagstilsyn der omhandlede genvisitering til FVU samt generelt tilbageløb fra sektoren, der gav anledning til bekymring for sektorens praksis for genvisitering til FVU. Tilsynet er således ikke beskrevet i styrelsens tilsynsplan for 2022.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

På baggrund af tilsynet, der vedrørte FVU-aktivitet i første halvdel af 2022, konkluderede styrelsen, at der i sektoren generelt er en praksis for at dokumentere det pædagogiske og faglige skøn, der ligger til grund for genvisiteringer til FVU. Dokumentation antager dog forskelligt omfang og karakter. Styrelsen har besluttet at gentage tilsynet i 2023 for at kunne vurdere institutionernes praksis over en længere periode.

7.5 Enkeltsagstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen har i 2022 afsluttet et enkeltsagstilsyn på almen VEU-området.

Tilsyn med genvisitering til FVU

I 2022 afsluttede styrelsen et enkeltsagstilsyn med et VUC angående institutionens praksis for genvisitering til FVU i forbindelse med undervisning relateret til en konkret virksomhed. Enkeltsagstilsynet er efterfølgende fulgt op med et tematisk tilsyn om den samlede sektors praksis for genvisitering til FVU.

7.6 Læringspunkter fra tilsynet med VEU-området i 2022

Fokus på praksis ved genvisitering til FVU

Styrelsen er i flere forskellige sammenhænge, herunder det ovennævnte enkeltsagstilsyn, blevet opmærksom på, at nogle udbydere af FVU havde praksis for at genvisitere til samme trin af et FVU-fag uforholdsmæssigt mange gange. Styrelsen har derfor fokuseret på sektorens praksis for genvisitering og særligt på sektorens praksis for at dokumentere det faglige og pædagogiske skøn, der skal udøves i forbindelse med genvisitering til FVU. Styrelsen har i den forbindelse planlagt endnu et tematisk tilsyn med genvisitering til FVU i 2023.

Fokus på styrket kommunikation

Styrelsen har i forbindelse med tilsyn haft fokus på at styrke formidling og kommunikation med sektoren og afholdt virtuelle møder blandt andet ved opstart af tilsyn. Styrelsens agter at fortsætte denne praksis.

8 Arbejdsmarkedsuddannelser

8.1 Tilsyn med kvaliteten af AMU gennem evalueringsresultater

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet var at undersøge uddannelseskvaliteten på både uddannelses- og institutionsniveau hos de AMU-udbydere, hvor deltagerne giver de laveste vurderinger, fordi risikoen her er størst for forringet kvalitet i uddannelsesindsatsen. Screeningen sker på baggrund af skriftlige evalueringer i Viskvalitet.dk. Det følger af AMU-bekendtgørelsens § 29, at det er obligatorisk for AMU-udbydere at give deltagerne mulighed for at evaluere det kursus, de har deltaget i.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater

Ti AMU-udbydere blev udtaget til tilsyn, fordi de i 2021 målt på henholdsvis institutions- og uddannelsesniveau fik de dårligste vurderinger på minimum en indikator for 1) kursusudbytte, 2) lærerens præstation og 3) undervisningens form og indhold. Styrelsen orienterede herefter de ti udbydere om screeningsresultatet og anmodede udbyderne om at forholde sig til resultaterne og redegøre for, hvilke konkrete tiltag de ville iværksætte for at forbedre kvaliteten af uddannelserne. Styrelsen kunne gennem tilsynet konkludere, at de fleste af udbyderne tydeliggjorde i deres redegørelser, at de arbejdede målrettet og grundigt med at forbedre deres undervisningskvalitet, herunder at de havde igangsat initiativer og aktiviteter for at opnå deres fastsatte målsætninger om forbedrede evalueringsresultater. Tilsynet viste dog også, at enkelte udbydere stadig ikke brugte evalueringsresultaterne som et redskab til løbende at justere og forbedre deres uddannelsesindsats.

I forhold til syv ud af de ti udtagne udbydere afsluttede styrelsen tilsynene, da vurderingen var, at de havde dokumenteret en tilfredsstillende opfølgning på fundne kvalitetsproblemer. Tre af de udtagne udbydere havde i første omgang ikke leveret fyldestgørende svar, og de blev bedt om at indsende supplerende redegørelser og planer for en forbedret indsats. De tre udbydere indsendte herefter tilfredsstillende svar, og herefter blev disse tilsyn også afsluttet.

8.2 Tilsyn med AMU-udbydernes svarprocent for evaluering af Arbejdsmarkedsuddannelser

Beskrivelse af tilsynet

Resultaterne i VisKvalitet.dk udgør grundlaget for kvalitetstilsynet i AMU, hvorfor det er en forudsætning, at kursisterne evaluerer arbejdsmarkedsuddannelserne via systemet. Styrelsen fører derfor tilsyn med AMU-udbydernes svarprocent for evaluering af arbejdsmarkedsuddannelser. Formålet med tilsynet er at sikre, at AMU-udbyderne tilbyder den obligatoriske deltagerevaluering og motiverer kursisterne til at benytte muligheden for at evaluere de kurser, de har deltaget på. Målsætningen er, at mindst 80 procent af en udbyders deltagere svarer på en evaluering.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater

Styrelsen har i foråret 2022 screenet svarprocenter i VisKvalitet.dk for 2.-4. kvartal 2021. 1. kvartal indgik ikke i tilsynet, da der i dette kvartal fortsat var udfordringer som følge af nedlukninger i forbindelse med COVID-19. Nedlukningerne har medført aflysninger og flytninger af kurser, hvilket har gjort, at der i institutionernes systemer er blevet oprettet mange evalueringsskemaer, som ikke er blevet brugt (tomme skemaer). Disse kan kun slettes manuelt ved kontakt til Styrelsen for It og Læring.

I september 2022 foretog styrelsen en screening som viste, at svarprocenten var 70 procent i 2.-4. kvartal 2021, og at 26 ud af 84 udbydere levede op til målet om en svarprocent på 80. Dette er en stigning sammenlignet med 2020, hvor svarprocenten var 62, og 19 ud af 81 udbydere havde en svarprocent på over 80.

På baggrund af screeningen udtog styrelsen otte udbydere, som havde en svarprocent på mindre end 50. I 2021 blev der udtaget ni udbydere, som alle havde en svarprocent på mindre end 40.

Styrelsen har færdigbehandlet indkomne redegørelser fra alle otte udbydere og afsluttet tilsynet.

8.3 Tilsyn med AMU-udbydernes afholdelse af prøver

Beskrivelse af tilsynet

Tilsyn med afholdelse af prøver har primært et vejledende fokus, som skal danne udgangspunkt for dialog med de AMU-udbydere, hvor de indberettede prøveresultater kunne indikere problemer eller udfordringer med prøveafholdelsen mv.

Formålet med tilsynet var via dialog med de udbydere, hvor der er mange deltagere, der ikke består eller gennemfører prøven, at afdække årsager og understøtte gennemførelsen og beståelsen af prøverne hos den enkelte udbyder. Dermed får styrelsen også et indblik i AMU-udbydernes afholdelse og forvaltning af prøver, og kan dermed medvirke til, at AMU-udbyderne har fokus på at overholde prøvereglerne og afdække eventuelle kvalitetsproblemer i forbindelse med afholdelse af prøverne.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet blev gennemført på baggrund af udbydernes indberettede prøveresultater for 1. og 2. kvartal 2021. Der blev udtaget seks udbydere i tilsynet. Udvælgelsen var baseret på tre indikatorer: 1) Omfang af ikke beståede prøver/omprøver, 2) Omfang og indhold af udbydernes dispensationer fra prøvedeltagelse og 3) Omfang af afbrud/ deltagere, der ikke tager prøven.

Derudover var der fokus på udbydere, der havde flest "ingen registreringer", og der blev foretaget en rundringning til de fire AMU-udbydere med fleste manglende registreringer. Der blev ikke konstateret alvorlige problemer med udbydernes forvaltning af prøveafholdelsen, og de manglende registreringer skyldtes primært enkeltstående tekniske fejl, eller at registreringerne ikke var blevet udført, selvom prøven var gennemført. Derudover har enkelte udbydere registreret prøveresultater forkert, og endelig har der været udfordringer med registrering af prøver, der blev afholdt samlet for flere kurser i længere kursusforløb. Udbyderne har igangsat initiativer, der håndterer udfordringerne.

Som opfølgning på tilsynet har fire ud af de seks udtagne udbydere igangsat tilfredsstillende initiativer til at løse udfordringerne i forbindelse med prøveafholdelse, mens to udbydere skulle indsende supplerende dokumentation for deres indsats med at løse udfordringerne i forbindelse med prøveafholdelse, før tilsynet kunne afsluttes.

8.4 Tilsyn med AMU udbydernes regeloverholdelse

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet var at undersøge uddannelsesindsatsen hos AMU-udbyderne, herunder at regeloverholdelse og den overordnede kvalitet i undervisningen efterses på en række punkter. Tilsynsbesøg havde særligt fokus på, om udbyderne forvalter og udfolder rammerne for deres udbudsgodkendelser i overensstemmelse med reglerne, herunder om de leverer undervisning ud fra arbejdsmarkedsuddannelsernes centralt godkendte mål.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Styrelsen har i 2022 ført tilsyn med følgende områder i forbindelse med tilsynet med AMU-udbydernes regeloverholdelse. Dette er blandt andet sket gennem 9 tilsynsbesøg i 2022, hvoraf et tilsynsbesøg var anmeldt på forhånd.

Tilsyn med anvendelse af forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU

Styrelsen har i 2022 været på tre tilsynsbesøg hos AMU-udbydere, der har afholdt kurser med brug af gæstelærere som undervisere. Kurserne afholdes som led i den forsøgsordning, der blev aftalt i forbindelse med trepartsaftalen fra 2017, og som efterfølgende er blevet forlænget, og som giver udbyderne mulighed for at anvende gæstelærere til at undervise i hele kurset, og uden egne undervisere også er tilstede. Det gælder også på kurser, hvor kursisterne er fra samme virksomhed som gæstelæreren. Styrelsen afsluttede et tilsynsbesøg uden bemærkninger, mens to andre tilsynsbesøg gav grundlag for at indlede en tilsynssag ultimo 2022. Tilsynssagen drejer sig om tilrettelæggelse og afholdelse af arbejdsmarkedsuddannelser, herunder afholdelse af prøver.

Tilsyn med undervisningens tilrettelæggelse, herunder tilstedeværelse og evaluering

Styrelsen har i 2022 været på fem tilsynsbesøg, som angik undervisningens tilrettelæggelse. Styrelsen afsluttede et tilsynsbesøg uden bemærkninger, mens de øvrige tilsynsbesøg gav grundlag for at indlede tilsynssager om overtrædelse af reglerne om udbud af arbejdsmarkedsuddannelser til jobområder, som udbyder ikke er godkendt til, og om indgåelse af samarbejde med privat konsulentvirksomhed på et ufuldstændigt aftalegrundlag.

Tilsyn med lærer kvalifikationer

Styrelsen har i 2022 været på et tilsynsbesøg hos en AMU-udbyder om lærer kvalifikationer og regeloverholdelse. Styrelsen afsluttede tilsynsbesøget uden væsentlige bemærkninger.

8.5 Tilsyn med udliciteret aktivitet

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet var at undersøge, om AMU-udbyderne varetager deres ansvar i forbindelse med udlicitering, og sikrer kvaliteten af udliciteret undervisning og fører tilsyn med deres udliciteringspartner. Tilsynet blev gennemført på foranledning af et enkeltsagstilsyn i 2021. Enkeltsagstilsynet viste udfordringer med regeloverholdelsen, da AMU-udbyderen ikke i tilstrækkeligt omfang førte tilsyn med den udliciterede aktivitet, eller orienterede udliciteringspartneren om opgaver forbundet med at indgå en udliciteringsaftale.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet med udliciteret aktivitet omfattede fire AMU-udbydere, som blev bedt om at indsende oplysninger om udliciteringsaftaler indgået for 2022. Styrelsen kunne umiddelbart færdigbehandle redegørelserne fra 3 ud af de 4 udbydere og afslutte tilsynet for disse. En

udbyder skulle dog følge op på og sikre, at oplysninger om afholdelse af udliciteret aktivitet også fremgik af samarbejdspartners hjemmesider, hvilket er et krav, der ikke kan dispenseres fra.

Herudover har styrelsen telefonisk været i kontakt med fire AMU-udbydere om påkrævede hjemmesideoplysninger vedrørende udlicitering, som umiddelbart efterfølgende blev præciseret eller opdateret.

8.6 Tilsyn med IDV-aktivitet og opfyldelse af udbudsforpligtelsen

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet var at afdække, om udvalgte AMU-udbydere, havde udbudt indtægtsdækket virksomhed i et omfang og med et indhold, der kunne medføre, at udbudspligten ikke blev overholdt. Tilsynet følger op på et tilsvarende tilsyn, som styrelsen gennemførte i 2021. Tilsynet viste dengang, at der var udbydere, som tilsidesatte udbuddet af ordinær AMU for i stedet at tilbyde virksomhederne kurser med tilsvarende indhold som indtægtsdækket virksomhed.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet omfattede de fem AMU-udbydere, der sammenlignet med andre AMU-udbydere havde en væsentlig omsætning målt på salg af kurser og undervisning som indtægtsdækket virksomhed. Tilsynet viste, at ingen af disse AMU-udbydere tilsidesatte udbuddet af ordinær AMU for i stedet at tilbyde virksomhederne kurser med tilsvarende indhold som indtægtsdækket virksomhed.

8.7 Enkeltagsstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen har haft otte enkeltagsstilsyn, hvoraf to blev afsluttet i 2022.

Et afsluttet enkeltagsstilsyn vedrørte nødundervisning i relation til COVID-19, hvor en AMU-udbyder ikke havde sikret sig, at deltagerne opfyldte kravet om aktiv deltagelse, eller sikret, at kravet om registrering af evt. manglende deltagelse blev overholdt. AMU-udbyderen tilbagebetalte taxametertilskud herfor. Endvidere blev uretmæssigt opkrævet betaling for kursists deltagelse i AMU-kurset tilbageført.

Et andet afsluttet enkeltagsstilsyn vedrørte bl.a. en AMU-udbyders markedsføring af AMU, der blev foretaget af en ikke godkendt udbyder, og heller ikke indeholdt de påkrævede oplysninger. I forbindelse med tilsynet fik AMU-udbyder bl.a. påbud om at gennemgå og bringe markedsføringen i overensstemmelse med gældende krav, samt redegøre for kursernes handlingsorienterede målbeskrivelser og afholdelse.

Fem af de enkeltsagstilsyn, som blev påbegyndt, men ikke afsluttet i 2022, bliver behandlet i sammenhæng. Sagerne omhandler udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, herunder også udbud af uddannelser via udlægningsaftaler.

Endelig omhandler et enkeltsagstilsyn tilrettelæggelse og afholdelse af arbejdsmarkedsuddannelser i forsøget med friere brug af gæstelærere, herunder afholdelse af prøver.

8.8 Læringspunkter fra tilsynet med AMU i 2022

Styrket fokus på opfølgning og fælles vidensdeling

Det er de enkelte institutioners ansvar at leve op til de gældende regler, love og retningslinjer. Det er dog også styrelsens erfaring fra flere af tilsynene på AMU-området i 2022, at der kan være behov for yderligere vejledning og oplysning om gældende regler og krav. Tilsynet i 2022 har vist, at det gælder særligt i forhold til udbud, aftaler om udlægning og "Forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU".

Tilsynsarbejdet har desuden vist, at styrelsen med fordel kan blive tydeligere i at beskrive baggrunden for tilsynet, samt fokusere endnu mere på, hvordan styrelsen kan bidrage med inspiration eller redskaber til institutionens arbejde i forbindelse med opfølgning på tilsynet.

ØKONOMISK TILSYN

Styrelsens økonomiske tilsyn omfatter institutionernes økonomi, drift og anvendelse af tilskud. Formålet er at understøtte en effektiv og bæredygtig institutionsdrift, at sikre overholdelse af regler og retningslinjer på området, at sikre skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de statslige midler og at varetage statens kreditorinteresse.

9 Det økonomiske tilsyn

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet varetager det økonomisk-administrative tilsyn med de cirka 1.000 selvejende uddannelsesinstitutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område. Tilsynet udføres med hjemmel i institutionslovene:

- § 50 i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenud- dannelse med videre.
- § 29 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.
- § 48 i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse.
- § 20 b i lov om friskoler og private grundskoler med videre.
- § 52 i lov om efterskoler og frie fagskoler.
- § 24 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser.

9.1 Økonomisk-administrativt tilsyn med institutionernes økonomi og regeloverholdelse

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen fører tilsyn med institutionernes økonomi og regeloverholdelse. Med baggrund i finansielle og ikke-finansielle indikatorer har tilsynet til formål at identificere institutioner, som kan have økonomiske eller administrative udfordringer. I lighed med tidligere år blev følgende indikatorer brugt ved screeningen af årsrapporterne i 2022:

Finansielle indikatorer:

- Likviditetsgrad (et mål for betalingsevne)
- Soliditetsgrad (et mål for hvor stor en del af aktiverne, der er egenfinansieret)
- Aktivitetsudvikling (angiver den procentvise udvikling af antallet af årselever i forhold til det foregående regnskabsår)
- Belåningsgrad i ejendomme (angiver i hvor høj grad ejendomme er belånt)

Ikke-finansielle indikatorer:

- Status på eventuelle igangværende tilsynssager
- Revisors rapportering i revisionsprotokollatet om resultaterne af den udførte revision
- Besvarelsen af den spørgeramme som institutionernes og skolernes revisorer og bestyrelser er pålagt at besvare i forbindelse med regnskabsaflæggelsen

Tilsynet udføres årligt.

Tilsynstype

Risikobaseret tilsyn.

Tilsynets resultater for det regulerede institutionsområde

Samlet set viste tilsynet for det regulerede institutionsområde en række udfordringer, som var særligt hyppigt forekommende.

En række institutioner manglede at opdatere deres regnskabsinstruks og har ikke udarbejdet en finansiell strategi, der følger styrelsens skabelon. Styrelsen har ultimo 2022 igangsat et tematisk tilsyn med de regulerede institutioners implementering af finansielle strategier. Tilsynet omfatter i første omgang en tilfældigt udvalgt stikprøve blandt institutionerne.

Flere institutioner har givet gaver til de ansatte, hvilket er i strid med de vejledende retningslinjer for køb og modtagelse af gaver for selvejende institutioner på Børne- og Undervisningsministeriets område. Det fremgår af vejledningen, at der som hovedregel ikke bør afholdes udgifter af institutionens midler til gaver til institutionens medarbejdere.

Derudover har styrelsen i 2022 fortsat haft stor fokus på formålskontering og fortsætter i 2023 arbejdet med at rammesætte opgaven med at styrke validiteten af formålsregnskaberne. Der er planlagt et tematisk tilsyn med formålsregnskaberne, som vil tage udgangspunkt i formålsregnskabsdata vedrørende 2021 og 2022 for at vurdere validiteten af formålsregnskaberne. Særligt er der fokus på, om retningslinjerne for omkostningsfordeling og formålskontering følges på udvalgte områder.

Styrelsen udsendte derfor i januar 2023 et brev til samtlige regulerede institutioner, hvori styrelsen gjorde opmærksom på ovenstående forhold.

Tilsynets resultater på det frie skoleområde

Tilsynet for det frie skoleområde viste en række udfordringer, som var særligt hyppigt forekommende. Styrelsen har konstateret, at der i 2021 fortsat var en række skoler, hvor ansatte havde alene-fuldmagt til skolens bankkonti. For at undgå fejl og besvigelser bør alene-fuldmagt til skolens bankkonti undgås.

Styrelsen har konstateret, at flere skoler har givet gaver til de ansatte. Da tilskud skal anvendes inden for skolens formål, og skolerne skal udvise sparsommelighed i anvendelse af midlerne, har styrelsen henstillet til skolerne, at skolerne holder sig inden for ministeriets vejledende retningslinjer om køb og modtagelse af gaver for selvejende institutioner.

Styrelsen udsendte derfor i januar 2023 et brev til samtlige frie skoler, hvori styrelsen gjorde opmærksom på ovenstående forhold.

9.2 Prædiktivt eftersyn

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen har de senere år gennemført prædiktive eftersyn for at identificere regulerede institutioner, som på grund af f.eks. aktivitetsfald, planlagte investeringer eller en u hensigtsmæssig omkostningsstruktur risikerer at blive økonomisk nødlidende inden for en kortere eller længere årrække. De prædiktive eftersyn foretages med henblik på, at styrelsen i god tid kan indlede en dialog med institutionernes ledelser om udfordringerne og herved medvirke til, at der sættes fokus på tiltag, der sikrer en langsigtet balance mellem institutionernes udgifter og indtægter.

Ved udvælgelse af institutioner til det prædiktive eftersyn har styrelsen i 2022 haft særligt fokus på institutioner med høj gæld og/eller omfattende investeringsplaner. Dette sker som et led i opfølgningen på Rigsrevisionens beretning nr. 1/2019 om de regulerede institutioners finansiering af grunde og bygninger.

I alt 35 institutioner har siden 2019 været omfattet af et prædiktivt eftersyn, hvoraf de 5 sidste tilsyn blev påbegyndt ved årsskiftet 2022/23. Yderligere 10 prædiktive eftersyn, der er påbegyndt i et af de foregående år, er indtil videre opretholdt på baggrund af styrelsens fortsatte bekymring med hensyn til institutionernes investeringsplaner, likviditet eller aktivitsudvikling.

Tilsynet foretages årligt.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn

Tilsynets resultater

Styrelsen afslutter et prædiktivt eftersyn med en institution, når styrelsen vurderer, at institutionens økonomi er i balance, og institutionens ledelse har opmærksomhed på de langsigtede økonomiske udfordringer. I 2022 er den overvejende del af de prædiktive eftersyn afsluttet på baggrund af, at institutionerne har revideret deres investeringsplaner eller om-lagt lån, eller fordi institutionerne gennem f.eks. deres 5-årige budgetter kan godtgøre, at institutionens gæld tegner til at udvikle sig mere gunstigt, end styrelsens estimat umiddelbart havde antydnet.

9.3 Tilsyn med institutionernes finansielle strategi

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen har i 2022 gennemført et tilsyn med institutionernes implementering af de finansielle strategier. Kravet om – og retningslinjerne for – de finansielle strategier er fastsat som et led i opfølgningen på Rigsrevisionens beretning nr. 1/2019. De finansielle strategier skal

sikre, at bestyrelserne jævnligt drøfter bl.a. institutionens samlede gældsniveau og sammensætningen af institutionens lån, likviditetsberedskabet, anbringelse af likvide midler og afviklingen af eventuelle aftaler om afdragsfrihed og finansielle resultater.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet har omfattet 25 eller godt 10 pct. af de regulerede institutioner. En enkelt institution havde ikke anvendt styrelsens skabelon og blev derfor bedt om at udarbejde og indsende en revideret strategi.

Den helt overvejende del af bestyrelserne havde inden for det seneste år drøftet bl.a. sammensætningen af institutionens låneportefølje og placeringen af likviditet, og alle institutioner følger op på budgettet mindst hvert kvartal.

Imidlertid viste tilsynet også, at kun en fjerdedel af institutionerne arbejder med en budgetteringshorisont på 5 år eller herover, hvilket er et krav i styrelsens retningslinjer for de finansielle strategier. Styrelsen finder det væsentligt, at bestyrelserne løbende forholder sig til de kendte forhold, som inden for en kortere årrække vil påvirke bl.a. institutionens gæld, renteudgifter og likviditet, således at f.eks. konsekvenserne af udløb af afdragsfrihed på lån, kommende rentetilpasninger og institutionens investeringsplaner er indarbejdet i budgetterne på linje med de flerårige aktivitetsprognoser.

Styrelsen vil i det fortsatte, løbende tilsyn med institutionerne have fokus på overholdelsen af dette krav i retningslinjerne.

Styrelsen har igangsat en gennemgang af retningslinjerne med henblik på, at styrelsen kan udsende reviderede retningslinjer i høring ultimo 2023, og har i den forbindelse inviteret institutioner, leder- og bestyrelsesforeninger og revisorer til at indsende forslag til justering af retningslinjerne.

9.4 Tilsyn med revisorkvalitet

Beskrivelse af tilsynet

Revisors afrapportering udgør i samspil med institutionernes afrapportering i stor udstrækning grundlaget for, at styrelsen som led i det økonomisk-administrative tilsyn kan vurdere, om der er potentielle tilsynsmæssige opfølgingsbehov over for institutionerne. Styrelsen fører derfor et årligt tilsyn med kvaliteten af det arbejde, som institutionernes revisorer udfører. Formålet med tilsynet er at identificere revisorer, der ikke udfører revisionen i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og Rigsrevisionens standarder for offentlig revision (SOR) samt ministeriets bekendtgørelser om revision og tilskudskontrol med videre.

Tilsvarende 2021 har styrelsen i 2022 ført tilsyn med revisorerne ud fra følgende kriterier:

- Revisorer som styrelsen, i forbindelse med den årlige regnskabs gennemgang af institutionernes årsrapporter og tilhørende revisionsprotokollater med videre, vurderer ikke har fulgt paradigmet for revisionsprotokollatet og/eller ikke har afgivet en korrekt revisionspåtegning.
- Revisorer som styrelsen har kendskab til tidligere ikke har udført revisionen og rapporteret om resultaterne heraf i overensstemmelse med de ovennævnte krav herom.

Tilsynet foretages årligt.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Styrelsen gennemførte tilsynene dels ved tilsynsbesøg på udvalgte institutioner og dels som led i gennemgang af regnskaberne og de tilhørende revisionsprotokollater og øvrige tilsynsager i styrelsen. Styrelsen vurderede i den forbindelse, om revisors revision og rapportering på væsentlige områder var tilfredsstillende. Tilsynet viste samlet set, at hovedparten af revisorerne generelt løste revisionsopgaven på tilfredsstillende vis.

På baggrund af resultaterne af Erhvervsstyrelsens temabaserede kontrol på BUVM's område, er det styrelsens vurdering, at der er behov for at gennemgå nuværende koncepter for revisionsprotokoller, idet det tematiske undersøgelse viste eksempler på kvalitetsproblemer med rapportering om resultaterne af revisors udførte revisionshandlinger herunder omtale af opgaver, der ikke var dokumenteret udført i revisors arbejdspapirer.

Foranlediget af Erhvervsstyrelsens gennemførte undersøgelse har styrelsen i samarbejde med styrelsens revisornetværk og FSR iværksat et udviklingsarbejde, der skal se nærmere på, hvordan kvaliteten i revisors udførte arbejds handlinger kan forbedres.

9.5 Tilsyn med indtægtsdækket virksomhed

Beskrivelse af tilsynet

Formålet med tilsynet har været at undersøge, hvorvidt de regulerede institutioner fastsætter salgspriserne (taksterne) i forbindelse med indtægtsdækket virksomhed (IDV) i overensstemmelse med de gældende regler om fuld omkostningsdækning, og at der ikke må ske konkurrenceforvridning i forhold til andre statslige og ikke-statslige leverandører. De nærmere regler for IDV fremgår af Budgetvejledningen 2021 og af Økonomistyrelsens Vejledning om prisfastsættelse. Tilsynet har omfattet syv regulerede institutioner.

Derudover har formålet med tilsynet været at sikre, at det akkumulerede resultat af den indtægtsdækkede virksomhed på de regulerede institutioner ikke har været negativt fire år i træk. Dette tilsyn føres årligt.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet er ikke endeligt afsluttet endnu, men det forventes at blive afsluttet inden udgangen af 2. kvartal 2023, hvorfor tilsynets resultater vil fremgå af styrelsens Tilsynsberetning for 2023.

9.6 Tilsyn med chefløn (regulerede institutioner)

Styrelsen fører tilsyn med, om de regulerede institutioner fastsætter cheflønnen i overensstemmelse med gældende regler.

9.6.1 Tilsyn med lønfastsættelsen

Beskrivelse af tilsynet

For gruppen af chefer, der er ansat i henhold til cheftalen fra OK18, afdækkede tilsynet både, om institutionerne har overholdt de formelle regler om lønudmøntning til øverste chef samt Finansministeriets stillingskontrol, og om institutionerne har anvendt de lokale frihedsgrader forsvarligt i forhold til fastsættelse af lønnen til øvrige chefer.

Tilsynet udføres årligt.

Tilsynstype

Øvrigt tilsyn.

Tilsynets resultater

Styrelsens var i dialog med 11 institutioner, hvor lønovervågningen viste, at den samlede løn til øverste chef kunne være fastsat for højt.

Seks forhold blev afsluttet efter fremlæggelse af dokumentation for, at lønnen var fastsat korrekt. To forhold skyldtes en dobbeltprocentregulering af øverste chefs løn, hvilket blev tilrettet efter dialogen. Et forhold skyldtes fejkommunikation om procentreguleringsgrundlaget.

Et forhold skyldtes udbetaling af fast løn og bonus over den løn, som styrelsen ville godkende. Styrelsen traf herefter afgørelse om tilbagebetaling af tilskud svarende til den for meget udbetalte løn over for institutionen, samt udstedte påbud om at bringe forholdet i overensstemmelse med lovgrundlaget.

Et af forholdene afventer endelig behandling som følge af en ansøgning om godkendelse af indplacering af stillingen i en lønramme omfattet af Finansministeriets stillingskontrol.

Herudover var styrelsen i dialog med institutionerne om lønnen til institutionernes øvrige chefer i 21 forskellige forhold.

15 af forholdene blev afsluttet uden bemærkninger til lønfastsættelsen. To af forholdene blev afsluttet med bemærkninger om lønforholdet, der dog begge var midlertidige. Et enkelt forhold blev ikke behandlet i tilsynet, da forholdet i forvejen blev behandlet i et særskilt enkeltsagstilsyn. Tre af forholdene afventer endelig behandling som følge af en ansøgning om godkendelse af indplacering af stillingen i en lønramme omfattet af Finansministeriets stillingskontrol.

Styrelsen var endvidere i dialog med tre institutioner om deres samlede cheflønsudgifter. Dialogen viste, at institutionerne var opmærksomme på deres cheflønsudgifter, og at institutionerne havde foretaget hensigtsmæssige tiltag.

9.6.2 Tilsyn med resultatkontrakter

Beskrivelse af tilsynet

Tilsyn med resultatkontrakter omhandler de kontrakter, som institutionernes bestyrelser indgår med den øverste leder på institutionen. På baggrund af indberetninger af nøgletal fra institutionerne udvælger styrelsen et mindre antal institutioner, som bliver bedt om at indsende de to senest indgåede resultatkontrakter.

Disse gennemgås i forhold til, om de overholder de indholdsmæssige krav, som er formuleret i ministeriets bemyndigelse. For de øvrige institutioner gennemgår styrelsen, om kontrakterne lever op til bemyndigelsens objektive krav, herunder om de økonomiske rammer er korrekte, og om kontraktens mål og bestyrelsens vurdering af kontraktens opfyldelse er offentliggjort på institutionens hjemmeside.

Tilsynet med resultatlønskontrakterne foretages hvert andet år. Tilsynet bliver foretaget igen i 2024.

Tilsynstype

Øvrigt tilsyn.

9.7 Tilsyn med opgørelse af tilskudsudløsende aktivitet på de lovregulerede institutionsområder

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet havde baggrund i de risici, som de senere års hyppige skift af studieadministrative systemer på de i alt 246 institutioner på det lovregulerede område har medført. Institutionerne køber systemerne på et marked med pt. seks forskellige leverandører til administration af mange forskellige uddannelser, som hver for sig forudsætter fortolkning af tilskudsregler i samarbejde med deres kunder. Tilsynet har omfattet dokumentation af uddannelsesinstitutionernes stamdataregistrering af den enkelte elev, herunder tilknytning til blandt

andet skoledagskalender, uddannelsesmodel, takster samt fravær i de studieadministrative systemer. Endvidere er uddannelsesinstitutionernes anvendelse af mulighederne for at indsende supplerende indberetninger af tilskudsudløsende aktivitet undersøgt, ligesom samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne og deres leverandører af studieadministrative systemer omkring tilrettelæggelse af en effektiv change management, som sikrer, at uddannelsesinstitutionerne løbende kan administrere efter gældende regler.

Tilsynet er gennemført i 2022.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet har ved gennemgang af skriftlige instrukser og procedurebeskrivelser på i alt 9 institutionsbesøg påset og dokumenteret, at forudsætningerne er til stede for, at statslige taxametertilskud på de regulerede institutionsområder ydes på et retvisende og objektivt grundlag, og at de administrative procedurer, som er tilrettelagt og dokumenteret, lever op til de regler og krav, som fremgår af tilskudsinstrukserne for de tre institutionsområder AGV, IEU og FGU. Der er på alle de besøgte institutioner tilrettelagt processer for håndtering af elevers fravær og fraværets eventuelle konsekvens for tilskudsberettigelse.

Den indhentede dokumentation for arbejdsgange og processer vedrørende grundregistrering af elever, tilknytning til forløb og håndtering af indberetningskladder varierer i omfang og detaljeringsgrad. Der er endvidere forskelligartet praksis vedrørende beskrivelse af processer knyttet til tilskudsudløsende aktivitetsindberetning i regnskabsinstrukserne. Der er ikke på de af tilsynet omfattede institutioner udarbejdet en samlet beskrivelse af kontrolmiljøet omkring opgørelse og indberetning af tilskudsudløsende aktivitet. STUK har med henblik på at styrke kontrolmiljøerne på den baggrund anbefalet, at der udarbejdes procesbeskrivelser til sikring af kontroller i tilbagemeldingerne til institutionerne.

9.8 Tilsyn med bestyrelsesuddannelseskrauet i IEU-loven

Beskrivelse af tilsynet

I den politiske aftale "Fra folkeskole til faglært – erhvervsuddannelser til fremtiden" af 22. november 2018 er et af indsatsområderne professionalisering af bestyrelserne på institutionerne for erhvervsrettet uddannelse. Blandt initiativerne under dette indsatsområde er et krav om bestyrelsesuddannelse, som efterfølgende er indarbejdet i § 5 a i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Heraf følger, at udefrakommende bestyrelsesmedlemmer på institutioner for erhvervsrettet uddannelse skal have gennemført en bestyrelsesuddannelse, have forpligtet sig hertil eller på anden måde have opnået tilsvarende kompetencer som dem, bestyrelsesopgaven forudsætter. Bestyrelsesuddannelsen skal være gennemført inden for de første 12 måneder af funktionsperioden. Bestyrelsen skal endvidere give medarbejder- og elevrepræsentanter mulighed for at gennemføre en bestyrelsesuddannelse.

Da der er tale om et nyt tiltag, er det relevant at følge lovkravet op med en undersøgelse af, hvordan de første bestyrelser, der er omfattet af kravet, efterlever dette.

Tilsynet udføres årligt.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn

Tilsynets resultater

Henset til, at de første bestyrelser, der er omfattet af bestyrelsesuddannelseskravet, først blev nedsat i maj 2022, og at kravet blot skal være opfyldt inden for de første 12 måneder af funktionsperioden, er tilsynet tilrettelagt således, at bestyrelserne har haft tid til at foretage en vurdering af, hvilke bestyrelsesmedlemmer der har behov for bestyrelsesuddannelse, og hvilken bestyrelsesuddannelse der er den rette.

Som følge heraf er konceptet for tilsynet tilrettelagt i 2022, idet selve tilsynet vil blive gennemført i 2023.

9.9 Afslutning af tilsynsopgaver vedrørende 2021

Tilsyn med friskoler og private grundskolers inddrivelse af skolepenge, herunder opfyldelse af egendækningskravet for private friskoler og private grundskoler

Det er en tilskudsbetingelse, at friskoler og private grundskoler ved elevbetaling (skolepenge) tilvejebringer en rimelig egendækning af skolens driftsudgifter. Styrelsen har i de seneste år bemærket, at nogle skoler har betydelige tilgodehavende skolepenge, samt at der foretages store afskrivninger på tilgodehavende skolepenge. Det er styrelsens vurdering, at der ikke er tale om en reel indtægt, hvis de opkrævede skolepenge systematisk ikke betales, hvorfor de heller ikke kan indgå i skolens opgørelse over egendækningen af skolens driftsudgifter.

Styrelsen vil i 2023 afslutte det igangværende tematiske tilsyn med tilgodehavende skolepenge. Undersøgelsen vil tage udgangspunkt i data for skolernes regnskaber for 2019 til og med 2021.

9.10 Enkeltagsstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen gennemførte i 2022 ni økonomiske-/administrative enkeltagsstilsyn på det regulerede institutionsområde og 28 enkeltagsstilsyn på det frie skoleområde.

Enkeltsagstilsyn på det regulerede institutionsområde

Styrelsen førte i 2022 økonomiske enkeltsagstilsyn med ni institutioner på det regulerede område. Institutionerne var fordelt på to AMU-centre, to erhvervs-/kombinationsskoler, to VUC'er, to landbrugsskoler og et alment gymnasium.

Af de ni enkeltsagstilsyn var seks af sagerne skærpede økonomisk-administrative tilsynssager. I et tilfælde bevilgede Børne- og Undervisningsministeriet et likviditetslån til en institution. Samtlige af de seks institutioner under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn i 2022 var ligeledes under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn i 2021.

En enkeltsag omhandlede manglende overholdelse af Budgetvejledningens pkt. 2.3.5 Modtagelse af gaver, hvor en institution havde modtaget en donation på 20 mio. kr. uden at indhente ministeriets tilslutning til modtagelse af gaven. I henhold til Budgetvejledningen skal statsfinansierede selvejende institutioner indhente ministeriets forudgående tilslutning til gaver, som pålægger institutionen særlige forpligtelser i relation til disponeringen af bevillingen, eller som har en værdi på 5 mio. kr. eller derover og samtidig udgør mere end 5 pct. af institutionens budgetterede bruttodriftsudgifter.

To enkeltsager omhandlede institutioner, der i strid med lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, § 11, havde anbragt en del af deres likvide midler i investeringsforeningsbeviser. Af forarbejderne til institutionslovene (L142, folketingssamlingen 2000-2001) fremgår det, at forbuddet mod at anbringe likvide midler i investeringsforeninger omfatter alle slags investeringsforeningsbeviser, herunder også beviser i afdelinger, der alene investerer i danske obligationer. En enkelt af institutionerne havde endvidere opretholdt en mindre aktiepost i institutionens bank, selv om aktieposten ikke længere gav institutionen særlige økonomiske fordele i form af f.eks. bedre rente af indestående.

Regulerede institutioner under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn

Der var i alt seks institutioner under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn ved udgangen af 2022. De pågældende institutioner omfattede to erhvervs-/kombinationsskoler, to AMU-centre, et VUC og et alment gymnasium. En af institutionerne var under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn på grund af alvorlige økonomiske udfordringer som følge af en byggesag. De øvrige fem institutioner har på grund af alvorlige økonomiske udfordringer fået bevilget likviditetslån af Børne- og Undervisningsministeriet. Samtlige seks institutioner er fortsat pr. 1. kvartal 2023 under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn.

Styrelsen afsluttede i primo 2022 det skærpede økonomisk-administrative tilsyn med to institutioner. Begge institutioner havde indfriet deres gæld til ministeriet i 2021.

Enkeltsagstilsyn på det frie skoleområde

Styrelsen førte i 2022 økonomisk-administrativt enkeltsagstilsyn med 28 skoler på det frie skoleområde, som var fordelt på 18 fri- og privatskoler, 8 efterskoler, én fri fagskole, én kombineret skole. 19 af de 28 skoler var under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn enten som følge af risiko for lukning af skolen, alvorlige administrative udfordringer, eller fordi skolen havde indgået en afdragsordning med styrelsen.

Skoler på det frie skoleområde under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn

Styrelsen førte i 2022 økonomisk-administrativt tilsyn med i alt 19 skoler på det frie institutionsområde, som var fordelt på 11 fri- og privatskoler, seks efterskoler, én fri fagskole og én kombineret skole.

I løbet af 2022 ophævede styrelsen det skærpede økonomisk-administrative tilsyn for fire af de 19 skoler. Et tilsyn blev ophævet, da skolen havde afviklet deres afdragsordning med styrelsen. Et andet tilsyn blev ophævet, fordi styrelsen vurderede, at skolen havde rettet op på deres administrative praksis. Ét tredje tilsyn blev ophævet, som følge af, at der ikke længere var fare for fortsat drift. Herudover ophørte et økonomisk-administrativt tilsyn som følge af skolen lukkede.

15 af de 19 skoler er dermed fortsat under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn primo 2023.

9.11 Læringspunkter fra det økonomiske tilsyn i 2022

Det økonomiske tilsyn på det regulerede institutionsområde

Styrelsen lægger vægt på, at bestyrelserne gennem 5-årige resultat-, balance- og likviditetsbudgetter og flerårige aktivitetsprognoser har fokus på, hvordan f.eks. den demografiske udvikling og institutionens investeringsplaner vil påvirke institutionens gæld og gælds faktor.

Styrelsen vil i det fortsatte, løbende tilsyn med institutionerne have fokus på overholdelsen af dette krav, der følger af retningslinjerne for de finansielle strategier.

Styrelsen har derudover identificeret et behov for en tættere dialog med institutioner, der er under skærpet økonomisk-administrativt tilsyn, med henblik på en gensidig forståelse for, hvad tilsynet indebærer, og hvad der kræves for, at tilsynet kan afsluttes.

Styrelsen finder, at håndteringen af elevers fravær og sondringen mellem lovligt og ulovligt fravær på de undersøgte institutioner, har betrykket styrelsen i, at reglerne følges. Styrelsen vil fortsat arbejde for at styrke kontrolmiljøerne på institutionerne omkring opgørelse og indberetning af tilskudsudløsende aktivitet med det formål at imødegå fejlindberetninger og unødvendige supplerende indberetninger. Dette vil ske ved styrket dialog med institutionerne om tilskudsregler i forbindelse med offentliggørelsen af opdaterede tilskudsinstrukser, samt præcisering af krav til revision og tilskudskontrol.

Det økonomiske tilsyn på det frie skoleområde

Som følge af styrelsens risikobaserede tilsyn med skolernes økonomi og regeloverholdelse er det styrelsens vurdering, at der fortsat er behov for fokus på de skoler, som

- 1) har enefuldmagter til skolens bankkonti
- 2) har et forholdsvist stort tilgodehavende skolepenge i 2022

- 3) ikke har afregnet A-skat og AM-bidrag løbende, da dette kan indikere udfordringer med en skoles økonomi og / eller administration.

TILSYN MED STØTTEORDNINGER

Styrelsens tilsyn med støtteordninger vedrører specialpædagogisk støtte, som tildeles på baggrund af en faglig vurdering af den enkeltes behov for compensation. Vurderingen foretages med udgangspunkt i ansøgerens funktionsnedsættelse og i henhold til de regler for tildeling af støtte, der gælder på de forskellige uddannelsesområder.

10 Specialpædagogiske støtteordninger (SPS)

10.1 Tilsyn med for sent aflyst tolk

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen bevilger SPS i form af tolkebistand til døve og hørehæmmede støttemodtagere på forberedende grunduddannelser, ungdomsuddannelser, videregående uddannelser og voksen- og efteruddannelser. Institutionerne betaler udgifterne til tolkebistand, og trækker herefter refusion hos styrelsen.

Styrelsen har indgået rammeaftale om levering af tolkebistand. Ifølge rammeaftalen er der fastsat en tidsfrist inden for hvilken der kan ske fuld dækning af omkostningerne i forbindelse med aflysning af tolketimer. Aflyses en tolkeopgave inden for denne frist og kan leverandøren ikke gensælge timerne til anden side, er institutionen forpligtet til at betale leverandøren for opgaven og kan i forlængelse heraf få refunderet udgiften hos styrelsen.

Formålet med tilsynet var at understøtte at omfanget af for sent aflyst tolkebistand begrænses, herunder blandt andet at undersøge, hvilke initiativer institutionerne har taget eller vil tage for at nedbringe andelen af for sent aflyst tolkebistand.

Der indgik 21 institutioner i tilsynet.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet viste, at begrundelserne for de mange sene aflysninger falder i to kategorier i institutionernes redegørelser. Den ene kategori omhandler individuelle forhold, mens den anden omhandler strukturelle forhold. Af individuelle forhold kan nævnes, at omlægning eller aflysning af tolketimer ofte sker akut, hvorfor aflysning af tolkeopgaver ikke kan indberettes rettidigt. Herunder også, at COVID-19 i perioden medførte hurtige nedlukninger og restriktioner, hvorfor undervisningen blev omlagt med relativt kort varsel. Af strukturelle forhold kan nævnes, at det kan være svært for tolkebrugere at have kontakten til tolkeleverandøren og dermed have ansvaret for at melde afbud. Flere institutioner vil fremover gøre brug af tilbuddet "Introduktion til tolk", som bevilliges gennem SPS.

Styrelsen har, ved afslutning af tilsynet, samlet institutionernes overvejelser over årsager til de sene aflysninger og de fremadrettede planer for at nedbringe omfanget. Disse refleksioner er formidlet til de institutioner, der har tolkebrugere.

10.2 Tilsyn med automatiske tildelinger - det frie område

Beskrivelse af tilsynet

Frie grundskoler og efterskoler kan søge om automatisk tildeling af kompenserende læse- og skriveteknologi til elever, der har gennemført en ordblindetest, som viser, at eleven er ordblind. Institutionen skal i styrelsens sagsbehandlingssystem SPS2005 vedhæfte testrapporten samt indtaste klassetrin og værdier fra testen.

Formålet med tilsynet var at sikre, at institutionerne læser testrapporten korrekt og at resultatet indtastes korrekt i SPS2005, og at der derved alene bevilliges kompenserende læse- og skriveteknologi til de elever, der er berettiget hertil.

Tilsynet er foretaget ved en gennemgang af alle automatisk tildelte bevillinger af kompenserende læse- og skriveteknologi på det frie område for perioden januar 2022 til juni 2022. Det er kontrolleret om testrapporten er vedhæftet i SPS2005, og om værdierne er aflæst og indtastet korrekt.

Tilsynet omfattede 98 frie grundskoler og 27 efterskoler.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet viste, at langt størstedelen af de institutioner, der indgik i tilsynet, vedhæfter testrapporten samt aflæser og angiver værdierne fra den korrekt i SPS2005.

Styrelsen vurderede med baggrund i tilsynets resultater, at der er en forholdsvis lille risiko for, at kompenserende læse- og skriveteknologi gives på et uberettiget grundlag gennem den automatiske tildeling. Tilsynet viste, at de automatiske tildelinger i overvejende grad foregår korrekt og efter hensigten. Den automatiske tildeling gør sagsbehandlingen mere effektiv og understøtter dermed, at eleverne får det bedste udbytte af uddannelsen.

10.3 Tilsyn med refusion med støttetimer – individuelle og på hold

Beskrivelse af tilsynet

Institutionerne søger om støttetimer til de støttemodtagere, der har et dokumenteret behov herfor. Institutionen får bevilliget en ramme for støttetimer og trækker herefter refusion for det leverede antal støttetimer. Refusionen kan maksimalt udgøre hele den bevilgede ramme.

Støttetimer kan afholdes individuelt eller på hold. Institutionerne skal opgøre anvendte støttetimer for henholdsvis individuelt afholdte timer og for timer afholdt på hold. Refusionen skal trækkes i overensstemmelse med opgørelsen.

Formålet med tilsynet er at sikre, at institutionerne administrerer og trækker refusion i overensstemmelse med reglerne herfor.

Der indgik 11 institutioner i tilsynet.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet viste, for enkelte institutioner, udfordringer med dokumentation af afholdte støttetimer samt træk af refusion. Der var dog stor variation i typerne af mangler. Nogle institutioner manglede primært underskrifter og datering af timesedler, mens andre institutioner ikke havde givet alle støttetimer som konfrontationstimer. Enkelte støttetimer var således anvendt til administration, kontakt til øvrige fagpersoner eller andet, som ikke ligger inden for rammerne af ordningen med støttetimer. Hos få institutioner stemte timesedlen ikke overens med den refusion, som institutionen trak hos styrelsen.

Styrelsen vurderede, at langt størstedelen af institutionerne i tilsynet leverede de støttetimer, som støttemodtagerne er berettiget til. Tilsynet blev herefter afsluttet for 10 institutioner, mens en institution blev anmodet om at redegøre for, hvordan de fremadrettet sikrer, at afholdelse og refusion i forbindelse med støttetimer dokumenteres tilstrækkeligt.

10.4 Tilsyn med forløbsbeskrivelser i forbindelse med støttetimer

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet havde to spor, hvor det første spor undersøgte om institutionerne administrerer støttetimer korrekt og trækker refusion i overensstemmelse med reglerne herfor. Herunder skulle institutionerne fremsende dokumentation for samtykke, forløbsbeskrivelse og timesedler.

Det andet tilsynsspor undersøgte, hvordan støttetimer administreres og anvendes på erhvervsuddannelser, når støttemodtageren er i oplæringsforløb under sin uddannelse. Institutionerne blev anmodet om at fremsende en procedurebeskrivelse for administration af støttetimer i oplæringsforløb med udgangspunkt i en række problemstillinger, som styrelsen beskrev på baggrund af en virkningsevaluering af SPS-ordningen, som er udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

Forløbsbeskrivelsen indgik som en central del af begge tilsynsspor, idet det er obligatorisk, at institutionerne eller oplæringsstedet udarbejder en forløbsbeskrivelse. Forløbsbeskrivelsen skal anvendes som et redskab til planlægning, målsætning og evaluering, og dermed kvalificere tilrettelæggelsen og afvikling af forløbet.

Der indgik 10 institutioner i tilsynet, heraf 6 erhvervsuddannelser, som indgik i både i tilsynsspor 1 og tilsynsspor 2.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynsspor 1 viste, at enkelte af institutionerne havde en eller flere af følgende mangler i dokumentationen:

- Kortfattede og/eller mangelfulde forløbsbeskrivelser.
- Manglende eller mangelfuldt udfyldte timesedler.
- Manglende eller mangelfuldt udfyldte samtykkeblanketter.

SPS-enheden vurderede ikke, at tilsynet viste systematiske eller kritiske mangler for nogen af institutionerne. Det blev dog vurderet, at der er generelt en risiko for, at dokumentationen for afholdte støttetimer kan være mangelfuld. Ligeledes er der et generelt behov for, at institutionerne arbejder systematisk med udarbejdelse af forløbsbeskrivelser, der er mere dækkende.

Tilsynsspor 2 viste, at institutionerne ofte oplever, at der ikke i samme omfang er et støttebehov i oplæringsperioden sammenlignet med skoleperioden. Institutionerne gav på baggrund af tilsynet udtryk for, at de fremadrettet vil have et større fokus på afklaring af støttebehovet i forbindelse med oplæringsperioden.

De fremsendte procedurer beskrev, hvordan institutionerne arbejder med kvaliteten, indholdet og samarbejdet omkring støtten. Nogle af institutionerne gjorde opmærksom på, at det enkelte oplæringssted ikke har ressourcer eller overblik til at håndtere den administrative del, som følger med, når de skal varetage en støttefunktion ude i virksomheden. Det er institutionernes ansvar at sikre, at støttemodtageren får relevant støtte gennem hele uddannelsesforløbet, også når støttemodtageren er i oplæringsforløb i en virksomhed. Oplæringsstederne vil dog ofte have brug for, at institutionerne er behjælpelige med fx udfyldelse af forløbsbeskrivelse og registrering af støttetimer. Der kan ikke ansøges om SPS-tilskud til administration af ordningen, da hensigten med støtten er, at denne gives som konfrontationstimer mellem støtte giver og støttemodtager.

10.5 Specialundervisningsaktivitet på de frie grundskoler for skoleåret 2022/2023

Beskrivelse af tilsynet

På baggrund af oplysninger fra skolerne udbetaler styrelsen tilskud til skolernes specialundervisning. Elever kan indgå i beregningsgrundlaget, hvis de har behov for støtte i minimum 9 timer/12 lektioner per uge. For at eleven kan indgå i beregningsgrundlaget, skal skolen have en vurdering eller udtalelse fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), der dokumenterer behovet. Skolen skal desuden have udarbejdet en individuel plan for elevens specialundervisning.

Formålet med tilsynet var at sikre, at skolerne har den fornødne dokumentation for, at eleverne har behov for og har modtaget specialundervisning, og at de dermed lever op til tilskudsbetingelserne.

Der indgik 8 skoler i tilsynet.

Tilsynstype

Tematisk tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet viste, at for en række af de skoler, der var udtaget til tilsynet, var de individuelle planer mangelfulde, og i enkelte tilfælde var planerne enslydende for flere elever. Planerne indeholdt ikke målsætninger for, hvad eleven skal opnå i skoleåret og beskrivelse af, hvordan skolen vil understøtte eleven i at opnå målene med udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og muligheder.

Disse skoler blev anmodet om at fremsende en redegørelse for, hvordan de fremadrettet ville kvalificere udarbejdelsen af planer for de enkelte elevers specialundervisning.

Enkelte skoler opfyldte kravene til de individuelle planer, hvorfor tilsynet blev afsluttet for disse.

10.6 Tilsyn med indberetning af studieaktivitet

Beskrivelse af tilsynet

Tilsynet er ikke gennemført i 2022.

Ifølge tilsynsplan for 2022 var det er planlagt at fortage tilsyn med indberetning af afbrudt studieaktivitet. Der blev dog gennemført et tilsyn med området ultimo 2021, hvor resultatet viste, at institutionerne generelt følger proceduren for at afbryde støttemodtageren i sagsbehandlingssystemet SPS2005, når vedkommende er frafaldet uddannelsen. Følger institutionerne denne procedure, standses bevillingerne, når frafald er registeret i SPS2005. Tilsynet viste samtidigt, at de fleste institutioner i tilsynet havde ingen eller kun en mindre andel af støttemodtagere, som ikke er afbrudt i SPS2005, når de er stoppet på uddannelsen.

Da området ikke i særlig grad viste mangler i administrationen, vurderede SPS-enheden, at tilsynet kunne udgå af tilsynsplanen for 2022, efter at denne var blevet offentliggjort.

10.7 Enkelsagstilsyn gennemført i 2022

Styrelsen gennemførte 5 enkelsagstilsyn på SPS i 2022.

Tilsyn med støttetimer ved ungdomsuddannelse 1

På baggrund af et tematisk tilsyn med refusion af støttetimer blev institutionen videreført i enkelsagstilsyn. Årsagen var, at institutionen havde en administration af støttetimer, der var fejlbehæftet i forhold til refusion. Institutionen trak refusion op til den fulde ramme for støttetimer, som var bevilliget, selvom dokumentationen viste dog, at institutionen afholdt færre støttetimer med eleverne.

Efter styrelsen forelagde institutionen resultatet af tilsynet, tilbagebetalte institutionen den refusion, som var udbetalt uberettiget.

Tilsyn med støttetimer ved ungdomsuddannelse 2

På baggrund af et tematisk tilsyn med refusion af støttetimer blev institutionen videreført i enkelsagstilsyn. I samtlige sager fra det tematiske tilsyn var der trukket refusion op til den bevilligede ramme, selvom den fremsendte dokumentation viste, at der var afholdt færre støttetimer. Enkelsagstilsynet viste et lignende mønster, dog for et mindre antal af de støttemodtagere, der blev udtaget til enkelsagstilsynet.

Efter styrelsen forelagde institutionen resultatet af tilsynet, tilbagebetalte institutionen den refusion, som var udbetalt uberettiget.

Tilsyn med støttetimer ved ungdomsuddannelse 3

På baggrund af et tematisk tilsyn med refusion af støttetimer blev institutionen videreført i enkelsagstilsyn. Støttetimerne blev afholdt af hhv. institutionen selv og af en ekstern leverandør. Det fremgik dog ikke tydeligt af den fremsendte dokumentation, hvem der var ansvarlig for at fastlægge formålet med og indholdet i støttetimerne samt at afholde de enkelte støttetimer i de enkelte sager.

Enkelsagstilsynet blev afsluttet med en henstilling om at rette op på dokumentationen fremadrettet. Institutionen tilbagebetalte desuden et mindre beløb, som var udbetalt uberettiget i refusion.

Tilsyn med støttetimer ved ungdomsuddannelse 4

Institutionen blev udtaget til enkelsagstilsyn på baggrund af, at de i en periode havde anvendt to såkaldte RPA-løsninger til håndtering af sagsgange i forbindelse med administration af SPS. Med RPA-løsninger automatiseres manuelle processer gennem opsætning af en robot. Anvendelsen af løsningen havde medført fejl i logningen i styrelsens it-system samt en væsentlig omgåelse af institutionens interne kontrol i forbindelse med refusionsansøgninger. RPA-løsningerne anvendes ikke længere af den pågældende institution.

Formålet med tilsynet var at sikre, at institutionen i perioden havde opfyldt kravene til dokumentation i forbindelse med træk af refusion for støttetimer. Tilsynet viste, at institutionen havde enkelte mangler i administrationen. Styrelsen vurderede dog ikke, at disse mangler var af systematisk karakter.

Tilsynet blev herefter afsluttet med bemærkninger om at rette op på dele af administrationen i forbindelse med støttetimer.

Tilsyn med specialundervisning ved en fri fagskole

Enkeltstilsynet blev iværksat på baggrund af en henvendelse vedrørende institutionens procedurer og levering af specialundervisning. Tilsynet skulle derfor undersøge om institutionen, i overensstemmelse med reglerne herfor, havde udarbejdet individuelle planer for elevernes specialundervisning og desuden var i besiddelse af en vurdering fra PPR.

Planerne for eleverne viste sig at være næsten enslydende, hvorfor institutionen blev bedt om at fremsende en redegørelse indeholdende en procedure, som kunne sikre, at planerne fremadrettet vil indeholde en individuel beskrivelse af indsatsen for den enkelte elev.

Tilsynet blev herefter afsluttet, idet styrelsen vurderede, at den fremsendte redegørelse levede op til de krav, der er for udformning af de individuelle planer.

10.8 Læringspunkter fra tilsynet med SPS-området i 2022

Ekstra fokus på tilsyn med støttetimer

Styrelsen vil på baggrund af de gennemførte tilsyn med støttetimer fortsat have fokus på dette område. Tilsyn i 2022 viste udfordringer med korrekt og tilstrækkelig dokumentation for afholdte støttetimer hos flere institutioner. Dette billede stemmer overens med resultater fra tidligere tilsyn. SPS-enheden vil på denne baggrund fortsat prioritere området højt fremadrettet og foretage tilsyn med administration og refusion for støttetimer mindst to gange årligt.

Styrelsen har desuden øget vejledningsindsatsen på baggrund af de resultater, som tilsyn med støttetimer har vist. Det betyder blandt andet en præcisering af retningslinjer til administrationen gennem hjemmesiden www.spsu.dk samt fokus på, at den telefoniske og skriftlige vejledning af institutionerne optimeres.

Målet er at nå bredere ud til institutionerne, så krav til dokumentationen tydeliggøres.

Opdatering af vejledning via hjemmeside

Enkelte tilsyn med specialpædagogisk støtte har vist et behov for at justere tekster på hjemmesiden www.spsu.dk for at tydeliggøre, hvilke retningslinjer institutionerne skal for-

holde sig til i forbindelse med administration af SPS. Hjemmesiden fungerer bl.a. som vejledning til institutionerne ift. at administrere SPS og skal derfor give en fyldestgørende information til institutionerne.

SPS-enheden har konkret igangsat et arbejde med at opdatere vejledningen vedr. registrering og dokumentation for afholdte støttetimer, ligesom SPS-enheden vil opdatere skabelonen for forløbsbeskrivelsen.

ØVRIGE OMRÅDER

Styrelsens tilsyn med øvrige områder vedrører tilsyn, som adskiller sig, idet de ikke falder ind under de planlagte typer af tilsyn – risikobaseret og tematisk -, som bruges på de andre tilsynsområder. Derfor betegnes disse årligt tilbagevendende tilsynsaktiviteter som ”øvrigt tilsyn”.

11 Dagtilbudsområdet

Beskrivelse af tilsynet

På dagtilbudsområdet er tilsynsansvaret efter loven placeret hos de kommunale forvaltninger. STUK har derfor ikke en tilsynsbemyndigelse ud over det generelle statslige ulovbestemte sektortilsyn.

STUK har via det statslige tilsynsrejsehold, der blev etableret i 2022, en sparrings og rådgivningsfunktion i relation til de kommunale forvaltningers implementering af dagtilbudslovens nye krav til pædagogisk tilsyn med ikrafttrædelse 1. jan. 2022.

Tilsynstype

Ulovbestemt sektortilsyn

Tilsynets resultater

Rådgivning- og sparring fra tilsynsrejseholdet

Det statslige tilsynsrejsehold har i 2022 haft kontakt med 72 kommuner om kommunernes implementering af den nye tilsynslovgivning. Heraf har 11 kommuner deltaget i dialogbaseret individuelle sparrings- og rådgivningsforløb. Der er herudover etableret en kommunal vidensgruppe om styrket tilsyn med deltagelse af syv kommuner.

Systematisk erfaringsopsamling fra denne kontakt og udfordringsbillede på tilsynsområdet viser:

- At kommunerne har meget varierende behov for sparring- og rådgivningsindsatser, hvorfor der er behov for målrettede indsatser til de kommuner, der har størst behov for sparring og rådgivning.
- At kommunerne efterspørger faglig viden og kommunale eksempler på tilsynsmødder- og praksis.

Handlinger i forbindelse med ulovmedholdig kommunal praksis

Styrelsen har i 2022 i to tilfælde valgt at kontakte kommuner på baggrund af kendskab til ulovmedholdig praksis. Sagerne omhandlede henholdsvis manglende overholdelse af pasningsgaranti under covid-19, samt en kommunal vejledning med lovstridige oplysninger om mulighed for magtanvendelse i dagtilbud. I begge tilfælde har kommunerne oplyst, at der er rettet op på de ulovmedholdelige forhold.

12 Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)

12.1 Tilsyn med andelen af STU-elever i kommunerne

Beskrivelse af tilsynet

For den særlige tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) er tilsynsansvaret efter loven placeret hos de kommunale forvaltninger. STUKs opgave på STU-området har alene til formål at øge styrelsens indblik i, hvordan kommunerne administrerer STU, og hvad der kan være medvirkende til variationen i andelen af STU-elever fra kommune til kommune. Særligt havde STUK i 2022 fokus på at undersøge, om en lav andel STU-elever skyldes, at de unge modtager andre relevante tilbud i stedet for STU.

Tilsynet, der er ulovbestemt, blev gennemført med afsæt i en åben dialog med seks udvalgte kommuner omkring deres administrative praksis på STU-området.

Tilsynstype

Undersøgende tilsyn

Tilsynets resultater

Kommunerne oplever, at STU-ordningen er vanskelig at administrere, idet området berører flere forskellige forvaltningsområder, og fordi målgruppen for STU er mere kompleks end tidligere. Dette gør det vanskeligere for kommunerne at finde uddannelsestilbud, som matcher de unges behov. Flere kommuner har derfor udviklet alternative tilbud til de unge, som potentielt er i målgruppen for STU, men som efter kommunernes vurdering har andre behov eller ikke ønsker et STU-tilbud.

Resultaterne indikerer desuden, at variationerne i andelen af STU-elever, og særligt den lavere andel i de større kommuner, skyldes, at de større kommuner har mulighed for at tilbyde en bredere vifte af tilbud, end de mindre kommuner, blandt andet på grund af forskelle i økonomi og kapacitet.

12.2 Læringspunkter fra tilsynet med STU-området i 2022

Tilsynet har vist, at administrationen af STU-området er kompliceret for kommunerne og varetages forskelligt. Dette understreger behovet for en styrket vejledningsindsats målrettet kommunerne. Vejledningsindsatsen vil blive styrket gennem udbyggede vejledninger, virtuelle møder og udbygning af svar på ofte stillede spørgsmål på ministeriets hjemmeside.

Derudover vil erfaringerne fra dette tilsyn bidrage til arbejdet med tilsynet i 2024, som vil blive anvendt til at følge op på implementering af den nye STU-aftale. Tilsynet vil have fokus på, hvordan kommunerne forstår og forvalter de nye regler, blandt andet en ny visitationsproces, der giver unge ret til at vælge mellem flere relevante STU-tilbud og til at komme med et alternativt forslag til kommunens tilbud.

13 Tilsyn med vedtægter

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen godkender vedtægter for nyoprettede friskoler, privatskoler, institutioner for erhvervsrettede uddannelser, efterskoler, frie fagskoler, institutioner for almen gymnasial- og voksenuddannelse, private gymnasier, studenterkurser, hf-kurser og institutioner for forbedende grunduddannelse.

Styrelsen godkender desuden vedtægter, når en skole sammenlægges med en anden, spaltes, overgår til kombineret institution eller ændrer skoleform. Der gælder herudover et krav om, at skolernes vedtægter skal være offentligt tilgængelige på deres hjemmesider.

Styrelsen gennemfører årligt et stikprøvebaseret tilsyn med, om lovgivningens krav til vedtægternes indhold og offentliggørelse er opfyldt.

Vedtægtstilsynet blev i 2022 gennemført med skoler, der blev udvalgt efter et væsentligheds- og risikokriterium, med særligt fokus på fusionerede regulerede institutioner. Derudover gennemførte styrelsen, på baggrund af resultaterne af tilsynet med vedtægter i 2020, en målrettet vejledningsindsats i forhold til vedtægter på FGU-institutionerne. Styrelsen gennemførte desuden et stikprøvetilsyn på et mindre antal skoler og institutioners vedtægter.

Tilsynet foretages årligt.

Tilsynstype

Øvrigt tilsyn

Tilsynets resultater

Tilsynet med de ni fusionerede institutioners vedtægter viste, at alle vedtægter levede op til de indholdsmæssige krav og eventuelle overgangsbestemmelser. Det var nødvendigt at rette henvendelse til fem af institutionerne, som ikke levede op til offentliggørelseskravet.

Styrelsen har i foråret 2022 deltaget med oplæg og vejledning om vedtægter ved bestyrelseskurser for alle 27 FGU-institutioners bestyrelser, afholdt af FGU Danmark. Kurserne blev afholdt forskellige steder i landet og styrelsen havde en god dialog med deltagerne. Styrelsen gjorde på kurserne desuden opmærksom på, at der ville blive udarbejdet en ny bekendtgørelse med tilhørende standardvedtægt. Denne bekendtgørelse er udstedt med ikrafttrædelse 1. april 2023 og institutionerne skal have vedtaget en ny vedtægt inden 1. oktober 2023.

Det stikprøvevise tilsyn viste i 2022 i lighed med tidligere år, at der på skolernes og institutionernes hjemmesider typisk mangler en eller flere dele af offentliggørelseskravet. På indholdssiden ses det, at vedtægtsændringer foretages med udgangspunkt i den aktuelle vedtægt og ikke i gældende regler. På trods af, at reglerne for vedtægter blev ændret i 2012, findes der stadig forhold i skolers og institutioners vedtægter, som ikke er gældende længere, herunder at det stadig i mange tilfælde fremgår, at vedtægtsændringer skal godkendes af styrelsen.

14 Tilsyn med AUB

Beskrivelse af tilsynet

Styrelsen fører økonomisk-administrativt tilsyn med Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) efter konkret aftale med Børne- og Undervisningsministeriets departement. Formålet med tilsynet er at påse, at tilskud bliver udbetalt til rette tilskudsmodtager, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af statslige midler, og at administrative regler og retningslinjer overholdes. Styrelsen lægger AUBs revisors udførte revision og rapportering om resultaterne heraf til grund for sit tilsyn.

Tilsynet foretages årligt.

Tilsynstype

Øvrigt tilsyn

Tilsynets resultater

Styrelsen har gennemgået AUBs samt de statslige ordninger under AUBs årsrapport og tilhørende interne og eksterne revisionsprotokollatet for 2021. Styrelsen har noteret, at AUB afsluttede året med et overskud på 911 mio. kr. Resultatet er blevet overført til egenkapitalen med fordeling imellem VEU og AUB. Egenkapitalen er trods et positivt resultat ultimo 2021 fortsat negativ med ca. 1.729 mio. kr.

Tilsynet har ikke givet anledning til bemærkninger.

15 Tilsyn med forsøgs- og udviklingsprojekter

Beskrivelse af tilsynet

Hvert år udbetaler Børne- og Undervisningsministeriet tilskud til en række forsøgs- og udviklingsprojekter, herunder tilskud fra forsøgs- og udviklingsmidler, udlovningsmidler og driftslignende tilskud. Tilskuddene udmøntes i stort omfang som ansøgningspuljer - men også i et vist omfang som tildelingspuljer.

Styrelsen førte i 2022 tilsyn med, om tilskuddene anvendes inden for formålet, at der tages skyldige økonomiske hensyn i forvaltningen af tilskuddene, og at regler og retningslinjer i øvrigt overholdes, herunder at eventuelle udbetalte tilskud, der efter sagsbehandlingen er krævet tilbagebetalt, er indbetalt.

Tilsynet gennemføres på tre niveauer:

1. Gennemgang af regnskaber med revisorerklæringer og revisionsprotokollater
2. Stikprøvekontrol af udvalgte projekter, hvor bilag indkaldes
3. Tilsynsbesøg hos udvalgte projekter.

Tilsynstype

Øvrigt tilsyn.

Tilsynets resultater

Tilsynet omfattede i 2022 afsluttende regnskaber for 695 projekter, jf. ovenstående. Styrelsen gennemgik regnskaberne for formelle fejl og mangler og efterså, om der var blank revisorerklæring, samt hvordan og i hvilken grad formålet med projektet eller aktiviteten var blevet opfyldt. Regnskabsgennemgangen gav i enkelte tilfælde anledning til nedsættelse af det tilskudsberettigede beløb som følge af tilskudsmodtagers fejlagtig opgørelse af tilskudsudgifter i modstrid med gældende regelsæt.

Styrelsen har i 2022 ud fra risikoovervejelser udført særlige kontrolaktiviteter i forhold til puljen til understøttelse af læselyst i folkeskolen. Ud over den almindelige regnskabsgennemgang blev to kommuner udtaget til stikprøvevis kontrol af enkelte poster og underliggende bilag. Stikprøvekontrollen resulterede ikke i krav om tilbagebetalinger.

Som opfølgning på en afsluttet regnskabsgennemgang i 2022 gennemførte styrelsen et tilsynsmøde med en større kommunal puljetilskudsmodtager. På mødet blev kommunens forvaltning i relation til en konkret puljebevilling i 2022 gennemgået. Tilsynsmødet med kommunen gav ikke anledning til væsentlige bemærkninger.

Styrelsen gennemførte i 2022 et tilsyn med foreningen Danske Skoleelever (DSE), som modtager driftslignende tilskud fra Børne- og Undervisningsministeriet. Tilsynet var foranlediget af en borgerhenvendelse og havde fokus på foreningens mindreårige sekretariatsfrivilliges arbejds- og boligforhold, foreningens tilsyn med de frivillige, sekretariatschefens løn, foreningens kommercielle aktiviteter og foreningens rådgivning af sin bestyrelse, som udelukkende består af mindreårige. Tilsynet viste, at foreningen havde overholdt gældende tilskudsbetingelser, men at der er en række forhold, som enten skal udbedres eller bringes til ophør, hvis styrelsen fortsat skal yde tilskud til DSE.

TILSYNENES SAMLEDE VIRKNING

Det opsamlende kapitel om *tilsynenes samlede virkning* har til formål at følge udviklingen i resultaterne på udvalgte uddannelsesområder. Det sker på baggrund af de konkrete indikatorer fra det risikobaserede kvalitetstilsyn, som skoler og institutioner er udtaget på baggrund af. Endelig gives en kort opfølgning på skolernes, institutionernes og kommunernes oplevelse af tilsynet.

16 Tilsynenes samlede virkning i 2022

16.1 Langsigtede mål for de risikobaserede tilsyn

I tilsynsforløb i det risikobaserede kvalitetstilsyn opstilles som udgangspunkt ét eller flere langsigtede mål med indfrielsesfrist. Samme skole, institution eller afdeling kan have flere langsigtede mål, og disse mål kan have forskellige frister for indfrielse. Formålet er, at tilsynet og den udtagne institution eller skole kan følge op på, i hvilket omfang der sker positive forandringer, og at den faglige kvalitet dermed løftes. Tabel 1.1 viser en oversigt over de langsigtede mål, der blev opstillet for de risikobaserede tilsyn i 2022. Opstillingen af mål foregår ikke ens på tværs af uddannelsesområder, hvorfor fremgangsmåden på de enkelte områder kort opridses nedenfor.

På FGU-området og erhvervsuddannelsesområdet fastsættes de langsigtede mål i dialog mellem STUK og de udtagne institutioner. På det gymnasiale område opstilles de langsigtede mål ligeledes i dialog mellem STUK og de udtagne afdelinger, men i enkelte skærpede tilsynsforløb vil det være STUK, der alene opstiller en institutions mål. For arbejdsmarkedsuddannelsesområdet fastsættes målene af STUK for de udtagne AMU-udbydere.

For fri-, privat- og efterskoler er der ikke lovhjemmel til at stille krav om opstilling af mål, hvilket derfor vil indgå på frivillig basis som et tilbud i det risikobaserede tilsyn med stå mål med-kravet. Dette risikobaserede tilsyn gennemføres kun hvert andet år, og da tilsynet ikke blev gennemført i 2022, er der ikke nogen frie skoler, der har fået tilbud om opstilling af mål. Området indgår derfor ikke i tabel 1.

Der er heller ikke på folkeskoleområdet lovhjemmel til at kræve, at en kommune opstiller langsigtede mål for skoler udtaget i tilsyn. STUK opfordrer dog i forbindelse med de indledende opstartsmøder med kommunerne og skolerne til, at de frivilligt opstiller mål i en forandringsplan for tilsynets forløb.

Tabel 1.1 viser en oversigt over, hvor mange langsigtede mål der blev opstillet på de enkelte områder for skoler og institutioner udtaget til det risikobaserede kvalitetstilsyn i 2022. Der vil blive kommenteret på tabellen løbende i de næste underafsnit.

Tabel 1.1: Langsigtede mål opstillet for risikobaserede tilsyn 2022

	Antal langsigtede mål	Antal skoler/institutioner med langsigtede mål	Antal skoler/institutioner udtaget i tilsyn i 2022	Andel skoler/institutioner med langsigtede mål
Folkeskole	27	13	13	100 pct.
FGU	4	3	3	100 pct.
Erhvervsuddannelser	13	7	7	100 pct.
Gymnasiale uddannelser	31	18	38	47 pct.*
Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU)	6	6	6	100 pct.

Anm.: Tabellen bygger på oplysninger om skoler/institutioner udtaget til videre tilsyn i det risikobaserede tilsyn i 2022. *: På det gymnasiale område stilles der ikke i alle tilsynsforløb krav om indberetning af de opstillede mål til STUK. Det gælder institutioner, der indgår i læringskonsulenterne fleksible rådgivningsforløb, hvor forløbet primært sker online og sammen med andre institutioner.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

16.1.1 Folkeskolen

I det risikobaserede kvalitetstilsyn på folkeskoleområdet fik 13 kommuner i 2022 udtaget i alt 13 nye skoler i tilsyn, jf. tabel 1.1. Det gælder for alle 13 kommuner, at de har valgt at opstille langsigtede mål for deres skoler i tilsyn. De langsigtede mål er pejlemærker for forbedring af skolernes kvalitet og omfatter hovedsageligt mål for forbedring af faglige resultater i de bundne prøver, nationale tests eller trivsel. Målene er i alle tilfælde udformet af kommunerne i samarbejde med STUKs læringskonsulenter. Alle kommuner har ligeledes valgt at takke ja til at indgå i et rådgivningsforløb i forbindelse med deres udtag i tilsyn. Der rapporteres ikke på mål til indfrielse i 2022, da målene er frivillige og ikke noget, som STUK formelt følger op på.

16.1.2 FGU

Det risikobaserede tilsyn på FGU-området er i en opstartsfasen og blev gennemført første gang i 2022, hvilket resulterede i, at tre institutioner blev udtaget til videre tilsyn, jf. tabel 1.1. Alle de tre udtagne institutioner fik i dialog med STUK fastlagt langfristede mål for de indikatorer, de blev udtaget på. Målene relaterer sig til opnåelse af konkrete niveauer for elevernes trivsel og fravær, og opnåelse af målene vil derfor kunne aflæses af data i de kommende år. Målene står til indfrielse i skoleåret 2023/2024. En institution blev udtaget på to indikatorer og har derfor to langsigtede mål. De to andre institutioner blev udtaget på én indikator og har hver et langsigtet mål. Eftersom det risikobaserede tilsyn på FGU-området blev indledt i 2022, har der ikke været nogle institutioner, der har haft mål til indfrielse i 2022.

16.1.3 Erhvervsuddannelser

Mål opstillet i 2022

I det risikobaserede kvalitetstilsyn med erhvervsuddannelsesområdet blev der i 2022 udtaget syv institutioner til videre tilsyn, jf. tabel 1.1. For alle syv institutioner blev der fastsat langsigtede mål i dialog mellem STUK og institutionerne. Der blev i alt fastsat 13 langsigtede

mål. Målene skal indfries i henholdsvis år 2022, 2023 og 2024, men vil tidligst kunne aflæses i data det efterfølgende år. De udtagne institutioner fik opsat mellem to og fire mål. Målene omhandlede enten forbedret trivsel eller reduceret frafald.

Mål indfriet i 2022

På erhvervsuddannelsesområdet havde en enkelt institution mål med frist for indfrielse i 2022, hvoraf et af de to mål blev indfriet rettidigt, jf. tabel 1.1.2.

Tabel 1.1.2: Opnåelse af langsigtede mål i 2022 for risikobaserede tilsyn med erhvervsuddannelser

Eud	
Indfrie langsigtede mål	1 ud af 2
Institutioner, hvis langsigtede mål blev indfriet rettidigt	0 ud af 1

Anm.: I tabellen opgøres, hvor stor del af de enkeltstående langsigtede mål, som havde frist for indfrielse i år 2022, der blev rettidigt indfriet. Desuden opgøres antal institutioner, der indfrie alle deres langsigtede mål med frist for indfrielse i 2022 rettidigt.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

16.1.4 Gymnasiale uddannelser

I forbindelse med det risikobaserede kvalitetstilsyn i 2022 blev der på det gymnasiale område udtaget 38 afdelinger i videre tilsynsforløb, jf. tabel 1. Nogle af disse afdelinger har indgået i et såkaldt fleksibelt tilsynsforløb med styrelsens gymnasiale læringskonsulenter, hvor de selvstændigt har skulle arbejde med mål, men uden at de opstillede mål skulle indrapporteres til STUK. For de resterende afdelinger er målene opstillet i samarbejde mellem STUK og afdelingerne. Således har 18 afdelinger opstillet langsigtede mål. Antallet af mål opstillet for de enkelte afdelinger svarer som minimum til antallet af indikatorer, som de er udtaget på baggrund af, og omhandler typisk forbedring af den eller de pågældende kvalitetsindikator(er). I alt er der opstillet 31 langsigtede mål, jf. tabel 1. Opstilling af mål på det gymnasiale område er først indfaset i forbindelse med det risikobaserede kvalitetstilsyn i 2022, hvorfor der ikke er nogen afdelinger, der har haft mål til indfrielse i år 2022.

16.1.5 Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU)

Mål opstillet i 2022

Det risikobaserede kvalitetstilsyn på AMU har til formål at undersøge kvaliteten af uddannelsesindsatsen hos de AMU-udbydere, hvor deltagerne giver de laveste vurderinger i AMU's evalueringssystem, Viskvalitet.dk, fordi risikoen her vurderes størst for forringet kvalitet i uddannelsesindsatsen. Evalueringsskemaet, der udfyldes af kursisterne, er udformet som et spørgeskema, hvor deltagerne på en skala fra nul til ti kan udtrykke graden af tilfredshed med den uddannelse, som de har deltaget i. Spørgsmålene er inddelt i tre overordnede kvalitetsdimensioner, der omfatter: kursusudbytte, lærerens præstation og undervisnings form og indhold. AMU-udbydere udtages til tilsynet på baggrund af evalueringresultaterne, og får opstillet mål om forbedring af den eller de evalueringdimensioner,

som de har scoret lavt på. I 2022 blev seks udbydere udtaget til tilsyn, jf. tabel 1.1. STUK følger op på udbydernes målopfyldelse i tilsynet 2024, og udbyderne har således 2023 til at leve op til målsætningerne.

Mål indfriet i 2022

Tre AMU-udbydere havde mål til indfrielse i 2022, jf. tabel 1.1.4. Målene blev opsat i forbindelse med tilsynet i 2020, der baserer sig på data fra 2019. I tilsynet 2022 er graden af målopfyldelse således blevet vurderet ved at se på, om institutionerne blev vurderet bedre i 2021 end i 2019. Alle tre udbydere indfrie det langsigtede mål.

Tabel 1.1.4: Opnåelse af langsigtede mål i 2022 for risikobaserede tilsyn med arbejdsmarkedsuddannelser

AMU	
Indfrie langsigtede mål	3 ud af 3
Institutioner, hvis langsigtede mål blev indfriet rettidigt	3 ud af 3

Anm.: I tabellen opgøres hvor stor del af de enkeltstående langsigtede mål, som havde frist for indfrielse i år 2022, der blev rettidigt indfriet. Der er opsat 1 mål pr. AMU udbyder, og målet er det samme for hver udbyder: At resultatet forbedres så meget, at udbyderen ikke udtages i tilsynet to år senere. Desuden opgøres antal udbydere, hvis langsigtede mål med frist for indfrielse i 2022 blev rettidigt indfriet.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

16.1.6 **Udvikling i resultater for skoler og institutioner i det risikobaserede kvalitetstilsyn**

I dette afsnit beskrives den overordnede udvikling i resultater for skoler, institutioner og gymnasieafdelinger udtaget i tilsyn med afsæt i de kvalitetsudfordringer, de er blevet udtaget på baggrund af. Det vil eksempelvis sige, at for skoler, der er udtaget til tilsyn på baggrund af lav trivsel, opgøres udviklingen i trivslen, og ikke udviklingen i øvrige resultater. Der vises opgørelser separat for folkeskoler, fri-, privat- og efterskoler, erhvervsuddannelser, gymnasiale uddannelser og for arbejdsmarkedsuddannelser.

Det er vigtigt at understrege, at opgørelserne i dette afsnit ikke er effektanalyser og dermed ikke kan sige noget om virkningen af de enkelte områders tilsyn. Opgørelsen viser således ikke, hvad årsagerne er til udviklingen i resultater, herunder i hvilken grad de er påvirket af tilsynet. Opgørelserne er deskriptive analyser, der ikke kan sige noget om, hvorfor udviklingerne ser ud, som de gør.

Resultater for skoler, institutioner og afdelinger opgøres for årene forud for tilsynet (baseline), i det aktuelle tilsynsår og i de to år efter tilsynet. Baseline er opgjort som gennemsnit af resultater i årene før tilsynsåret, med afsæt i længden af screeningsperioden for tilsynet på de forskellige områder². Hvis der screenes på en toårig periode på området, er baseline således udgjort af et gennemsnit af de to forudgående år før udtagelsen til tilsynet,

² I nogle tilfælde vil det dog ikke være data for de år, der er screenet på i praksis, da visse indikatorer – fx overgang til ungdomsuddannelse efter 15 mdr. – ikke er tilgængelig for det forudgående år på screeningstidspunktet.

mens baseline vil være et treårigt gennemsnit, hvis der på området screenes på en treårig periode.

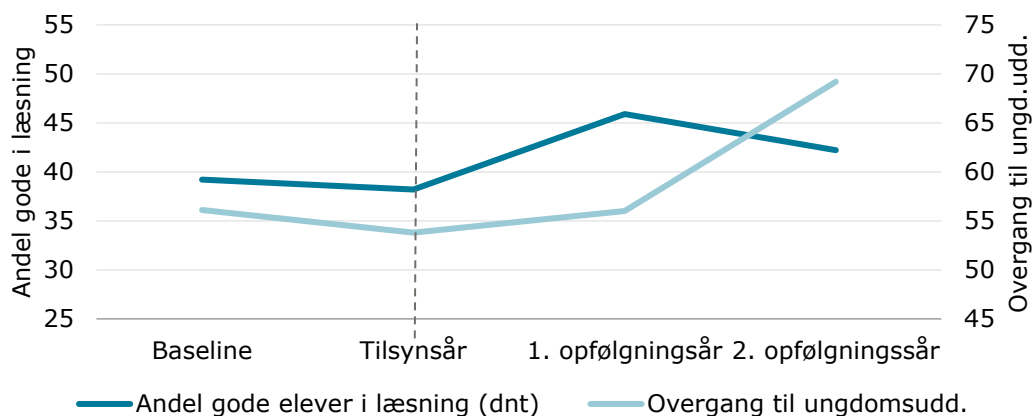
På flere tilsynsområder er udviklingen for de enkelte indikatorer opgjort på baggrund af relativt få institutioners resultater. Det skyldes, at antallet af institutioner udtaget til tilsyn på nogle områder er begrænset, at institutioner ikke er udtaget på de samme indikatorer, og at data i nogle tilfælde ikke har gjort det muligt at følge udviklingen over tid. Opgørelserne kan derfor kun i mindre grad siges at være udtryk for generelle tendenser.

16.1.7 Folkeskoleområdet

På folkeskoleområdet blev der i perioden fra 2017-2020 udtaget 57 skoler til tilsyn i det risikobaserede kvalitetstilsyn. Opgørelsen i figur 1.2.1 fokuserer på fire af de indikatorer som anvendes på området, hvorfor der samlet set indgår 36 forskellige skoler i opgørelsen.

De fire indikatorer er; – bundne prøvefag (vist ved karaktergennemsnit for de bundne prøvefag dansk, matematik, engelsk og naturfag ved de afsluttende 9. klasseprøver), andelen af gode elever i læsning ved de nationale test, andelen af elever der er overgået til en ungdomsuddannelse 15 måneder efter endt grundskole samt trivsel. Figur 1.2.1 viser udviklingen i andelen af gode læsere ved de nationale test samt andelen af elever, der er i gang med en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter afslutning af 9. klasse. Figur 1.2.2 viser udviklingen i karaktergennemsnittet i bundne prøvefag samt udviklingen i indekset for trivsel (måles på en skala fra ét til fem).

Figur 1.2.1: Udvikling i resultater for andel gode elever i læsning (pct.) og overgang til ungdomsuddannelse efter 15 mdr. (pct.)

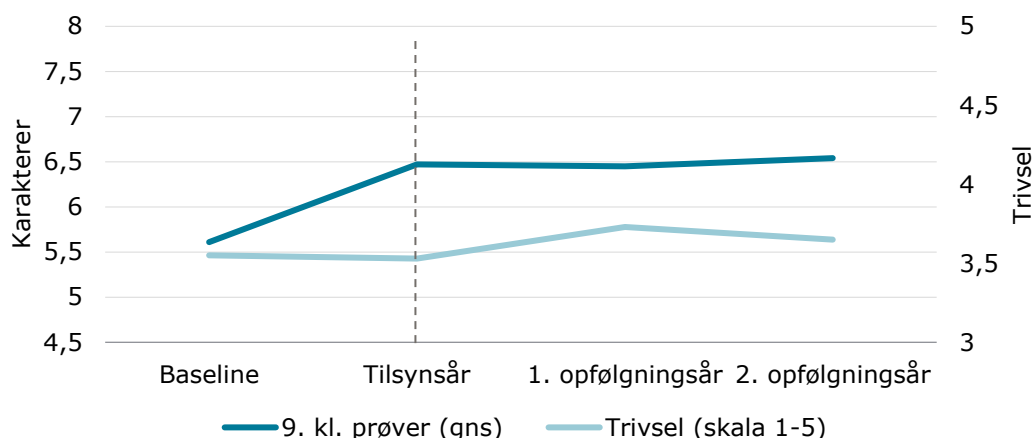

Anm.: Andelen af gode elever i læsning (N=4), overgang til ungdomsuddannelse (N=1). Tabellen bygger på resultater for skoler udtaget til det risikobaserede tilsyn i perioden 2017-2020. I opgørelser for enkelte indikatorer indgår skoler udtaget til tilsyn på den pågældende indikator. På folkeskoleområdet indgår kun skoler, hvor der er data for alle år i opgørelsen. Baseline er opgjort som gennemsnit for to år før tilsynsåret.
Kilde: Børne- og undervisningsministeriet

Figur 1.2.1 viser, at de fire skoler udtaget pba. andelen af gode elever i læsning ved de nationale test gennemgår gennemsnitligt en positiv udvikling, med en forskel på baseline og 2. opfølgingsår på 4 procentpoint. Den ene skole udtaget pba. andelen af elever, der overgår

til ungdomsuddannelse, oplevede en fremgang på 13 procentpoint. Det er værd at understrege, at opgørelserne over overgang til ungdomsuddannelse og andelen af gode elever i læsning er baseret på hhv. én og fire skoler, og derfor kan det være tale om tilfældigheder, og det kan i mindre grad siges at være udtryk for generelle tendenser.

Figur 1.2.2: Udvikling i resultater for bundne prøvefag i 9. klasse og trivsel

Anm.: Bundne prøver i 9. klasse (N=22), trivsel (N=10). Tabellen bygger på resultater for skoler udtaget til det risikobaserede tilsyn i perioden 2017-2020. I opgørelser for enkelte indikatorer indgår skoler udtaget til tilsyn på den pågældende indikator. På folkeskoleområdet indgår kun skoler, hvor der er data for alle år i opgørelsen. Baseline er opgjort som gennemsnit for to år før tilsynsåret. Ændrede regler for afholdelse af 9. classes afgangseksamen og ophøjelse af standpunktskarakterer til prøvekarakterer i skoleårene 2019/20 og 2020/21 som følge af COVID-19 kan have påvirket karaktererne for disse år.

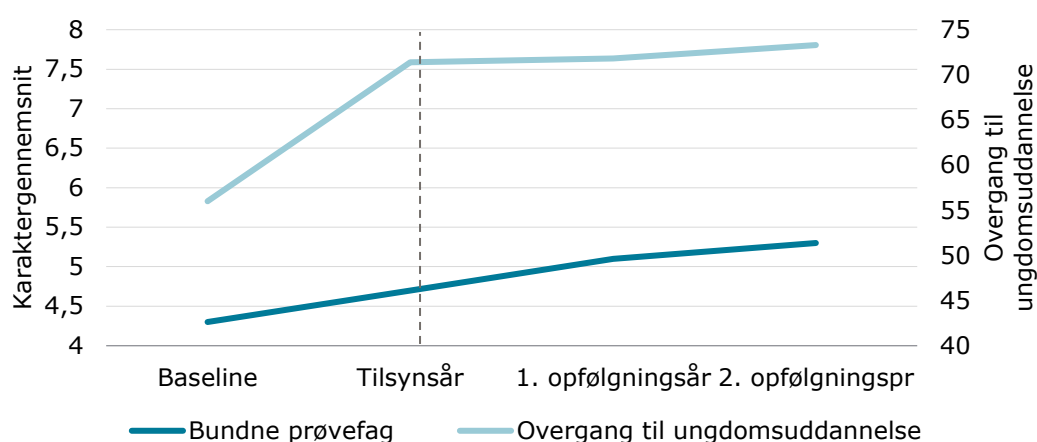
Kilde: Børne- og undervisningsministeriet

Af Figur 1.2.2 fremgår det, at skoler udtaget pba. resultater i de fire bundne prøvefag i 9. klasse gennemsnitligt gennemgår en stigning fra baseline til 2. opfølgningsår. Der er her tale om 22 udtagne skoler, som gennemsnitligt forbedrer sig med 0,9 karakterpoint over perioden. Der skal dog tages forbehold for resultaterne, da disse formentlig er påvirket af ændrede regler for afholdelse af de afsluttende 9. klasseprøver og ophøjelse af standpunktskarakterer til prøvekarakterer i skoleårene 2019/20 og 2020/21 som følge af COVID-19. Skolerne udtaget pba. trivsel gennemgår gennemsnitligt en stigning på 0,1 på indikatoren fra baseline til 2. opfølgningsår. Der er her tale om 10 skoler.

16.1.8 Fri- og privatskoler og efterskoler

Det risikobaserede tilsyn med stå mål med-kravet på området for fri-, privat- og efterskoler gennemføres ikke hvert år, hvorfor figur 1.2.3 bygger på skoler udtaget i 2016 og 2019. I de to år blev der samlet set udtaget 31 skoler i det risikobaserede tilsyn på området. En del af disse skoler blev udtaget pba. en indikator vedr. løfteevne, som er udeladt her. Hertil er en håndfuld skoler efterfølgende lukket, hvilket medfører, at opgørelsen baserer sig på i alt 21 skoler. Figur 1.2.3 viser både udviklingen for skoler udtaget pba. karaktergennemsnit i de bundne prøvefag, hvilket skal aflæses af venstre akse, og for skoler udtaget pba. andel elever, der er overgået til ungdomsuddannelse 15 mdr. efter afgang fra deres fri-, privat- eller efterskole, hvilket kan aflæses af højre akse.

Figur 1.2.3: Udvikling i karaktergennemsnit for bundne prøvefag og overgang til ungdomsuddannelse efter 15 mdr. (pct.)

Anm.: Bundne prøvefag (N=16), overgang til ungdomsuddannelse (N=11). Tabellen bygger på resultater for skoler udtaget til tilsyn i det risikobaserede tilsyn i 2016 og 2019, da tilsynet på fri- og privatskoleområdet er gennemført hvert andet år i opgørelsesperioden. I opgørelser for enkelte indikatorer indgår skoler udtaget til tilsyn på den pågældende indikator. Der indgår kun skoler, hvor der er data for baseline, tilsynsår og begge opfølgingsår for den pågældende indikator. Baseline er opgjort som gennemsnit for de seneste to år før tilsynsåret.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

De 16 skoler udtaget på baggrund af karaktergennemsnit i de bundne prøvefag gennemgår en positiv udvikling fra baseline til 2. opfølgingsår med en gennemsnitlig stigning på 1 karakterpoint. Det samme ses for skolerne udtaget på baggrund af overgang til ungdomsuddannelse, hvor skolerne gennemsnitligt forbedrer sig med 17 procentpoint fra baseline til 2. opfølgingsår. Der er her tale om 11 skoler. Der skal tages forbehold for dette resultat, som formentligt er påvirket af ændrede regler for afholdelse af 9. klasse afgangseksamen og ophøjelse af standpunktskarakterer til prøvekarakterer i skoleårene 2019/20 og 2020/21 som følge af COVID-19.

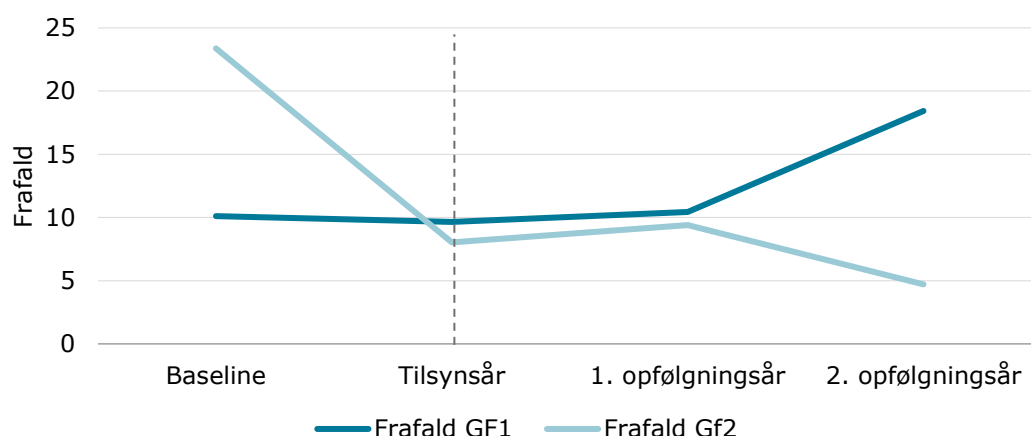
Det er vigtigt at nævne, at for udviklingen i resultaterne for overgang til ungdomsuddannelse, er fire af de i alt 11 skoler internationale skoler, hvor mange elever ikke går videre på en ungdomsuddannelse i Danmark, men derimod i udlandet, hvilket betyder, at der ikke er data om disse elever. Skolerne får dermed ofte en kunstigt lav overgangsfrekvens i data, ligesom der kan være en meget svingende overgangsfrekvens på disse skoler fra år til år.

16.1.13 Erhvervsuddannelsesområdet

På erhvervsuddannelsesområdet blev der i årene 2019 og 2020 udtaget 14 institutioner til videre tilsyn, hvoraf flere blev udtaget pba. mere end én indikator. På erhvervsuddannelsesområdet blev der i perioden screenet på ni indikatorer. I figur 1.2.4 og 1.2.5 er der vist opgørelser for fire af disse indikatorer, hvorpå institutioner er udtaget til tilsyn.

Figur 1.2.4 viser udviklingen for de fire institutioner, der blev udtaget på to forskellige indikatorer for frafald – hhv. frafald på grundforløb 1 og 2. Figur 1.2.5 viser udviklingen for hhv. tre og to institutioner, der blev udtaget på trivsel vedrørende læring og trivsel vedrørende velbefindende. Det er dog værd at understrege, at opgørelserne blot er baseret på to til fire institutioner, og derfor kan der være tale om tilfældigheder. Der skal endvidere tages højde for indvirkningerne af corona-nedlukningerne i 2020 og 2021.

Figur 1.2.4: Udvikling i resultater for frafald på grundforløb 1 og 2 (pct.)

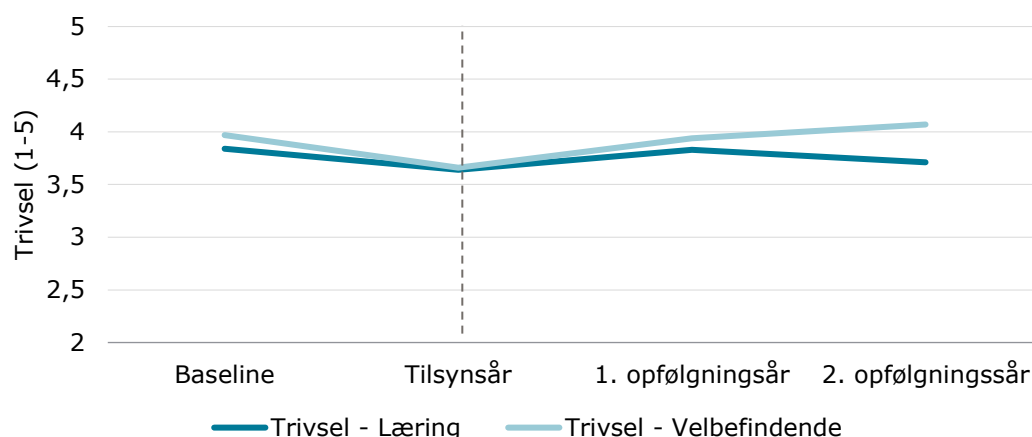

Anm.: Frafald GF1 (N=4), frafald GF2 (N=4). Tabellen bygger på resultater for institutioner udtaget til tilsyn i det risikobaserede tilsyn i perioden 2019 - 2020. I opgørelser for de enkelte indikatorer indgår institutioner udtaget til tilsyn på den pågældende indikator. Der indgår kun institutioner, hvor der som minimum er data for baseline, tilsynsår og begge opfølgingsår for den pågældende indikator. Baseline er opgjort som gennemsnit for de 2 år før tilsynsåret. For opgørelser af frafald er antallet af elever på institutioner og deres uddannelse taget i betragtning. For disse indikatorer er der anvendt et vægtet gennemsnit, således er der taget hensyn til størrelsen på institutionerne og deres uddannelsesudbud.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Af figur 1.2. ses det, at de fire institutioner udtaget på frafald på grundforløb 1 gennemsnitligt oplevede en stigning i frafaldet fra baseline til 2. opfølgingsår på 8 procentpoint. Omvendt ses det, at de fire institutioner udtaget pba. frafald på grundforløb 2 gennemgik en forbedring fra baseline til 2. opfølgingsår, med et gennemsnitlig fald på 19 procentpoint.

Figur 1.2.5: Udvikling i resultater for trivsel (hhv. læring og velbefindende)

Anm.: Trivsel – læring (N=3), trivsel – velbefindende (N=2). Tabellen bygger på resultater for institutioner udtaget til tilsyn i det risikobaserede tilsyn i perioden 2019 - 2020. I opgørelser for de enkelte indikatorer indgår institutioner udtaget til tilsyn på den pågældende indikator. Der indgår kun institutioner, hvor der som minimum er data for baseline, tilsynsår og begge opfølgingsår for den pågældende indikator. Baseline er opgjort som gennemsnit for de 2 år før tilsynsåret.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Af figur 1.2.5 fremgår det, at de tre institutioner, der blev udtaget pba. trivsel vedr. læring oplevede et fald i trivslen på 0,13, mens de to institutioner, der blev udtaget på trivsel vedr. velbefindende oplevede en stigning på 0,1.

16.1.14 Gymnasiale uddannelser

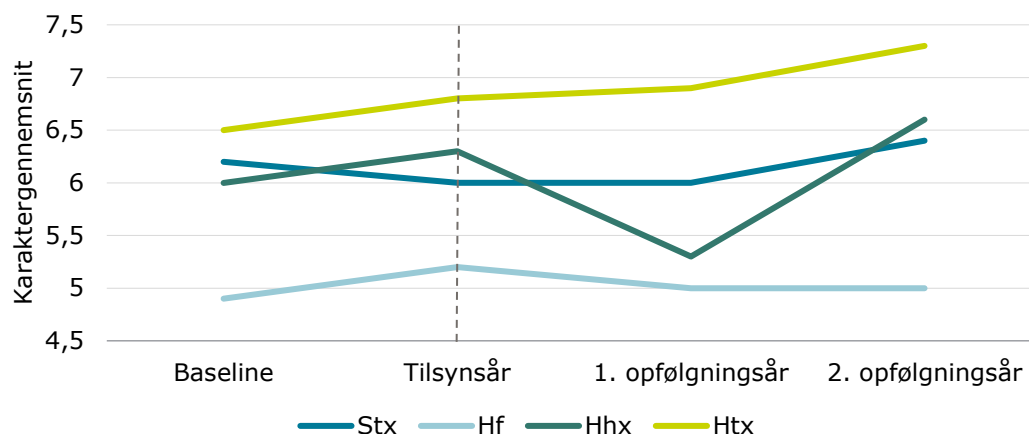
Opgørelsen for de gymnasiale uddannelser bygger på afdelinger udtaget i 2018 - 2020. I denne periode blev i alt 74 gymnasiale afdelinger udtaget til det risikobaserede tilsyn på en række indikatorer, mens opgørelsen fokuserer på karaktergennemsnit og frafald. Ud af de 74 afdelinger var 31 udtaget i tilsyn på baggrund af indikatorerne overgang til videregående uddannelse 27 måneder efter endt gymnasieuddannelse eller socioøkonomisk reference, som ikke indgår i opgørelsen³. Derudover indgik 15 af de samme afdelinger i flere forskellige tilsynsår, og disse er kun talt med én gang i opgørelsen. På den baggrund baseres opgørelsen på 28 afdelinger.

Figur 1.2.6 viser udviklingen i karaktergennemsnit for afdelinger udtaget på baggrund af denne indikator. Udviklingen vises separat for de forskellige typer af gymnasiale uddannelser. Det samme gør sig gældende i figur 1.2.7, der viser udviklingen i frafald. Det er værd at understrege, at nogle af opgørelserne i figurene er baseret på relativt få skoler inden for de enkelte uddannelsestyper, og derfor kan udviklingen være et udtryk for en tilfældighed

³ Med hensyn til indikatoren "overgang" er der stor tidsmæssig forskydning mellem de år, data dækker over, og året, hvor institutionen indgår i tilsyn, da overgangsfrekvensen beregnes 27 mdr. efter endt gymnasieuddannelse, og at institutioner udtages på baggrund af et treårigt gennemsnit på det gymnasiale område. Det er dermed ikke retvisende at opstille resultaterne før og efter tilsynet på det gymnasiale område, da det baserer sig på data flere skoleår før tilsynets påbegyndelse. Med hensyn til indikatoren "socioøkonomisk reference" beregnes institutionernes resultat relativt i forhold til elevsammensætningen det enkelte år, hvorfor det heller ikke er retvisende at opgøre udviklingen heraf.

snarere end et udtryk for generelle tendenser. For stx er der tale om syv afdelinger, for hf er det fem afdelinger, for hhx er det tre afdelinger, samt tre afdelinger for htx.

Figur 1.2.6: Udvikling i gennemsnit for eksamensresultater (inkl. A bonus)

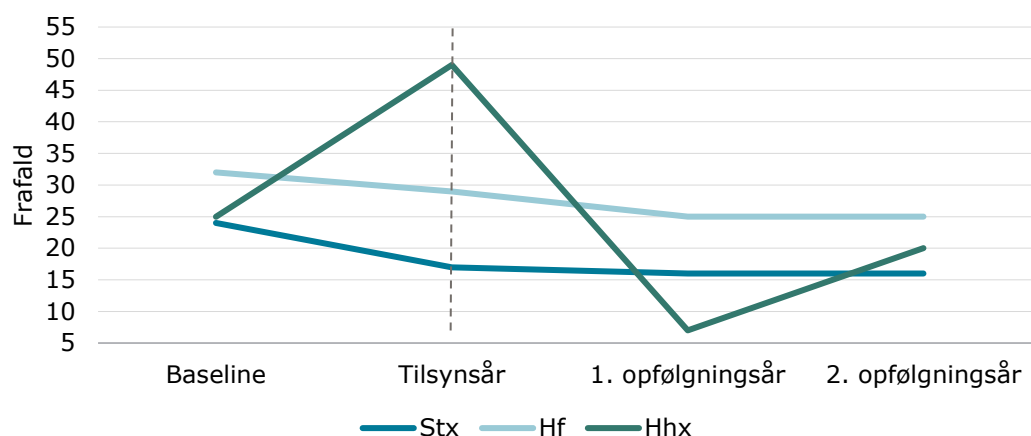

Anm.: Stx (N=7), hf (N=5), hhx (N=3), htx (N=3). Tabellen bygger på resultater for afdelinger (målt på uddannelsesudbudsniveau) udtaget i det risikobaserede tilsyn med gymnasiale uddannelser i 2018-2020. I opgørelser for enkelte indikatorer indgår afdelinger udtaget til tilsyn på den pågældende indikator og med data for baseline, tilsynsår og begge opfølgingsår. Baseline er opgjort som gennemsnit for de 3 år før tilsynsåret. Der tages forbehold for, at regler for afholdelse af eksamen er ændret i skoleårene 2019/20 - 2021/22 som følge af Covid-19, hvilket kan have påvirket eksamensresultaterne. I beregningerne for stx indgår også tilsynsresultater for ét udbud af toårig stx. Det bemærkes, at gymnasiale afdelinger, der er udtaget til tilsyn i flere af de målte tilsynsår, kun medtælles én gang i tabellen. Her er det afdelingens resultat i forbindelse med det seneste tilsynsår, hvor de falder ud i tilsyn, som tælles med.

Kilde: Uddannelsesstatistik, Børne- og Undervisningsministeriet.

Som det fremgår af figur 1.2.6, ses generelt en stigning i afdelingernes gennemsnitlige eksamensresultater for alle fag på eksamensbeviset i det 2. opfølgingsår sammenlignet med baseline på tværs af alle uddannelsesområder. Den mindste fremgang ses for hf-udbud med en samlet udvikling på 0,1 karakterpoint, mens den største fremgang ses for htx-udbud med en fremgang på 0,9 karakterpoint. Der tages imidlertid forbehold for, at eksamensdata for bevisårene 2020 og 2022 indgår i beregningen af opfølgingsårene, hvor eleverne har fået ophøjet deres afsluttende standpunktskarakter til eksamensresultater i flere fag grundet COVID-19, hvilket kan præge det samlede billede.

1.2.7: Udvikling i frafald 1 år efter påbegyndelse af uddannelse (pct.)

Anm.: Stx (N=5), hf (N=3), hhx (N=2). Tabellen bygger på resultater for afdelinger (målt på uddannelsesudbudsniveau) udtaget i det risikobaserede tilsyn med gymnasiale uddannelser i 2018-2020. I opgørelser for enkelte indikatorer indgår afdelinger udtaget til tilsyn på den pågældende indikator og med data for baseline, tilsynsår og begge opfølgingsår. Baseline er opgjort som gennemsnit for de 3 år før tilsynsåret. I beregningerne for stx indgår også tilsynsresultater for ét udbud af toårig stx. Det bemærkes, at gymnasiale afdelinger, der er udtaget til tilsyn i flere af de målte tilsynsår, kun medtælles én gang i tabellen. Her er det afdelingens resultat i forbindelse med det seneste tilsynsår, hvor de falder ud i tilsyn, som tælles med.

Kilde: Uddannelsesstatistik, Børne- og Undervisningsministeriet.

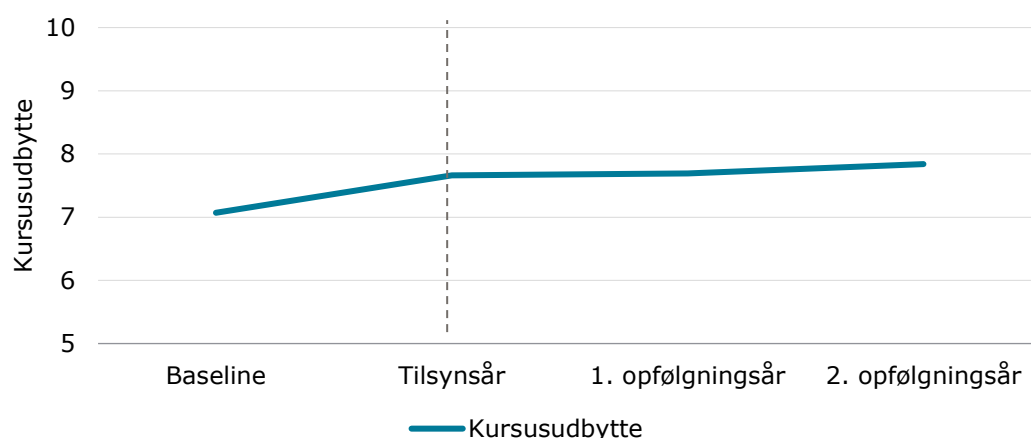
Figur 1.2.7 viser et fald i den gennemsnitlige frafaldsprocent for afdelingerne i 2. opfølgingsår sammenlignet med baseline. Stx-udbuddene mindsker gennemsnitligt deres frafald med 8 procentpoint, hf-udbuddene med 7 procentpoint og hhx-udbuddene med 5 procentpoint. Opgørelsen over hhx baserer sig på blot to afdelinger, hvilket kan forklare det store udsving, der fremgår af figur 1.2.7. For stx baserer opgørelsen på fem afdelinger, mens den for hf baserer sig på tre afdelinger. Der har i de målte tilsynsår ikke været udtaget htx-udbud pba. indikatoren om frafald.

16.1.15 Arbejdsmarkedsuddannelser

Der er for årene 2017 og 2019 udtaget i alt 10 AMU-udbydere til risikobaseret tilsyn med evalueringsresultater fra Viskvalitet.dk. Grundet bl.a. institutionsfusioner bygger opgørelsen i figur 1.2.8 dog på otte AMU-udbydere.

Figur 1.2.8 viser udviklingen på evalueringskriteriet "kursusudbytte" for de AMU-udbydere der blev udtaget til det risikobaserede tilsyn i perioden 2017 og 2019. Kursusudbytte måles på en skala fra nul til ti, og er resultatet af en spørgeskemaundersøgelse blandt udbyderenes kurister.

Figur 1.2.8: Udvikling i kursusedtagernes evaluering af kursusudbytte (skala 0-10)

Anm.: Kursusudbytte (N=8). Tabellen bygger på resultater for institutioner udtaget til det risikobaserede tilsyn i hhv. 2017 og 2019. Data for år 2020 indgår ikke grundet COVID-19, hvilket ændrer opfølgningsårene for tilsynet i 2019, således at 2021 er første og 2022 andet opfølgingsår for udbydere udtaget i 2018. Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet.

Figur 1.2.8 viser udviklingen i kursusedtagernes kursusudbytte hos AMU-udbyderne, og det gennemsnitlige kursusudbytte stiger fra 7,1 til 7,8 i perioden.

16.2 Skoler, institutioner og kommuners oplevelse af tilsynet

I perioden 2022-2024 afslutter STUK hvert tilsyn med kort opfølgning på skoler, kommuners og institutioners oplevelse af tilsynet. Det er målet, at de skoler/institutioner/kommuner, der omfattes af tilsynet, skal opleve tilsynet som helhedsorienteret, effektivt og virkningsfuldt. Svarene i vurderingen bidrager til, at STUK kan udvikle de forskellige dele af tilsynet. Opfølgningen består af fem spørgsmål, hvor skolerne/institutionerne/kommunerne kan svare på, i hvilken grad de er enige i en række forhold ved tilsynet.

Dette afsnit rapporterer på besvarelser indsamlet fra risikobaserede tilsyn på folkeskoleområdet, voksen- og efteruddannelsesområdet samt SPS-tilsyn. Afgrænsningen til disse områder skyldes, at spørgeskemaet er implementeret i indeværende år, og besvarelserne er indsamlet fra perioden september 2022 til april 2023, som en eftersendelse til allerede udførte tilsyn. Der er derfor områder, hvor der ikke er udsendt spørgeskemaer endnu. Fremadrettet vil spørgeskemaerne blive udsendt, umiddelbart efter et tilsyn afsluttes.

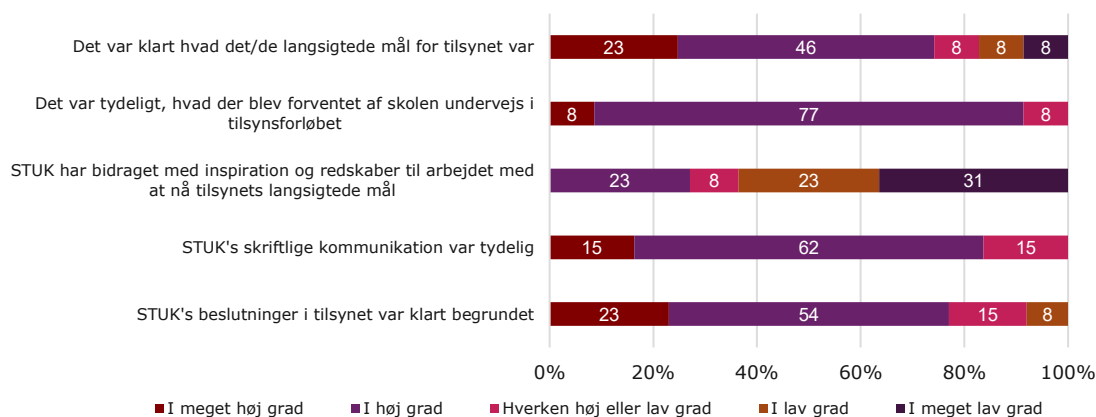
Sprogbrugen i kapitlet vil variere afhængigt af, hvilket uddannelsesområde tilsynet er udført på. Der anvendes derfor betegnelsen skoler/institutioner/kommuner, som dækker over de variationer, der vil findes ved hver enkelt område. For de indsamlede besvarelser gælder det, at tilsyn på folkeskoleområdet er med kommunerne, så spørgeskemaet udsendes til den kommunale forvaltning. For voksen- og efteruddannelsesområdet har den øverste ledelse på institutionen besvaret spørgeskemaet.

16.2.1 Oplevelsen af de risikobaserede kvalitetstilsyn

I nedenstående figur 1.3.1 ses besvarelsene på de fem spørgsmål, skolen/kommunen/institutionen præsenteres for i opfølgningsspørgeskemaet. Der er i alt udsendt 16 spørgeskemaer ud til skoler/kommuner/institutioner, hvoraf der er modtaget 13 besvarelser.

Figur 1.3.1: Fordeling af svar på det risikobaserede kvalitetstilsyn

Andel skoler/institutioner/kommuner, i risikobaserede kvalitetstilsyn, der vurderer, at ...

Anm. Figuren er baseret på svar fra vurdering af institutioner og kommuners oplevelse af tilsynet. Besvarelsene kommer fra Folkeskole- og Voksen og efteruddannelsesområdet. "Forvaltningen" anvendes i tilsyn med folkeskoler. For frie grundskoler anvendes "skolen". På andre områder anvendes "institutionens øverste ledelse", men i figuren anvendes skolen som fælles sprogbrug for både skoler, institutioner og kommuner. N = 13, hvoraf 12 ud af de 13 er fra Voksen- og efteruddannelsesområdet. To kategorier er udeladt: 'ved ikke' og 'ikke relevant', hvorfor søjlerne ikke summer til 100 %.

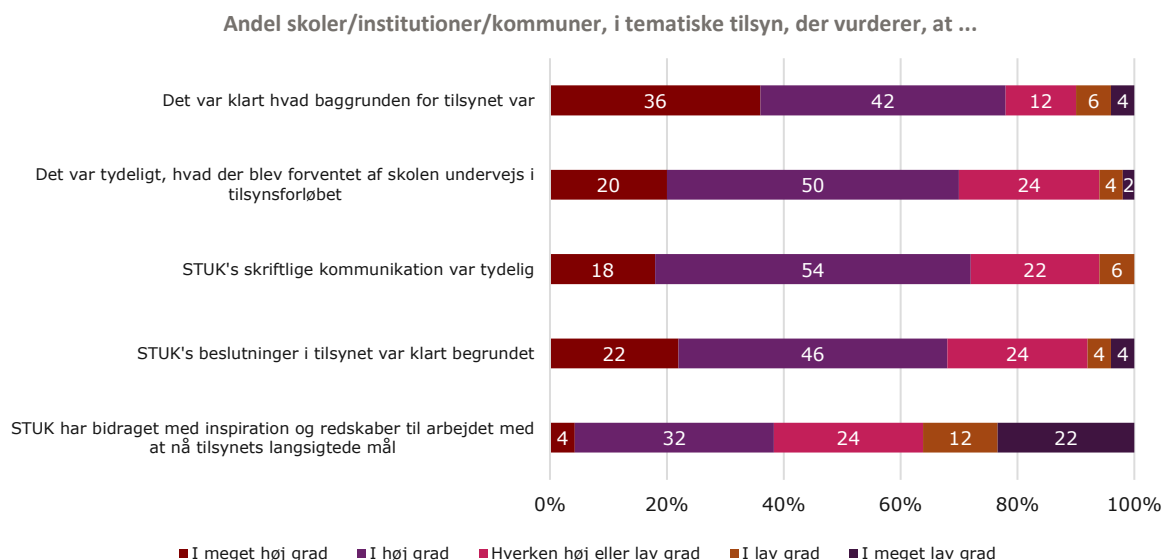
For de risikobaserede kvalitetstilsyn viser tilbagemeldingen fra de i alt 13 institutioner/skoler, at 69 pct. oplever, at det i meget høj eller høj grad var klart, hvad det langsigtede mål med tilsynet var. En andel på 16 pct. mener, at det i lav eller meget lav grad var klart, hvad det langsigtede mål med tilsynet var.

85 pct. af de adspurgte institutioner/kommuner i tilsynet oplever i meget høj eller høj grad, at det undervejs i tilsynet var tydeligt, hvad der blev forventet af dem. 23 pct. af de adspurgte institutioner/kommuner mener, at STUK i høj grad har bidraget med inspiration og redskaber til at nå tilsynets langsigtede mål, mens 77 pct. mener, at STUKs skriftlige kommunikation som led i tilsynet var tydelig. Endelig angiver 77 pct., at STUKs beslutninger i tilsynsforløbet var klart begrundet.

16.2.2 Oplevelsen af de tematiske tilsyn

I nedenstående figur 1.3.2 ses besvarelsene på de fem spørgsmål, skolen/kommunen/institutionen præsenteres for i opfølgningsspørgeskemaet. Der er i alt udsendt 71 spørgeskemaer ud til skoler/kommuner/institutioner, hvoraf der er modtaget 50 besvarelser.

Figur 1.3.2: Fordeling af svar på de tematiske tilsyn

Anm. Figuren er baseret på svar fra vurdering af institutioner og kommuners oplevelse af tilsynet. Besvarelserne kommer fra Folkeskole-, Voksen og efteruddannelsesområdet samt SPS. For tilsyn med folkeskoler er det kommunen, der er i tilsyn, og dermed besvarer spørgeskemaet, men i figuren anvendes skolen som fælles sprogbrug for både skoler, institutioner og kommuner. N = 50. To kategorier er udeladt: 'ved ikke' og 'ikke relevant', hvorfor søjlerne ikke summer til 100%.

For de tematiske tilsyn viser tilbagemeldingen, at 78 pct. af i alt 50 skoler/institutioner/kommuner i tilsynet oplever, at det i meget høj eller høj grad var klart, hvad baggrunden for tilsynet var. 70 pct. af de tilspurgte skoler/institutioner/kommuner i tilsynet oplever i meget høj eller høj grad, at det undervejs i tilsynet var tydeligt, hvad der blev forventet af skolen/institutionens/kommunens øverste ledelse.

72 pct. af de adspurgte skoler, institutioner og kommuner mener, at STUKs skriftlige kommunikation som led i tilsynet var tydelig, mens 68 pct. mener, at STUKs beslutninger i tilsynet var klart begrundet. Endelig mener 36 pct., at STUK har bidraget med inspiration og redskaber til at nå tilsynets langsigtede mål.

16.2.3 Oplevelsen af enkeltsagstilsyn

STUK har ikke udsendt opfølgninger for enkeltsagstilsyn for perioden. Det skyldes bl.a. kortvarige enkeltsager, hvor det ikke har været meningsfuldt at evaluere tilsynsforløbet.

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET